

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

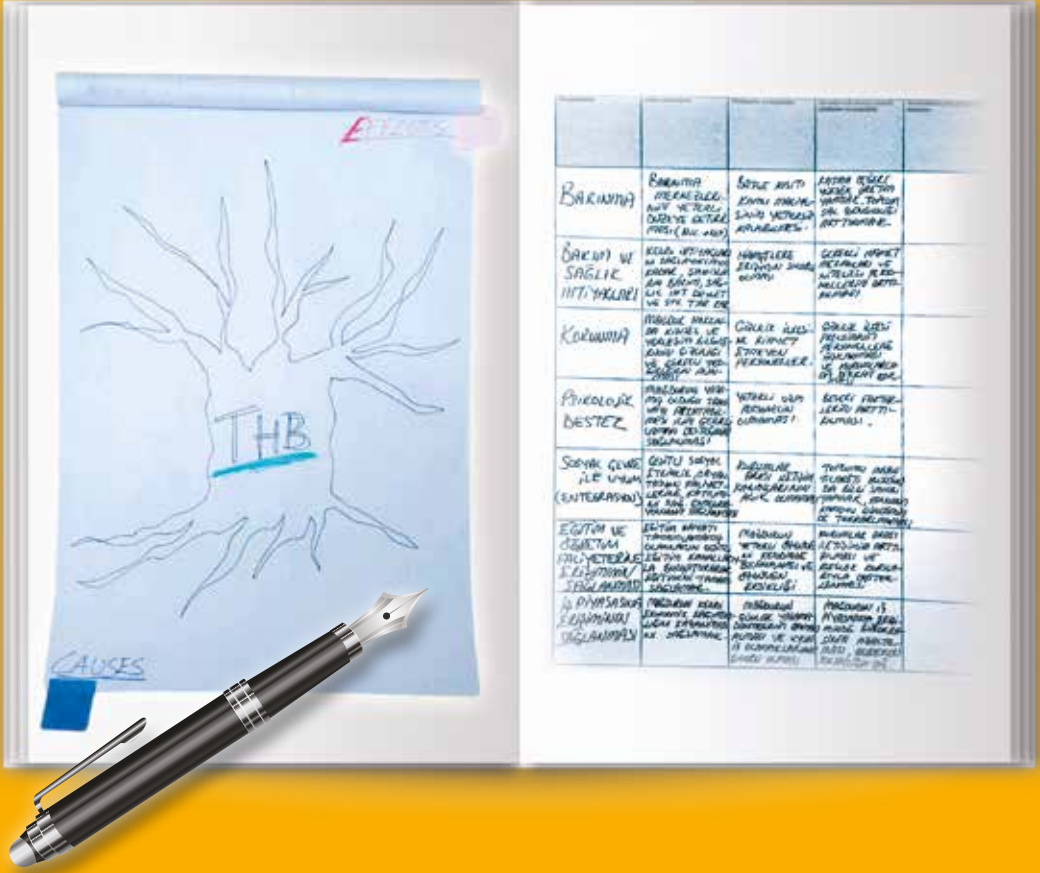

İngiltere
Büyükelçiliği
Ankara

ICMPD

International Centre for
Migration Policy Development

Eğiticilerin Eğitimi

İnsan Ticareti Vakalarını Tespit Etmeye ve Yönlendirmeye Yönelik Eğiticilerin Eğitimi Müfredatı

Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi / 2017

Yazar:

Marco Bufo

Marco Bufo, 1996 yılından bu yana insan ticaretiyle mücadelede ve insan ticaretine maruz kalan kişilerin korunmasıyla ilgili konularda çalışmalarını yürütmektedir. Bufo, STK'lar, uluslararası örgütler, AB kurumları, farklı ülkelerde çeşitli uluslararası ve ulusal kuruluşlar için çalışmış ve halihazırda çalışmaya devam etmektedir.

ICMPD Ekibi:

Elena Petreska, Gülşah Güreş, Elisa Trossero.

Not: Bu müfredatın içeriği, diğer eğitim kılavuzlarındaki mevcut bilgiler ICMPD, yazar veya insan ticaretiyle mücadelede yer alan temel paydaşlar tarafından geliştirilen araçlar kullanılarak; Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) ile doğrudan koordinasyon kurularak derlenmiştir. Bu müfredat, özellikle ICMPD tarafından 2013 yılında "Türkiye'de İnsan Ticareti Mağdurlarının Tespit ve Korunmasının Geliştirilmesi (IPT)" projesinin sonucu olarak ortaya koyduğu "Eğiticilerin Eğitimi: İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardımcı eğiticilerin eğitimi müfredatı" yayını temel alınarak hazırlanmıştır". Bu müfredat geliştirilirken, sözkonusu yayının pek çok kısmına eklemeler, güncellemeler ve düzeltmeler yapılmış; GİGM tarafından girdi sağlanmış ve "Türkiye'de Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Yabancıların İnsan Ticaretine Konu Olmalarının Önlenmesi Projesi (PICTOR)" kapsamında geliştirilen eğitim deneyimi ve dolayısıyla eğitimlerde katılımcılardan alınan geri bildirimler temel alınarak geliştirilmiştir. Böylece sözkonusu müfredat, Türkiye'de insan ticaretiyle mücadelede yasal ve politika çerçevesindeki değişiklikleri de içerecek şekilde iyileştirilmiş, güncellenmiş ve tamamlanmıştır.

Telif Hakkı:

Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD), 2017

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir kısmı telif hakkı sahiplerinin izni olmaksızın çoğaltılamaz, kopyalanamaz veya herhangi bir şekilde veya fotokopi, kaydetme dahil olmak üzere elektronik veya mekanik herhangi bir araçla veya herhangi bir depolama ve erişim sistemiyle aktarımı sağlanamaz.

International Centre for Migration Policy Development (ICMPD), 2017

Gonzagagasse 1, 5th floor
Vienna, Austria
A-1010
www.icmpd.org

Bu yayın, Ankara'daki İngiltere Büyükelçiliği'nin fon desteği ve GİGM'nin işbirliği ile basılmıştır. Burada ifade edilen görüşler yazara aittir ve anılan kurumların görüşlerini yansıtmamaktadır.

Tasarım: Zeynep Aslan Kesmük (m.zeynepaslan@gmail.com)

Basım ve Birleştirme: POZİTİF Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti (www.pozitifmatbaa.com)

ISBN: 978-3-903120-03-7 (ENG print)

ISBN: 978-3-903120-04-4 (ENG pdf)

ISBN: 978-3-903120-05-1 (TR print)

ISBN: 978-3-903120-06-8 (TR pdf)

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AFAD	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AGİT	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AK	Avrupa Komisyonu
BM	Birleşmiş Milletler
EUROPOL	Avrupa Polis Teşkilatı
GİGM	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Gov.Tr	Türk Hükümeti
ICMPD	Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
INTERPOL	Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı
IO	Uluslararası Örgüt
IOM	Uluslararası Göç Örgütü
YUKK	Yabancılar ve Uluslararası Korumaya İlişkin 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Kanun
NRM / NRS	Ulusal Yönlendirme Mekanizması/Sistemi
OHCHR	Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği
PPT	Power Point Sunumu
SOPs	Standart Operasyon Prosedürleri
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SWOT	Güçlü Yönler/Zayıf Yönler/Fırsatlar/Tehditler
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
THB	İnsan Ticareti
ToT	Eğiticilerin Eğitimi
TRM	Uluslararası Yönlendirme Mekanizması
UASC	Refakatsiz ve Ailelerinden Ayrı Düşmüş Çocuklar
UNHCR	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
UNODC	Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	III
Giriş	1

EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ MÜFREDATI

Eğiticilerin Eğitimi Müfredatı	7
Eğitim Gereksinimleri.....	7
Katılımcılar	7
Eğitim Amaçları	8
İçerik ve Metodoloji	8
Eğitim Programı.....	9
Gerekli Ekipmanlar ve Materyaller	23
Ekipman:	23
Materyaller:.....	23
Materyal ve Araçlar.....	24
Her Oturumda Kullanılacak Eğitim Dokümanlarının Listesi	24
Eğitim Dokümanları.....	26
EĞİTİM DOKÜMANI 1.....	26
EĞİTİM DOKÜMANI 2.....	26
EĞİTİM DOKÜMANI 3.....	27
I.I. Nasıl eğitim verilecek: Arka Plan	27
I.II. Nasıl eğitim verilecek: metodoloji ve araçlar	30
I.III. Eğitim için temel oluşturmak.....	32
EĞİTİM DOKÜMANI 4.....	34
Eğitim Değerlendirme Unsurları	34
EĞİTİM DOKÜMANI 5.....	35
EĞİTİM DOKÜMANI 6.....	36
EĞİTİM DOKÜMANI 7.....	38
EĞİTİM DOKÜMANI 8.....	40
EĞİTİM DOKÜMANI 9.....	43

Uluslararası Yasal Çerçeve	43
EĞİTİM DOKÜMANI 10.....	49
EĞİTİM DOKÜMANI 11.....	68
Beş İnsan Ticareti Vakası	68
EĞİTİM DOKÜMANI 12.....	72
1. Eğitim Günü Oturumları Değerlendirme Kılavuzu Tablosu	72
EĞİTİM DOKÜMANI 13.....	73
EĞİTİM DOKÜMANI 14.....	74
EĞİTİM DOKÜMANI 15.....	82
EĞİTİM DOKÜMANI 16.....	84
EĞİTİM DOKÜMANI 16 a.....	85
Eğitimlerde geliştirilen göstergeler	85
EĞİTİM DOKÜMANI 17.....	89
Ulusal Yönlendirme Mekanizmaları (UYM) ve Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları (UAYM), Standart Operasyon Prosedürleri (SOP).....	89
EĞİTİM DOKÜMANI 18.....	93
Standart Operasyon Prosedürlerine (SOP) Bakış.....	93
EĞİTİM DOKÜMANI 18 A.....	100
İnsan ticaretiyle mücadele politikaları, kurumsal çerçeve, Türkiye’de Ulusal Yönlendirme Mekanizması	100
Ulusal insan ticaretiyle mücadele politikaları ve kurumsal koordinasyon yapısı	100
Ulusal Yönlendirme Mekanizması	101
EĞİTİM DOKÜMANI 19.....	110
İnsan Ticareti Mağdurları için Çok Kurumlu Önlemlerin Tanımlanmasına yönelik Çalışma Grubu Talimatları	110
EĞİTİM DOKÜMANI 20.....	116
2. Eğitim Günü Oturumları Değerlendirme Kılavuzu Tablosu	116

EĞİTİM DOKÜMANI 21.....	117
Simülasyon amaçlı hazırlanan vakalar.....	117
EĞİTİM DOKÜMANI 22.....	121
Değerlendirme Anketi.....	121

EKLER

Ek 1 - Terim Sözlüğü	133
Birinci Kısım: Genel Terim Sözlüğü.....	133
İkinci kısım: 17 Mart 2016 tarihli İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması hakkında Yönetmeliğin 3. maddesinde yer alan Tanımlar.....	137
Ek 2 - İkinci Eğitimcilerin Eğitimi ve Çok Disiplinli Eğitimlerin Gündemi	139

GİRİŞ

İnsan ticareti vakalarının tespiti ve yönlendirilmesine yönelik Eğitimcilerin Eğitimi Müfredatı “Türkiye’de Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Yabancıların İnsan Ticaretine Konu Olmalarının Önlenmesi Projesi (PICTOR)” çerçevesinde geliştirilmiştir. Proje, **Ankara’da bulunan** İngiltere Büyükelçiliği tarafından fonlanmış ve Temmuz 2016 - Mart 2017 döneminde **GİGM**’nin desteğiyle **ICMPD** tarafından gerçekleştirilmiştir. Projenin amacı, bir eğitim müfredatı geliştirerek ve bir dizi çok disiplinli eğitimler vererek, geçici koruma kapsamında Türkiye’ye gelen ve burada ikamet eden hassas gruplar arasındaki insan ticareti vakalarını önleme, tespit etme ve yönlendirme için ilgili devlet kurumlarının, STK’ların ve uluslararası kuruluşların bilgi ve kapasitelerini önemli ölçüde artırmaktır. Ayrıca çalışma ve diğer hakları konusunda hedefe odaklı bilgi sağlayarak Türkiye’de geçici koruma altında bulunan büyük nüfusun uzun vadede dayanıklılığına önemli ölçüde katkı vermektir.

Suriye’deki çatışma altıncı yılına girmiştir. Türkiye, günümüzde 3 milyona yakın kayıtlı geçici koruma altında bulunan Suriye uyruklu yabancıya ev sahipliği yapmaktadır. Bu özelliğiyle dünyanın en önemli ülkesi konumuna gelmiştir. Türkiye yakın zamanda, GİGM’nin kurulması, Yabancılar ve Uluslararası Korumaya İlişkin 6458 sayılı Kanun’un (YUKK) Nisan 2013’te kabul edilmesiyle birlikte, göç ve uluslararası koruma sistemleri yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca, Suriye’deki çatışmadan kaçan insanların ihtiyaçlarına cevap veren Yabancılar ve Uluslararası Korumaya İlişkin 6458 sayılı Kanun uyarınca Geçici Koruma Yönetmeliği Ekim 2014’te yayınlanmış ve Geçici Koruma Altındaki Yabancılar için Çalışma İzni Yönergesi (No: 2016/8375) de Ocak 2016’da yayınlanmıştır. Bu yasal belgelerin ikisi de Türkiye’de koruma arayışında olan Suriye uyruklular ve Suriye’den gelen vatansız kişileri kapsamaktadır. Bu yasal çerçeve geçici koruma altındaki kişilere yasal ikamet izni ile sosyal yardıma, eğitime, sağlık hizmetlerine ve Ocak 2016’dan bu yana da işgücü piyasasına erişim hakkı tanır. Mart 2016’da Türk Hükümeti, İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurun Korunması Hakkında bir Yönetmelik yayınlamıştır. Bu yönetmelik, insan ticareti mağdurlarının tespiti ve yönlendirilmesine ilişkin prosedürleri içeren kapsamlı bir düzenlemedir. Bu yönetmeliğin hükümleri geçici koruma altında olan mağdurlar ve muhtemel mağdurlar için de geçerlidir. Ayrıca, Türk Polis Teşkilatı ve Jandarma bünyesindeki uzmanlaşmış insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı birimlerinin yanı sıra GİGM bünyesinde insan ticareti mağdurlarının tespiti ve bu kişilere yardım edilmesine yönelik spesifik İnsan Ticareti Mağdurlarının Korunması Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. 2009 yılında imzalanan Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi (Varşova, 16.V.2005) yakın zamanda 2 Mayıs 2016 tarihinde Türkiye tarafından onaylanmış ve 1 Eylül 2016’da yürürlüğe girmiştir.

Bununla birlikte, bu kapsamlı ve kurumsal çerçeveye karşın bu sözleşmenin tam olarak uygulanması ve özellikle insan ticaretine maruz kalmış kişilerin tespiti ve bu kişilere yardım edilmesine odaklı yönlendirme sisteminin uygulamada tam anlamıyla işlerlik kazanmasını sağlamak amacıyla çok disiplinli, çok kurumlu ve insan hakları temelli boyutları açısından daha fazla çabaların sarf edilmesi gerekir. Küresel ve kapsamlı bir yaklaşımla sarf edilen bu tür çabalar, aynı zamanda geçici koruma altındaki bazı kişilerin insan ticareti konusunda hassas grubu oluşturdukları ve buna ilişkin göstergelerin de ele alınmasını gerektirmektedir. Türkiye, son yıllarda insan ticareti mağdurlarına yönelik Standart Operasyon Prosedürlerin (SOP) geliştirilmesi amacıyla süregelen çabalar dahil olmak üzere, insan ticaretiyle mücadeleye ilişkin müdahaleleri önemli ölçüde güçlendirdiği için, bu tedbirler şu anda tam olarak uygulanma aşamasında ve Suriye’de yerinden edilen büyük nüfusun gereksinimlerini kapsamlı bir şekilde ele almak amacıyla bu nüfusun gerçekliklerine uyarlanma sürecindedir. Ayrıca, geçici koruma altındaki kişilerin çalışma iznine başvurması ve çalışma izninin çıkarılması ile ilgili hükümler oldukça yenidir, bu sebeple bunların etkili bir şekilde uygulanması için ek çabaların sarf edilmesi gerekir.

Sonuç olarak PICTOR projesi, hassas gruplar arasında insan ticaretinin önlenmesi ve bununla mücadele etme amacı güden Türkiye’deki ilgili kurum ve kuruluşların mevcut kapasiteleri ve mekanizmaları üzerine temellenmiştir ve bunları tamamlayıcı niteliktedir: özellikle GİGM ve aynı zamanda Kolluk birimleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Belediyeler, Uluslararası Kuruluşlar ve STK’lar.

Projenin amaçlarından biri, eğitim müfredatı geliştirmek; diğeri ise bir dizi çok disiplinli eğitimler düzenleyerek insan ticareti vakalarını önlemek, tespit etmek ve yönlendirmek amacıyla Türkiye’deki ilgili kurum ve kuruluşlarının bilgi ve kapasitelerini önemli ölçüde artırmaktır. PICTOR projesi Birinci Bileşeni birbiriyle bağlantılı ve birbirini tamamlayan iki **faaliyetten** oluşmaktadır:

İnsan ticaretine maruz kalmış kişilerin tespiti ve yönlendirilmesi için ilgili modüllerden ve araçlardan oluşan bir **eğitim müfredatının** geliştirilmesi ve uygulanması,

- Türkiye’de insan ticaretiyle mücadele alanında, mağdurların tespit edilmesi, destek hizmetlerine yönlendirilmesi ve korunmasıyla ilgili faaliyet gösteren kilit konumdaki kuruluşlarda görev yapan kişilerin spesifik sorumluluklarına ve yeterliliklerine göre aşağıda belirtildiği gibi, iki tane **eğiticilerin eğitimi** ve üç tane çok disiplinli eğitim oturumlarının tasarlanması.
- Proje kapsamındaki kapasite geliştirme bileşenleri çok boyutlu olup gerçekleştirilen eğitim faaliyetleriyle, farklı disiplinlerden uzmanların ve bu

uzmanların kurumlarının kapasitelerinin doğrudan artırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca eğitimcilerin eğitimi ve çok disiplinli eğitimler aracılığıyla geliştirilen eğitim müfredatının test edilmesi ve geliştirilen bu müfredatın eğitilen kişiler tarafından ileride düzenlenecek eğitimlerde kullanılmasını sağlamak amaçlanmıştır. Bu sebeple, sözkonusu Eğitim Müfredatı, döngüsel bir sürecin sonucudur: Bu müfredat GİGM'den gerekli ilk geri bildirimlerin alınması amacıyla planlanmış ve hazırlanmıştır. Eğitimcilerin Eğitimi (ToT) oturumlarında denenmiş ve yerel düzeyde uygulanan üç Çok Disiplinli Eğitim aracılığıyla katılımcıların verdiği geri bildirim ve eğitim deneyimine dayanarak zenginleştirilerek iyileştirilmiştir. Son olarak GİGM'in nihai girdisi alındıktan sonra Eğitimcilerin Eğitimi Müfredatı son şeklini almıştır.

Müfredatın yapısı

Müfredat aşağıdaki bölümlerden oluşur:

- Gereksinimlerin karşılanması için ele alınan **Eğitim Gereksinimleri** ve müdahaleler açısından yapılan seçimler,
- **Katılımcılar**, ör. Eğitim Müfredatının hitap ettiği çalışanların çalıştığı kurum ve kuruluşların listesi,
- Eğitimcilerin Eğitimi ve Çok Disiplinli Eğitimler için belirlenen **Eğitim Amaçları**,
- İki eğitim tipolojisi arasında benzer şekilde ayırım yapan ve kullanılan yöntemlerin ve tekniklerin listesinin yer aldığı İçerik ve Metodolojinin **hazırlanması**,
- Eğitim başlığının ve söz konusu eğitim için ayrılan sürenin; öğrenme amaçlarının, spesifik konuların ve bunların her biri için ayrılan zamanın, mevcut süreye bağlı olarak muhtemel varyasyonlar dahil olmak üzere benimsenen yöntemin ve son olarak kullanılan materyallerin ve araçların ortaya konulması suretiyle çizelgeler şeklinde düzenlenen eğitim oturumları dizisini içeren **Eğitim Programının** hazırlanması,
- Maddelerin yukarıdaki eğitim programında ayrıntılı bir şekilde listelendiği kısa ancak kapsamlı bir liste olarak **ihtiyaç duyulan Ekipman ve materyallerin belirlenmesi**,
- Eğitimler sırasında dağıtılan ve kullanılan **Materyaller ve Araçlarının hazırlanması**, ör. Eğitim dokümanları*, tamamı bu kapsamlı kısma dahildir,
- Eğitimin sonunda uygulanan **Değerlendirme** formunun hazırlanması.

* Bu eğitim müfredatının insan ticareti konusunda mevcut tüm bilgileri kapsamadığını belirtmek önemlidir. Kolaylaştırıcı/egitimci (veya katılımcılar) bu sebeple diğer materyalleri de araştırmalı ve okumalıdır.

EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ MÜFREDATI

EĞİTİM GEREKSİNİMLERİ

KATILIMCILAR

EĞİTİM AMAÇLARI

İÇERİK VE METODOLOJİ

EĞİTİM PROGRAMI

GEREKLİ EKİPMANLAR VE MATERYALLER

MATERYAL VE ARAÇLAR

EĞİTİM DÖKÜMANLARI

EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ MÜFREDATI

Eğitim Gereksinimleri

Bu Eğitimcilerin Eğitimi Müfredatı; Türkiye’de yaşanan olgusal, düzenleyici ve kurumsal değişimlerin mevcut geçiş aşamasında, insan ticaretiyle mücadeledeki farklı paydaşları ve bu alanda çalışanların karşılaştığı zorlukların, gelecekte sürdürülebilirliğin sağlanması açısından aynı zamanda yararlanılabilecek rehberlik ve desteğin sağlanması amacıyla kapasite geliştirme girişimlerinin ve araçlarının kullanılmasını gerektirdiği varsayımı temelinde tasarlanmıştır.

Bu sebeple, projede Eğitimcilerin Eğitimi Müfredatının yapısı, içeriği ve metodolojisine ilişkin çok kurumlu bir boyut öngörülmüştür. İnsan ticareti gibi karmaşık olguları ve bu konunun köklerinin ve büyümesinin altında yatan toplumsal dinamikleri ele alırken Türkiye’de bu konuyla ilgili çalışanlara bu tür zorluklarla başa çıkabilmeleri için yeterli araçların sağlanması büyük önem arz etmektedir. Zorluklar arasında yerinden edilen kişi akınları ve bu kişileri yerleştirme, yakın zamanda onaylanan yönetmeliklerin ve farklı kurumları işbirliği yapmaya davet eden yeni geliştirilmiş mekanizmaların ve prosedürlerin yürürlüğe girmesi bulunmaktadır. Bu tür taleplere en etkili şekilde karşılık verebilmek için bu Eğitimcilerin Eğitimi Müfredatı, yukarıda belirtilen süreç aracılığıyla bir ölçüde kendi kendini üreten bir araç olarak tasarlanmıştır. Dolayısıyla eğitimlerde tasarım, test etme ve tedrici olarak aktarılan düzenlemeler söz konusudur. Ancak, eğitim dokümanları senaryodaki yeni gelişmelere ve mevcut belgelere, eğitim deneyimlerine ve gereksinimlerine göre tamamlanabilen veya gözden geçirilen müfredat; amaçlara, eğitimdeki katılımcılara ve mevcut zamana göre ayarlanan canlı bir araç olarak kullanıldığı sürece bu tür bir süreç halihazırda açık bir süreç olarak düşünülebilir.

Katılımcılar

Eğitimcilerin Eğitimi Müfredatı, insan ticaretiyle mücadele eden, mağdurları tespit eden, destek hizmetlerine yönlendiren ve koruma faaliyeti gösteren farklı kurumlarda çalışan ve kendileri de eğitici olan veya daha geniş kapsamdaki işlevleri bakımından eğitici olarak hizmet veren ya da verebilecek olan çalışanlar için tasarlanmıştır:

- a) İnsan ticaretine maruz kalmış kişilerin tespiti, bu kişilerin destek hizmetlerine yönlendirilmesi ve mağdurların korunmasından sorumlu kamu kurumları (GİGM İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi, İl ve İlçe Müdürlükleri),
- b) Merkezi ve yerel düzeylerde bu tür eylemleri destekleme rolü bulunan kurumlar (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı) ve Yerel Yönetimler,

- c) Kolluk kuvvetlerinde, organize suçlarla mücadele, asayişin sağlanması, sınır kontrolü ve göç biriminde ön safta çalışan yetkililer,
- d) İnsan ticareti mağdurlarına hizmet sunumuna dahil olan diğer ilgili hükümet kurumları, uluslararası kuruluşlar ve STK'lar.

Eğitim Amaçları

PICTOR Projesi Kapasite Geliştirme Bileşeninin eğitim amacı: eğitimcilerin eğitimi, müfredatının geliştirilmesi ve bir dizi çok disiplinli eğitim oturumlarının düzenlenmesi suretiyle, geçici koruma çerçevesinde Türkiye'ye gelen ve burada ikamet eden hassas gruplar arasındaki vakalar dahil olmak üzere insan ticareti vakalarını önlemek, tespit etmek ve destek hizmetlerine yönlendirmek için ilgili kamu kurumlarının, STK'ların ve uluslararası kuruluşların bilgi ve kapasitelerini önemli ölçüde artırmak olmuştur. Bu sebeple, Eğitimcilerin Eğitimi girişiminin spesifik **amacı** yalnızca alanda kapasitenin geliştirilmesi değil, aynı zamanda geçici koruma altındaki ve yerlerinden edilmiş kişiler dahil olmak üzere, özellikle insan ticaretine maruz kalmış kişilerin tespiti, destek hizmetlerine yönlendirilmesi, bu kişilere yardım edilmesiyle ilgili konularda ve insan ticareti konusunda ilgili görevlilerin eğitilmesini sağlamaktır. Sonuç olarak eğitimin amacı aşağıdaki gibi tanımlanabilir:

- Katılımcıların, eğitimin tasarlanması ve düzenlenmesi konularında beceriler edinmesi,
- Katılımcıların aşağıdaki konularda bilgi ve uzmanlık bilgisi edinmesi: (a)Geçici koruma altında olup muhtemel veya halihazırda insan ticareti mağduru olan kişilerin tespiti, destek hizmetlerine yönlendirilmesi ve bu kişilere yardım edilmesi, (b) İnsan haklarının korunması ve konuyla ilgili araştırmaların geliştirilen sisteme entegre edilmesi,(c) Sahada sorumlulukları olan farklı paydaşların eyleminin çok disiplinli ve çok kurumlu bir boyutta koordine edilmesi.

İçerik ve Metodoloji

İnsan ticareti vakalarının tespiti ve mağdurların destek hizmetlerine yönlendirilmesi üzerine Eğitimcilerin Eğitimi programına katılanların, kendi kurumla-

rındaki diğer çalışanlara veya çok kurumlu ortamlarda aynı konuda potansiyel olarak eğitim vermelerini sağlamak üzere, eğitim materyallerinin tasarlandığını yinelemek gerekir.

Bu sebeple, Eğitimcilerin Eğitimi ve çok disiplinli eğitim **içerikleri** insan ticareti konusuyla ilgili olarak aynıdır; ancak Eğitimcilerin Eğitimine; eğitim ilkeleri, metodoloji ve araçlara ilişkin spesifik bir eğitim bileşeni eklenmiştir. Böylece eğitimler didaktik boyut işlevi açısından farklılık göstermektedir:

- Eğitimcilerin Eğitiminde bir yandan “Nasıl bir eğitim olmalı” başlığına spesifik bir kısım ayrılmış ve öte yandan “nasıl bir eğitim olmalı” ilkesi ve yöntemleri tüm eğitim yönteminin bir parçası olmuş ve her biri içerik oturumunda ele alınmıştır. Her bir oturumla ilgili olarak katılımcılara “Ele alınan konu başlıkları net mi? Bu konular eğitimde etkili bir şekilde ele alındı mı? Ne işe yaradı, ne işe yaramadı? Eğitim oturumuna dahil olabiliyorsunuz mu? Farklı kurumlarda çalışan yerel ön saf çalışanlarına bir eğitim vermek durumunda kalsaydınız, bu yöntem işe yarar mıydı? Düzeltmelere ihtiyaç var mı?” gibi sorular yöneltilmiştir. Bu şekilde eğitim bilinçli bir bilişsel ve meta-bilişsel süreç haline gelmiştir: “Ben insan ticaretiyle ilgili bilgi ediniyorum ve kendime öğrendiklerimin etkili olup olmadığını, eğer eğitici ben olsam verilen eğitimin bu şekliyle işe yarayıp yaramayacağını veya eğitimin nasıl düzeltilebileceğini/iyileştirilebileceğini” soruyorum.
- Çok disiplinli eğitimlerde değerlendirmenin dışında odak, konu üzerindedir ve dolayısıyla bu eğitimler fazlasıyla bilişsel bir süreci teşkil eder. Burada ele alınan konular Eğitimcilerin Eğitimi ile aynıdır ancak Eğitimcilerin Eğitimi deneyimi ve girdisine dayanarak düzeltmeler yapılmıştır.
- Katılımcıların çalışma kapasitesinin üzerinde beklenen etkiye uygun olarak geliştirilmesi gereken eğitim metodolojisi; farklı araçlarla yapılan sunumlar, genel tartışmalar, grup tartışmaları, grup çalışması, vaka çalışmaları ve rol yapma/simülasyon vb. gibi çeşitli yöntem ve araçlardan oluşmaktadır.

Eğitim Programı

Bu bölümde, Eğitim Programı, çizelgeler halinde düzenlenen eğitim oturumları sırası ile sunulmakta ve açıklanmaktadır. İlk çizelgedeki her bir oturum için başlık ve öğrenme hedefleri listelenmektedir. Daha sonraki çizelgelerde oturumun bölümleri, her bir oturum için belirlenen konu başlığı, oturum süresi, kullanılacak yöntem ve usuller (mevcut süreye göre olası değişiklikler dahil), kullanılan materyaller ve araçlar gösterilmektedir. Burada sunulan iki buçuk günlük Eğitim Programı mevcut zamana göre uyarlanabilir ve böylece metodoloji ve teknikler de düzenlenerek oturumların tekli kısımları kısaltılabilir veya uzatılabilir. Bu şekilde eğitim iki güne sıkıştırılabilir ya da üç tam gün veya daha fazla sürede verilebilir.

İLK GÜN**Katılımcıların kayıtlarının alınması****Verilen süre: 30 dakika**

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 1.1</p> <p>Açılış ve eğitime başlama</p> <p>Süre: 90 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar beklentilerinin farkındadır ve proje bağlamında bu eğitimin ne ölçüde beklentilerini karşılayacağını bilirler. Katılımcılar etkili eğitim tasarlama ve sunma konusunda temel unsurlar hakkında genel fikir sahibi olur. Katılımcılar eğitime başlama tekniklerinin bazılarını tecrübe eder.

Konu	Metodoloji	Materyal ve araçlar
<p>Yetkililer ve proje ekibinin hoşgeldiniz konuşması yapması</p> <p>Eğitime giriş</p> <p>Süre: 20 dk.</p>	<p>Açılış konuşmaları</p>	
<p>Eğitimin hedefleri, program ve yöntem.</p> <p>Nasıl bir eğitim verilecek: eğitim tasarlama ve sunum konusunda temel unsurlar hakkında genel fikir sahibi olma</p> <p>Süre: 10+20 = 30 dk.</p>	<p>PPT'ler üzerinden sunum</p> <p>Soru ve cevap</p> <p>Katılımcılar eğitim programının tasarlanma biçimi konusunda bilgilendirilir. Bunun için nasıl eğitim verilmeli adlı bileşenle bağlantı kurmak gerekir.</p>	<p><i>PPT'lerin konusu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Eğitim gündemi, öğrenme hedefleri ve metodoloji Nasıl eğitim verilecek ve eğitim değerlendirme unsurları <p><i>Dağıtılacak belgeler:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> 1: Proje tanımı 2: Eğitim gündemi 3: Nasıl eğitim verilecek 4: eğitim değerlendirme unsurları

Konu	Metodoloji	Materyal ve araçlar
<p>Katılımcıların kendilerini tanıtmaları</p> <p>Süre: 15 dk</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar “eğitim alanı” içerisinde (sınıf) serbestçe dolaşır. Eğitimcinin durduğu yerde kendilerine en yakın mesafede bulunan kişiyi seçip birbirlerine kendilerini tanıtır (süre: 5 dk). Daha sonra her katılımcı grubun tamamına az önce tanıştığı kişiyi tanıtır (süre: 10 dk). Konular: isim, yer, kurum, görev, insan ticaretiyle mücadele ve mağdur koruma deneyimi. <p>Not: bu faaliyete ayrılacak süre katılımcı sayısına göre değişir. Her çift için yanlarındaki kişiyi tanıtmaları için en az 1 dakikalık bir süre düşünülmelidir. (örn. 20 katılımcı 10 çift eder ve bu sebeple gereken süre 10 dakikadır).</p> <p>Eğer katılımcı sayısı fazla ve süre kısıtlıysa, masa başında sırayla klasik bir tanıtma yapılması şeklinde bir yöntem seçilebilir. Bu durumda daha fazla zamandan tasarruf etmek için eğitimden beklentileri de tanıtıma dahil etmek mümkündür (aksi takdirde diğer oturuma aktarılacaktır).</p>	<p><i>Dağıtılacak materyal 5:</i></p> <p>katılımcı listesi (sunumdan sonra)</p>
<p>Katılımcıların beklentileri: açık anket ve tartışma</p> <p>Süre: 15 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar eğitimden beklentilerini yapışkan not kağıtlarına yazar ve duvara yapıştırır. Eğitimci ve kolaylaştırıcı yazılanları okur ve düzenler. Belirlenen beklentilerin programla ne derece örtüştüğü tartışılır. 	<p><i>Materyaller ve ekipman:</i></p> <p>Yapışkanlı not kağıdı + düzgün bir duvar veya yazı tahtası</p> <p><i>Dağıtılacak materyal:</i></p> <p>Bu oturum sırasında oluşturulacak “eğitimden beklentiler” başlıklı belge dağıtılır: proje personeli bu beklentileri yazıya döker ve çıktısını alır veya yapışkan not kağıtlarının fotoğrafını çeker: eğitim sonunda veya ara değerlendirme öncesi bunlar dağıtılır.</p>

Konu	Metodoloji	Materyal ve araçlar
Eğitim kuralları Süre: 10 veya 5 dakika	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar şu soruya verdikleri cevabı yapışkan kağıda yazıp duvara yapıştırır: "Eğitim sırasında başka insanların hangi davranışları size rahatsız eder?" Eğitmen/katılımcı herkesin hoşlanmadığı davranışı okur ve bunun ortak birkanı olup olmadığına bakılır. Bundan sonra herkesin hoşlanmadığı davranışı ortadan kaldıracak pozitif kurallar kağıt tahtasına yazılır. Son onay oylaması. <p>Not: Çok fazla vakit yoksa bu alıştırma 5 dakikada yapılabilir. Sadece katılımcılara hangi kuralları uygulamaları gerektiğini sorarak ve onların geri bildirimine ve eğitmenin önceden hazırladığı listeye göre kurallar önererek de bu kısmı halledebilirsiniz. Bu kurallar için katılımcıların onayını istenmez gerekmektedir.</p>	<p><i>Materyaller ve ekipman:</i></p> <p>Yapışkanlı not kağıdı + düzgün bir duvar veya kağıt tahtası</p> <p><i>Dağıtılacak materyal:</i></p> <p>Bu oturum sırasında oluşturulacak "Eğitim Kuralları": Project personeli bunları yazar ve çıktısını alır veya kağıt tahtasının fotoğrafını çeker: çıktı alma ve dağıtım mümkünse yapılabilir.</p>

Aile fotoğrafı (isteğe bağlı) ve 30 dakika ara

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 1.2</p> <p>İnsan ticareti olgusu</p> <p>Süre: 45 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar insan ticaretinin herkesin başına gelebileceğini fark eder ve farklı sömürü biçimlerini öğrenir. Katılımcılar kök sebepleri tespit eder ve kök sebepleri isimlendirebilir (itici ve çekici faktörler), ayrıca insan ticaretinin olası etkilerini öğrenir.

Konu	Metodoloji	Materyal ve araçlar
İnsan ticareti olgusuna giriş Süre: 20 dk.	<ul style="list-style-type: none"> TEMVI Proje Videosunun izlenmesi (7 dakika); Şu sorular hakkında tartışma (kolaylaştırıcı kağıt tahtasına katılımcıların söylediklerini yazar): Neler hissettiniz? Bu video insan ticareti hakkında neler anlatmaktadır? Bugün ülkenizdeki insan ticareti hakkında kapsamlı bir tablo ortaya koymak istersek bu videoya neler ekleyebiliriz? (13 dakika) UNODC 2016 Küresel İnsan Ticareti Raporundan slayt göstererek küresel insan ticareti verilerine genel bakış (10 dakika) <p>Ref. TEMVI Project videosu bağlantısı: https://www.youtube.com/watch?v=Q0OmFq3DKTc</p> <p>Ref. UNODC 2016 Küresel İnsan Ticareti Raporu bağlantısı: http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/glotip.html</p>	<p>Video (TEMVI projesi videosu)</p> <p><i>Dağıtılacak materyal 6:</i></p> <p>TEMVI Video yazılı dökümü</p>

Konu	Metodoloji	Materyal ve araçlar
İnsan ticaretinin kök sebepleri ve etkileri Süre: 25 dk.	<ul style="list-style-type: none"> İki kişilik gruplar halinde sebepler ve etkiler konusunda çalışın. 2 farklı renkte yapışkan kağıt kullanın (Biri kağıt sebepler, diğeri de etkiler için). Daha sonra bu kağıtlar tahtaya önceden çizilmiş olan "İnsan Ticareti sebep ve etkiler ağacı"na yapıştırılacaktır. Eğitimci ağacın kök kısmına sebeplerin yapıştırılacağını (ve sebepler için belirlenen renkteki yapışkan kağıtların) ve ağacın dalarına da etkilerin (ve etkiler için belirlenen renkteki yapışkan kağıdın) yapıştırılacağını açıklar. Katılımcılar yapışkan kağıtları yapıştırdıktan sonra kolaylaştırıcı bu kağıtları gruplar halinde benzerliklerine göre düzenler (ve sebeplerin altında itici ve çekici faktörleri de ayrı bölümlendirir) ve daha sonra kağıtta yazılanları yüksek sesle okur. Eğitimci yorum yapar, katılımcılarla tartışır ve genel bir insan ticareti bakış açısı ortaya koyar. 	<p>Kökü (kök sebepler için) ve dalları (etkiler için) olan bir insan ticareti ağacı tahtaya çizilir. İki farklı renkteki yapışkan kağıtlar etkileri ve sebepleri temsil edecek şekilde katılımcıları yönlendirmek amacıyla ağacın üstüne ve altına yapıştırılır.</p> <p>Yapışkan kağıt / Post-it: 2 renkte</p> <p><i>Dağıtılacak materyal 7</i></p> <p>İnsan ticaretinin kök sebepleri ve etkileri</p>

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 1.3</p> <p>Uluslararası insan ticaretiyle mücadele ve mağdur koruma araçları</p> <p>Verilen süre: 45 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar insan ticaretiyle mücadele ve mağdur korumaya dair kılavuz ilkeleri bilir ve uluslararası tanımlar, yasama ve politika önlemleri hakkında genel bilgiye sahiptir.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdur koruma müdahalelerinin kılavuz ilkeleri Verilen süre: 25 dakika	<ul style="list-style-type: none"> Eğitici, kılavuz ilke kavramını tanıtır ve sıralar (5 dakika): İnsan Hakları temelli Yaklaşım, <ul style="list-style-type: none"> Hükümetin Konuyu Sahiplenmesi, Sivil Toplum Katılımı, Çok Disiplinli ve Sektörler Arası Yaklaşım, Çocuğun Yüksek Yararı, Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik. Eğitici katılımcıları grup oluşturmaya davet eder; her grupta farklı kurumdun/ mesleklerden üyeler olmasına özen gösterir (oturumun ortamına bağlı olarak) ve her grubun bir kılavuz ilkedenden sorumlu olacağını söyler. (3 dakika) Katılımcılar vızılı grubu tabir edilen 6 küçük grupta (katılımcı sayısına bağlı olarak) kendilerine verilen kartta yazılı olan kılavuz ilkeyi tartışır (Anlamı nedir? Neden önemlidir?) (5 dakika). Genel oturumda sunum (her grup 2 dakika), Kağıt tahtasına not alınması ve kısa tartışma. 	<p>6 Kart: her birinin üzerinde kılavuz ilkelerden biri yazılıdır</p> <p><i>Eğitim Dokümanı 8:</i></p> <p>İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdur koruma müdahalelerinin kılavuz ilkeleri, etkinliğin en sonunda dağıtılacaktır.</p>

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>İnsan Ticareti, Mülteciler ve Sığınmacılara dair uluslararası tanımlar, hukuki çerçeve ve hükümler</p> <p>Verilen süre: 20 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Eğitici, insan ticaretinin ana unsurlarını, nedenleri, etkileri, istismar türleri, insan ticareti mağdurlarının özellikleri (yaş, cinsiyet, milliyet, etnik grup), sınır aşan ve ülke içi insan ticareti, insan ticareti süreci (karma göç akımlarından ayrılması ve bunlarla karıştırılması, göçmen kaçakçılığı, uluslararası koruma hakkı, varış ülkesinde çaresizlik) açısından konunun karmaşıklığını hatırlatır. Eğitici, İnsan Ticareti, Mülteciler ve Sığınmacılara dair uluslararası tanımlar, hukuki çerçeve ve hükümler hakkında bir sunum yapar (BM, Avrupa Konseyi, AB, BMMYK ve ILO. İnsan ticareti mağdurlarına yönelik koruma hükümleri ve uluslararası koruma arasındaki bağlantılar ve göçmen kaçakçılığına kısaca değinilmesi). <p>Not: Eğitici, zaman kalırsa ve katılımcıların bilgi düzeyine bağlı olarak 4 Çalışma Grubunu oluşturmaya karar verebilir. Bu gruplara şu ödevler verilir: 1. Başlıca uluslararası araçların gösterilmesi 2. İnsan ticaretini tanımlayan ana unsurların kağıt tahtasına yazılarak vurgulanması (10 dakika). Çalışmanın sunumu, her biri 3 dakika (12 dakika).</p> <p>Çalışma gruplarının sonuçlarını tamamlayacak şekilde uluslararası hukuki çerçeveye dair PPT sunumu (8 - 18 dakika). Bu durumda alt oturum 30-40 dakika sürecektir.</p>	<p><i>Uluslararası tanımlar, hukuki çerçeve ve hükümlere dair PPT</i></p> <p><i>Eğitim Dokümanı 9:</i></p> <p>Uluslararası Hukuki Çerçeve</p>

Öğle yemeği arası (1 saat)

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p><u>Oturum 1.4</u></p> <p>Türkiye’de mevcut insan ticareti durumu.</p> <p>İnsan ticaretine dair ulusal yasal ve kurumsal çerçeve.</p> <p>Verilen süre: 90 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar Türkiye’de insan ticaretinin mevcut durumunu (hassas grupların ve geçici koruma altındakilerin varlığı ile ilgili olarak da) ve mevcut hukuki düzenlemeleri ve önlemleri öğrenir.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Genel olarak, Türkiye’de insan ticareti olgusu</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Olgunun sunulması ve katılımcıların görüş ve tecrübelerini paylaşması 	<p>PPT</p>

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Yabancılar, geçici koruma ve insan ticaretine dair ulusal hukuki çerçeveye genel bakış.</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ulusal hukuki çerçevenin sunumu: <ul style="list-style-type: none"> Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (No. 6458) (YUKK), Nisan 2013 Geçici Koruma Yönetmeliği, Ekim 2014 (YUKK, Madde 91) Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik (No: 2016/8375), 15 Ocak 2016 Türkiye'nin onayladığı ve 1 Eylül 2016'da yürürlüğe giren Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurlarının Korunması Hakkında Yönetmelik (17 Mart 2016) 	<p><i>Hukuki çerçeveye dair PPT</i></p> <p><i>Eğitim Dokümanı 10:</i></p> <p>17 Mart 2016 tarihli İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurlarının Korunması Hakkında Yönetmelik</p>
<p>Türk Ceza Kanunu'nda insan ticareti suçu, diğer suçlarla ilişkisi ve Yargıtay kararları</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti vakalarıyla ilgili olarak katılımcılara, göçmen kaçakçılığı ile insan ticareti suçları arasındaki istismar türü, farklılıklar ve benzerlikler anlatılarak Yargıtay kararları sunumu Sunulan her vaka için soru ve cevap oturumu 	<p><i>İnsan Ticareti vakalarına dair Yargıtay kararları</i></p>

Ara (30 dakika)

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 1.5</p> <p>İnsan Ticareti Vakaları ve Tanımlar</p> <p>Verilen süre: 60 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar, tanımını esas alarak bir insan ticareti vakasını tespit eder, unsurları analiz eder ve tanımlar.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Grup çalışması – Vaka çalışmalarının incelenmesi: Suçun kilit unsurlarının tespit edilmesiyle insan ticareti tanımlarının yapılması (Eylem, Araç ve Amaç fiiller)</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<p>Vakalara dair grup çalışması:</p> <ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar gruplara ayrılır (Katılımcı sayısına bağlı olarak 3-5 grup: ideal olan grupta 6'dan fazla kişi olmamasıdır). Her gruba örnek vaka verilir. Her bir gruptan, bu vakanın insan ticareti vakası olup olmadığını suç eylemi, araç ve amaç fiiller açısından belirlemeleri istenir. Ayrıca izlenecek süreç hakkında bilgi vermeleri istenir. 	<p><i>Eğitim Dokümanı 11:</i></p> <p>5 İnsan ticareti vakaları</p>

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
Vaka analizinin çalışma gruplarının sunumu ve tartışılması Verilen süre: 30 dakika	<ul style="list-style-type: none"> Grup vaka analizlerinin sunumu, eğitimcilerin değerlendirmesi ve tartışma (her grup için 5-10 dakika). 	

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p><u>Oturum 1.6</u></p> <p>Eğitimin değerlendirilmesi</p> <p>Verilen süre: 15 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar ilk günkü eğitim tecrübesinin farkındadır ve tek tek konularla ilgili olarak veya genel olarak bilgiler, metodoloji, yararlılık hakkında fikirlerini ifade eder ve paylaşırlar.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
Çeşitli oturumlara dair soru ve cevaplarla eğitimin ilk gününün değerlendirilmesi: beğenilenler, beğenilmeyenler, öneriler Verilen süre: 15 dakika	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim Dokümanı tahtasına asılır veya yansıtılır: ilk eğitim gününde ele alınan konulara dair değerlendirme tablosu. Katılımcılardan beğendiklerini, beğenmediklerini, önerilerini paylaşmalarını ister. Kolaylaştırıcı bunları tahtasına yazar. <p>Değerlendirmeyi daha canlı şekilde yapmanın bir yolu "üç sandalye" oyunu olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Üzerlerinde işaret veya arkalarında kağıt tahtası olan üç sandalye yerleştirilir. Sandalyelere veya kağıt tahtalarına konulacak başlıklar şöyledir: "beğenilmeyenler", "öneriler", "beğenilenler". Katılımcılar sırayla bir veya tüm sandalyelere oturarak beğendiklerini, beğenmediklerini ve önerilerini söylerler. Kolaylaştırıcı söylenenleri tahtasına yazar. 	<p><i>Eğitim Dokümanı 12:</i></p> <p>İlk eğitim günü değerlendirme kılavuz tablosu</p>

2. GÜN

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p><u>Oturum 2.1</u></p> <p>Sahada karşılaşılan güçlükler: İnsan ticareti mağdurlarının gereksinimleri, sorunları ve müdahalelere dair grup çalışması</p> <p>Verilen süre: 90 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar insan ticareti mağdurlarının ve muhtemel mağdurların gereksinimleri ve sorunlarına dair bilgileri paylaşır, mevcut önlemlerin ve ileri müdahalelerin farkındadırlar.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Gereksinimler, sorunlar ve müdahalelere dair grup çalışması</p> <p>Verilen süre: 45 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> 3 gruba ayrılan katılımcılar (dizüstü bilgisayar veya kağıt kullanarak) önerilen konuyu detaylı olarak ele alır ve kendilerine verilen şu konularla ilgili olarak şablon formu doldururlar: hedef kitlenin gereksinimleri ve sorunları, mevcut müdahaleler, sorunlar, boşluklar, sorunların üstesinde gelme yöntemleri ve alınması gereken yeni önlemler. 	<p><i>Eğitim Dokümanı 13:</i></p> <p>Grup çalışması için “Gereksinimler, Sorunlar ve Müdahaleler” Şablonu</p> <p>Doğrudan şablon dosyası üzerinde çalışmak için 3 dizüstü bilgisayar, yoksa kağıt üzerinde yapılan çalışmanın fotoğrafının çekilmesi</p>
<p>Çalışma gruplarının gereksinimleri, sorunları ve müdahaleleri aktarması: insanlara ve durumlara bakış, mevcut önlemlerin analizi, neyin nasıl iyileştirileceğinin tespiti, yeni eylemlerin öngörülmesi.</p> <p>Verilen süre: 45 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Her çalışma grubunun sunumu ve tartışma (her biri 10 dakika) ve nihai kapsamlı resmin genel çerçevesi (15 dakika) 	<p>Yazarak veya dizüstünde kaydedilerek doldurulan şablon formun yansıtılması</p>

Ara (30 dakika)

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p><u>Oturum 2.2</u></p> <p>İnsan Ticareti Göstergeleri (genel bakış ve örnekler)</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar farklı istismar türleri hakkında uluslararası düzeyde tanımlanan insan ticareti göstergelerinden haberdardır.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>İnsan ticareti vakalarının göstergelerinin tespitine genel bakış ve mevcut listelerden örnekler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ILO ve AK göstergeleri UNODC göstergeleri The Euro TrafGuID göstergeleri <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Videolardan birinin gösterilmesi. İnsan ticaretinin karmaşık ve saklı bir olgu olduğu genellikle normal görünümle gizlendiğinin tekrar vurguladığı sunum. İnsan ticareti mağdurlarının tespitine dair göstergelere, bu göstergeleri listelemek için kullanılan ölçütlere, yönlendirilen vaka örneklerine ve uygulamadaki ipuçlarına genel bakış. <p>UN.GIFT Emma Thompson Human Trafficking PSA: https://www.youtube.com/watch?v=3-EYIY287LI</p> <p>UN.GIFT Video "Open your eyes": https://www.youtube.com/watch?v=tE_lduB6bQc</p> <p>Ref. EuroTrafGuID: http://www.expertisefrance.fr/eng/What-we-do/Stability-Safety-and-Security/Identification-of-Victims-of-Trafficking-in-Human-Beings-EuroTrafGuID-Project</p>	<p>UN.GIFT Emma Thompson Human Trafficking PSA - İnsan Ticareti PSA</p> <p>veya</p> <p>UN.GIFT Video "Open your eyes – Gözlerini aç"</p> <p>ILO ve diğer gösterge listelerine dair PPT</p> <p><i>Eğitim Dokümanı 14:</i></p> <p>Olası bir insan ticareti durumu için Göstergeler – ILO/AK, Euro TrafGuID göstergeleri</p>

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 2.3</p> <p>Türkiye'deki insan ticareti durumlarıyla ilgili göstergeleri detaylı ele alacak çalışma grupları</p> <p>Verilen süre: 60 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar uluslararası düzeyde tanımlanan insan ticareti göstergelerini esas alarak, Türkiye ile ilgili geçici koruma altında bulunanlar da dahil olmak üzere insan ticareti durumlarına dair spesifik göstergeleri tanımlayabilir.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Türkiye'deki insan ticareti göstergeleri: kullanılanlar ve kullanılması düşünülenler</p> <p>Verilen süre: 60 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sayıya bağlı olarak 3 - 5 gruba ayrılan katılımcılar şu konulara odaklanılır: 1. erişkin ve/veya çocukların cinsel istismarı, 2. erişkin ve/veya çocuğun işgücü istismarı, 3. erişkin ve/veya çocukların zorla dilendirilmesi, 4. erişkin ve/veya çocukların zorla yasadışı faaliyette bulundurulması, 5. erişkin ve/veya çocukların zorla evlendirilmesi (5 dakika). Eğitim Dokümanı 15'te verilen talimatlar sunulur: araçlar (Mülakat Formu - Eğitim Dokümanı 14 de dahil) ve kullanımdaki göstergelerle dosyadakiler dikkate alınarak, tecrübe ve görüşlerini paylaşarak katılımcılardan aşağıdakiler istenir: <ul style="list-style-type: none"> Öncelikle istismarın / insan ticaretinin en fazla karşılaşılan ve en ilgili türlerinin tespiti. Daha sonra her grubun kendisine verilen insan ticareti türü ile ilgili insan ticareti göstergelerini tespiti. <p>Zamanlama: 5 dakika talimatlar, 25 dakika grup çalışması, sunum için 3 grup varsa her birine 8 dakika ve 5 grup varsa her birine 5 dakika, 5 dakika nihai tartışma ve toparlama = Toplam 1 saat</p>	<p><i>Eğitim Dokümanı 15:</i></p> <p>Türkiye'de kullanılan Kimlik Tespit Mülakat Formu</p> <p><i>Eğitim Dokümanı 16:</i></p> <p>Türkiye'de insan ticareti göstergelerinin detaylı incelenmesine dair çalışma gruplarına talimatlar</p> <p>Doğrudan göstergelerle ilgili dosya üzerinde çalışmak üzere 3- 5 dizüstü bilgisayar, yoksa daha sonra fotoğrafı çekilerek yansıtılacak şekilde kağıt üzerinde çalışılması</p>

Öğle yemeği arası – 1 saat

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Ötüm 2.4</p> <p>Mağdur tespiti ve yönlendirme: çok kurumlu ve insan hakları temelli sistemler ve araçlar (Ulusal ve Ulus Ötesi Yönlendirme Mekanizmaları – NRM ve TRM, Standart Operasyon Prosedürleri - SOP)</p> <p>Verilen süre: 60 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar insan ticareti mağdurlarının tespiti ve yönlendirmesinin kapsamlı şekilde yapılabilmesi için çok kurumlu Yönlendirme Mekanizması ve SOP hazırlanması gerektiğinin farkındadır.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Ulusal ve Ulus Ötesi Yönlendirme Mekanizmaları: nedir, nasıl çalışır.</p> <p>Verilen süre: 20 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sunum, örnekler ve tartışma 	<p>PPT veya NRM ve TRM hakkında tablolar</p> <p><i>Eğitim Dokümanı 17:</i></p> <p>NRM ve TRM</p>
<p>İnsan ticareti mağdurlarının tespitine ve onlara yardım sunmaya yönelik Standart Operasyon Prosedürleri (SOP): nedir, nasıl çalışır.</p> <p>Verilen süre: 40 dakika</p>	<p>Sunum, örnekler ve tartışma</p> <p>Not: Çalışma Grupları alternatif olarak kullanılabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kısa 5 dakikalık sunumlar, Grup çalışması (5 grubun her biri spesifik bir SOP hakkında 10 dakika çalışır), Verilen SOP'nin genel oturumda açıklanması ve tartışma (her biri 5 dakika). 	<p>PPT veya SOP hakkında tablolar</p> <p><i>Eğitim Dokümanı 18:</i></p> <p>SOP</p>

Ara (30 dakika)

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Ötüm 2.5</p> <p>Yönlendirme mekanizmaları ve Türkiye'de insan ticareti mağdurlarının tespitine ve onlara yardım sağlanmasına yönelik araçlar</p> <p>Verilen süre: 90 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar Türkiye'de insan ticareti mağdurlarının tespiti ve korunmasına yönelik yönlendirme mekanizmaları ve araçlarının çerçevesini, işleyişini ve mağdurların Destek Programına erişimini bilir.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Türkiye'de insan ticareti mağdurlarına yönelik Yönlendirme Mekanizması</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sunum Soru ve cevap ve tartışma 	<p>Türkiye'deki Yönlendirme Mekanizmasına dair PPT</p>
<p>Grup çalışması: Türkiye'de insan ticareti mağdurlarının tespiti ve onlara yardım sağlanmasına yönelik çok kurumlu önlemler üzerinde çalışmak</p> <p>Verilen süre: 60 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılara çalışma ve Eğitim Dokümanı hakkında bilgi verilir. Katılımcılar 3-5 gruba ayrılır. Her gruba kurumlararası işbirliği gerektiren bir vaka verilir. <p>Eğitim Dokümanı içinde yer alanlardan başlayarak ve eylemler gerçekleşirken vaka ile ilgili bilgilerin toplandığını varsayarak (örneğin, mülakatta) vaka oluşmaya başlar ve grup aşağıdaki şekilde ilerler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vakanın/ Kişinin ortaya koyduğu gereksinimlere/sorunlara bağlı olarak alınması, yapılması gereken Önlemleri/ Eylemleri tespit edin ve sıralayın. Bunları kronolojik sıraya koyun. Aşağıdakileri belirterek her Önlemi/Eylemi detaylandırın: <ul style="list-style-type: none"> Ne yapılmalı? Ne zaman yapılmalı? Hangi kurum ve kişiler bu Önlemleri/ Eylemleri gerçekleştirmeli? Olası araçlara (mülakat formları gibi) değinerek bu Önlemler/Eylemler nasıl gerçekleştirilmeli? Her eylemde neler olduğunu ve eylemin sonuçlarını da tanımlayın ki takip eden eylem anlamlı olabilsin. <p>Katılımcıların temsil ettiği kurumların sorumluluklarına bağlı olarak ön tespit, yardım, koruma, sosyal içerme, hukuk ve ceza davalarında destek gerektiren vakalar önerilebilir. Bu nedenle, eğitim dokümanında öngörülen eylemler uygun şekilde değiştirilebilir.</p> <p>Zamanlama:</p> <p>Aşama 1: Verilen süre 30 dakika:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5 dakika çalışmanın açıklanması ve grup çalışmasının organize edilmesi 25 dakika grup çalışması <p>Aşama 2: Verilen süre 30 dakika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Her grubun sunumu için 6 dakika, genel oturumda tartışma ve eğitimcilerin yorumları. 	<p><i>Eğitim Dokümanı 19:</i></p> <p>İnsan ticareti mağdurları için çok kurumlu önlemlerin tanımlanması amacıyla çalışma gruplarına talimatlar verilmesi</p>

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 2.6</p> <p>Eğitimin değerlendirilmesi</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar ilk günkü eğitim tecrübesinin farkındadır ve tek tek konularla ilgili olarak veya genel olarak bilgilidir, metodoloji, yararlılık hakkında fikirlerini ifade ederler.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>Çeşitli oturumlara dair soru ve cevaplarla eğitimin ikinci gününün değerlendirilmesi: beğenilenler, beğenilmeyenler, öneriler</p> <p>Verilen süre: 30 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim Dokümanı kağıt tahtasına asılır veya yansıtılır: ilk eğitim gününde ele alınan konulara dair değerlendirme tablosu. Katılımcılardan beğendiklerini, beğenmediklerini, önerilerini paylaşmaları istenir. Kolaylaştırıcı bunları kağıt tahtasına yazar. <p>Değerlendirmeyi daha canlı şekilde yapmanın bir yolu “üç sandalye” oyunu olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Üzerlerinde işaret veya arkalarında kağıt tahtası olan üç sandalye yerleştirilir. Sandalyelere veya kağıt tahtalarına konulacak başlıklar şöyledir: “beğenilmeyenler”, “öneriler”, “beğenilenler”. Katılımcılar sırayla bir veya tüm sandalyelere oturarak beğendiklerini, beğenmediklerini ve önerilerini söylerler. Kolaylaştırıcı söylenenleri kağıt tahtasına yazar. 	<p><i>Eğitim Dokümanı 20:</i></p> <p>İkinci eğitim günü değerlendirme kılavuzluk tablosu</p>

3. GÜN

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 3.1</p> <p>Simülasyon içeren bir çalışma ile varsayılan insan ticareti mağdurlarının ön tespiti ve yönlendirilmesi (3 grup)</p> <p>Verilen süre: 90 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar bir simülasyon yardımıyla mağdur olduğu varsayılan kişilerin tespitinde ve yönlendirilmesinde karşılaşılan zorlukları tespit eder ve ele alır. Yukarıda söz edilen zorlukları içeren gerçek bir durumu esas alan bir simülasyonda katılımcılar doğrudan kendi görevlerini içeren rolleri oynar.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
<p>İnsan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişilerin ön tespiti ve yönlendirilmesi Kuruma özel ve çok kurumlu varsayılan insan ticareti mağduru erişkin/çocuk ile irtibat/mülakat gerektiren bir simülasyon çalışması.</p> <p>Verilen süre: 90 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Simülasyon için dört katılımcıdan mağdur rolünü üstlenmeleri istenir (her grup için 1 mağdur). Mağdur rolünü alan katılımcılar diğerlerinden ayrılır ve kendi kendilerine hazırlanırlar. Katılımcıların kalanı üç gruba ayrılır ve her birine spesifik bir yerde bir istismar türü ile ilgili simülasyon hazırlamak üzere vaka tanımı verilir (5 dakika). Her gruba metni okumak ve hazırlanmak için 10 dakika verilir. Simülasyonu gerçekleştirmek için her gruba 10 dakika verilir ve akabinde simülasyonu tartışmak için 15 dakika daha verilir (başka bir deyişle, 3 simülasyon için 25'er dakika; toplamda 75 dakika). 	<p><i>Eğitim Dokümanı 21:</i></p> <p>Simülasyonlar için önceden hazırlanmış vakalar</p>

Ara (30 dakika)

Başlık	Öğrenme hedefleri
<p>Oturum 3.2</p> <p>Eğitimin katılımcılarla değerlendirilmesi</p> <p>Verilen süre: 45 dakika</p>	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar eğitim tecrübesinin, içeriğinin ve metodolojisinin tam olarak farkındadır.

Konular	Metodoloji	Materyaller ve araçlar
Gerçekleşen eğitimin ortaklaşa değerlendirilmesi. Verilen süre: 20 dakika	<ul style="list-style-type: none"> Tüm eğitim programı ile ilgili genel değerlendirme oturumunun yapılması. İlk iki günün değerlendirmelerinin hatırlatılması. Tartışma ve genel değerlendirme. 	Eğitim Gündemi dosyası yansıtılır. Önceki günün değerlendirmeleri kağıt tahtasında sunulur.
Değerlendirme anketi. Verilen süre: 15 dakika	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar değerlendirme anketlerini doldurur. 	<i>Eğitim Dokümanı 22:</i> Değerlendirme anketi
Sonuçlar ve kapanış. Verilen süre: 10 dakika		

Gerekli Ekipmanlar ve Materyaller

Ekipman:

- Bilgisayar
- Projektör & Ekran
- İnternet bağlantısı
- Ses
- Kağıt tahtası/ flipchart (2)
- 3 - 5 dizüstü bilgisayar (mevcutsa grup çalışmaları sırasında katılımcılar tarafından kullanılabilir)
- Aynı yerde 3-5 gruba çalışma imkanı verecek uygun bir eğitim salonu veya ek odalar

Materyaller:

- Kağıt tahtası için kağıt
- Farklı renkte kağıt tahtası kalemleri
- Yapışkanlı kağıt / Post-it
- Renkli kartlar
- A3 kağıt
- Makas
- Yapışkan beyaz bant

Materyal ve Araçlar

Hedef odaklı materyaller oturumlardan sonra veya oturumlar sırasında, eğitim kapsamında hem eğitim faaliyetlerinde kullanılacak belgeler olarak, hem de tamamlayıcı ve ilave belgeler olarak dağıtılmaktadır.

Ayrıca, tüm Power Point sunumları toplantı salonundaki bilgisayarda bir klasöre kaydedilmektedir, böylece katılımcılar bu sunumları kopyalayabilir veya e-posta üzerinden alabilir.

Bu bölümde her oturumda kullanılacak tüm materyaller belirtilmiştir ve eğitim dokümanı uygun olduğu şekliyle (yani bu müfredatın başka bir kısmında zaten bahsi geçmemişse ve gündem ile katılımcı listesi gibi her eğitime göre değişmiyorsa) sunulmaktadır.

Her Oturumda Kullanılacak Eğitim Dokümanlarının Listesi

Oturum	Eğitim Dokümanı
<u>Oturum 1.1</u> Açılış ve eğitimin başlangıcı	1. Proje Açıklaması Not: Projeye göre değişebileceği için buraya eklenmemiştir.
	2. Eğitimin Gündemi Not: Her eğitimde dağıtılacaktır. Bu müfredatta ikinci eğiticilerin eğitiminin ve çok disiplinli eğitimlerin gündemi Ekler bölümünde örnek olarak sunulmuştur.
	3. Nasıl eğitim vermeli
	4. Eğitimi değerlendirme unsurları
	5. Katılımcı listesi Not: Buraya eklenmemiştir (her eğitim için ayrı sunulacaktır).
	Eğitim beklentileri Not: Eğitim sırasında oluşturulacak eğitim dokümanı. Düzenlenen post-it kağıtlarının fotoğrafları basılır ve eğitim gününün sonunda dağıtılır. Katılımcılara, eğitimin son oturumuna kadar bunları saklaması söylenir.
	Eğitim kuralları Not: Eğitim sırasında oluşturulacak eğitim dokümanı. Düzenlenen post-it kağıtlarının fotoğrafları basılır ve eğitim gününün sonunda dağıtılır.
<u>Oturum 1.2</u> İnsan ticareti olgusu	6. TEMVI Videosunun yazılı dökümü
	7. İnsan ticaretinin kök nedenleri ve etkileri

Oturum	Eğitim Dokümanı
Oturum 1.3 İnsan ticaretiyle uluslararası mücadele ve koruma belgeleri	8. <i>İnsan ticareti mücadelesinin kılavuz ilkeleri ve mağdur koruma müdahaleleri</i>
	9. <i>Uluslararası yasal çerçeve</i>
Oturum 1.4 Türkiye’de insan ticaretinin mevcut durumu. İnsan ticareti konusu ulusal yasal ve kurumsal çerçeve.	10. <i>İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik, 17 Mart 2016</i>
Oturum 1.5 İnsan Ticareti Vakaları ve Tanımlar	11. <i>Beş insan ticareti vakası</i>
Oturum 1.6 Ara eğitim değerlendirmesi	12. <i>Eğitimin birinci gününe ilişkin değerlendirme kılavuzu tablosu</i>
Oturum 2.1 Sahada karşılaşılan zorluklar: İnsan Ticareti kapsamındaki İhtiyaçlar, Problemler ve Müdahaleler konulu Grup Çalışması	13. <i>“İhtiyaçlar, Problemler ve Müdahaleler” Grup Çalışmasında kullanılacak şablon</i>
Oturum 2.2 İnsan Ticareti Göstergeleri (genel bakış ve örnekler)	14. <i>Muhtemel bir insan ticareti vakasının göstergeleri – ILO/EC, Euro TrafGuID göstergeleri</i>
Oturum 2.3 Türkiye’deki insan ticareti vakalarına ilişkin göstergelerin hazırlanmasına yönelik çalışma grupları	15. <i>Türkiye’de şu anda kullanılan mağdur tespiti mülakat formu</i>
	16. <i>Türkiye’de insan ticareti göstergelerinin hazırlanmasına yönelik grup çalışması talimatları</i>
Oturum 2.4 Mağdur tespit ve sevki: çok kurumlu ve insan hakları temelli sistem ve araçlar (Ulusal ve Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları, Standart Operasyon Prosedürleri)	17. <i>Ulusal Yönlendirme Mekanizmaları (UYM), Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları (UAYM) ve Standart Operasyon Prosedürleri (SOP)</i>
	18. <i>Standart Operasyon Prosedürlerine bakış</i>

Oturum	Eğitim Dokümanı
<p><u>Oturum 2.5</u></p> <p>Türkiye’de insan ticareti mağdurlarının tespiti ve mağdurlara yardım mekanizmaları ve araçları</p>	<p>19. İnsan ticareti mağdurları için çok kurumlu önlemlere yönelik grup çalışması talimatları</p>
<p><u>Oturum 2.6</u></p> <p>Ara dönem eğitim değerlendirmesi</p>	<p>20. Eğitimin ikinci gününe ilişkin değerlendirme kılavuzu tablosu</p>
<p><u>Oturum 3.1</u></p> <p>Simülasyona dayalı alıştırma yapmak amacıyla insan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişilerin ön tespit ve yönlendirmesi (3 grup)</p>	<p>21. Simülasyon için hazırlanan vakalar</p>
<p><u>Oturum 3.2</u></p> <p>Eğitimin ortak değerlendirilmesi</p>	<p>22. Değerlendirme anketi</p>

Eğitim Dokümanları

EĞİTİM DOKÜMANI 1

Proje Açıklaması (buraya eklenmemiştir; projeye göre değişir)

EĞİTİM DOKÜMANI 2

Eğitim gündemi (buraya eklenmemiştir; Ek 2’deki örneklere bakın)

EĞİTİM DOKÜMANI 3

Nasıl eğitim verilecek (arka plan; metodoloji ve araçlar; eğitim için temelin oluşturulması)

Bu bölüm şu kaynaktan alınmıştır: ICMPD, Eğitimcilerin Eğitimi. İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardıma dair Eğitimcilerin Eğitimi müfredatı, Viyana, 2013, (syf, 11-17).

I.I. Nasıl eğitim verilecek: Arka Plan**Uzman, Eğitici ve Kolaylaştırıcı**

Üç rol arasında farklılıklar bulunmaktadır ve eğitim ya da çalışma oturumunun amacı, bu amaca ulaşmak için hangi rolün (ya da hangi zamanda hangi rolün) gerektiğini belirleyecektir.

Uzman	Eğitici	Kolaylaştırıcı
Bilgi:		
<ul style="list-style-type: none"> Bir konuda uzmandır. Bilgileri paylaşır, analiz ve bireysel kavrayış veya fikir sunar. 	<ul style="list-style-type: none"> Konuyla ilgili iyi bilgi sahibi olması gerekir (hatta kimi zaman bir konuda uzman olması gerekir) Öğrenme sürecinin tasarlanmasında uzmandır. 	<ul style="list-style-type: none"> Bir konuda derinlemesine bilgi sahibi olması gerekmez Grup süreçlerinde uzmandır
Beceriler		
<ul style="list-style-type: none"> Sunum becerileri 	<ul style="list-style-type: none"> İletişim, sunum ve kolaylaştırma becerileri Sosyal birey Öğrenmeye yönelik süreç tasarlama konusunda uzman Katılımcılar ve (temelde yatan) konulara yönelik yüksek düzeyde farkındalık 	<ul style="list-style-type: none"> İletişim ve kolaylaştırma becerileri Sosyal birey Grup süreçlerinde uzman Katılımcılar ve (temelde yatan) konulara yönelik yüksek düzeyde farkındalık
Rol		
<ul style="list-style-type: none"> İçerik, analiz vb. sunar – spesifik bilgiyi artırır 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenmeye yönelik (uygun) bir yapı ve metodoloji tasarlar ve sunar Ortak sonuçları görselleştirir Gerekirse, girdi sunar 	<ul style="list-style-type: none"> Bir sürece yapı getirir ve hedeflerini/amaçlarını gerçekleştirmeleri için bir süreçte katılımcıları yönlendirir/yol gösterir (örneğin; bir strateji belirlemek) Ortak sonuçları görselleştirir

Eğiticinin/Kolaylaştırıcının Temel Yetkinlikleri

İletişim bir anahtardır! Ne söylediğiniz ve nasıl söylediğiniz... iletişimin eşit oranda önemli parçalarıdır. Bu hususlar sunumlarda, eğitimlerde ve süreçlerin kolaylaştırılmasında önemlidir. Sunum/iletişim becerileri olmadan içerik kaybolacaktır, aslında bunun tersi de geçerlidir.

Beden dili, bir kolaylaştırıcı, eğitici ve sunum yapan kişi olarak EN önemli beceri olabilir.

İletişim; **kelimeler**, **ses tonu** (kelimeleri söyleyiş biçimimiz) ve **beden dili** ile ilgilidir. Beden dili (sözsüz) bir iletişim aracıdır ve iletişimimizin etkililiğinin en önemli kısmını oluşturmaktadır.

Yapılması ve yapılmaması gerekenler

Yapılması gerekenler:

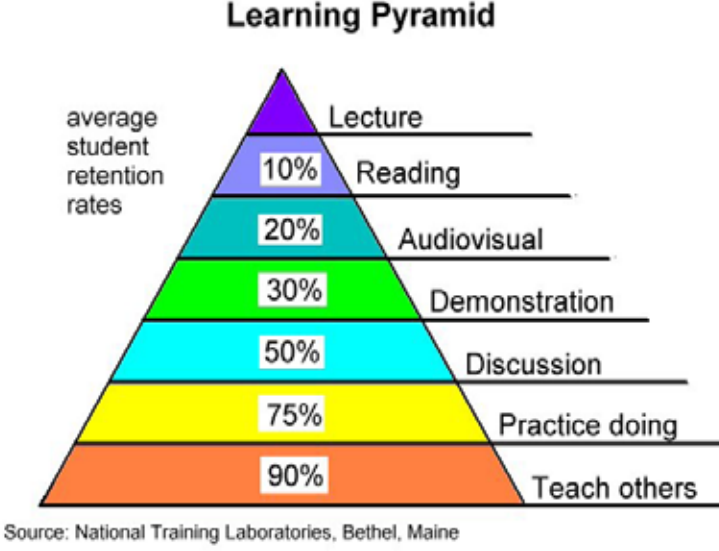
- Katılımcılarla etkileşim içindeyken ellerinizi, kollarınızı ve yüz ifadelerinizi (beden dili) kullanın.
- Dinleyiciler ve katılımcılarla irtibat kurun. Her katılımcıya en az bir defa hitap etmeye/bakmaya çalışın (ancak kültürlerarası bağlamlarda belli kültürel kodları ihlal etmemeye dikkat edin).
- “Enerji düzeyini” gözlemleyin – ve eğer katılımcılar çok yorgun ya da sıkılmış ise müdahale edin. Oturumu daima ihtiyaçlara uyarlayın.
- İyi atmosfer oluşturun, katılımcıları rahat ettirin.
- Çalışma oturumunu veya eğitimini daima oturumun veya eğitimin ne hakkında olduğunu söyleyerek/oluşturarak açın, eğitimi verin ve neler yapıldığını özetleyerek toparlayın.
- Belli bir süre boyunca beraber olacaksınız bazı ortak kurallar belirleyin.
- Ne yapacağınızı belirleyin, yol gösterin. Aşağıda verilenler sunumlarda ve ayrıca eğitimlerde uygulanmaktadır:
- Katılımcılara, onlara ne anlatacağınızı anlatın.
 - Katılımcılara anlatın.
 - Katılımcılara, onlara ne anlattığınızı anlatın.

Yapılmaması gerekenler:

- Çok fazla yürümeyin ve etrafta gezinmeyin,
- Ellerinizi cebinize sokmayın; el-kol hareketleri kişilerin takip etmesine, anlamasına ve dahil olmasına yardım eder,
- Çok fazla konuşmayın: duraklamanın farkında olun ve duraklamanın gücünü kullanın.

(Yetişkinler için) Öğrenme

Öğrenme Nedir?

Öğrenme faktörleri:

Öğrenme sürecimizi etkileyen birtakım **faktörler** vardır.

a. Bellek

Bellek, ne kadarın bilgi, beceri ve tutumda fiili olarak değişikliğe dönüşeceği sürecinde oldukça önemli bir faktördür.

b. Motivasyon

Etkili öğrenme, motivasyondan etkilenir. Bu nedenle, öğrenmenin aktif, ilginç ve motive edici bir süreç olarak tasarlanmalıdır.

c. Öğrenme eğrisi

Öğrenme süregelen bir süreçtir, tekrarlar ve açıklamalarla derinleştirilen adımlarla gerçekleşir.

Öğrenme; yeni bilgiler, beceriler ve tutum edinme ile ilgilidir. O halde edindiğimiz şeyler –bunu anlama süreci olarak düşünerek- değişikliklere dönüşmektedir. Bu değişiklikler ya **ne** (yapabildiğimiz) yaptığımız ile ya da bunu **nasıl** yaptığımızla ortaya çıkar. O andan itibaren bir şeyleri **kiminle** farklı yaptığımızı da değiştirebilir. Bir şeyler (yani yeni şeyler) **yaparak** (yeni edindiğimiz) yetkinliğimizi derinleştiririz.

I.II. Nasıl eğitim verilecek: metodoloji ve araçlar

Bir eğitim/çalışma oturumu planlayın: Nasıl yapılacak (örgütsel hususlar & içerik)

Bir eğitimin ya da çalışma oturumlarının önceden planlanması gerekmektedir. Aşağıdaki adımları dikkate alınız:

- Amaçları planlayın – oturumun amacı nedir,
- Kimlerin katıldığını belirleyin (amaca dayalı olarak),
- Yeri & zamanını belirleyin,
- Bir gündem belirleyin,
- Katılımcıları davet edin (örgütsel husus),
- Açık bir yapı, metodoloji için bir oturum planı hazırlayın (kolaylaştırıcının sorumluluğu),
- Öğrenme hedeflerini formüle edin (katılımcılar, tamamlamaya ilişkin neler yapabilir).

Oturumunuzu/oturumlarınızı planlarken, ortalama dikkat aralığının 1,5 saat sürdüğünü ve daha fazla sürmediğini göz önünde bulundurun! Aralığı, buna göre programlayın.

Metodolojik araçlar

Farklı metodolojik araçların kullanımının sonuçlarınızı ve katılımcılarınızın öğrenme eğrilerini belirlediğinin farkında olun. Bu nedenle, oturumlar için uygun olan bir yöntemler birleşimi seçin ve planlayın. Bu müfredat size arasından seçim yapabileceğiniz bir dizi olanak sunmaktadır.

Yöntemleri çeşitlendirin, böylece katılımcılar sıkılmayacaktır. Yöntem; girdilerin (grup tartışmaları sırasında, katılımcıların doğru anlamadığını görürseniz sizin sağlayacağınız girdiler), grup çalışmasının, toplantı tartışmaları ve vakalar ve hatta canlandırma (rol) yapmanın iyi bir karışımı olmalıdır.

Bulguları ve tartışmaları daima görselleştirin (ve katılımcıların da görselleştirmesini sağlayın). Bir grubun, bir konuyu tartışırken çözüm bulmasını ya da ortak bir düşünce veya çözümü ifade etmesini/bulmasını ya da bazı bireylerin fikirlerini ortaya çıkarmasını isteyip istemediğiniz konusu etrafında da önemli düşünceler gelişmektedir. Örneğin; insanların, her şeyi bildiklerini varsaydıkları durumlarda canlandırma yapılması uygundur. Bir vaka, bir tar-

tışmanın yapılandırılmasına ve spesifik konuların ortaya çıkarılmasına yardımcı olabilir.

Öğrenme sürecini desteklemek üzere uygulanacak bazı önemli metodolojiler ve araçlar aşağıdaki gibidir:

- Tartışmalar (herkesin hazır bulunduğu, moderatörü olan tartışmalarda, genel tartışmalarda katılımcılara sorulan doğrudan sorular),
- Vızılı grupları (2-4 kişiden oluşan küçük, hızlı tartışma grupları),
- Ortak tartışmaların dokümantasyonu (örneğin; projektör ile kağıt tahtasında, beyaz tahtada veya bilgisayarda – bu durumda kolaylaştırıcıdan vb. başka birinin yazıyor olması gerekir.),
- Beyin fırtınası (grup olarak veya genel olarak),
- Görsel-işitsel araçlar – kısa filmler vb.,
- Grup çalışması (diğerlerinden bilgi alarak),
- Vaka çalışmaları,
- Canlandırma / Simülasyon,
- Renkli kartlar. Bunların kullanılması, bireylerin bir gruptan bağımsız olarak kendi fikirlerini ifade etmelerini kolaylaştırabilir. Ayrıca, belli temaların ve konuların görselleştirilmesine ve bir araya getirilmesine de yardım edebilir.),
- Sunumlar / girdiler,
- Zihin haritaları,
- Senaryo geliştirme.

Ne zaman bir metot kullanırsanız ya da katılımcılarınız spesifik bir şey yapmasını isterseniz, ne yapmalarını istediğiniz konusunda net olun. Yapmaları gerekenleri, tartışmaları gerekeni yazın ya da vakaların vb. tanımlarını dağıtın.

İpuçları ve öneriler

- **Materyal kullanımı.**

Bulabildiğiniz tüm materyalleri kullanın. Beyaz tahtalar, mantar panolar vb. de kullanılabilir ancak sildiğinizde çalışmanızı kaybetmemek için fotoğrafını çekin. Fotoğraf çekerseniz, kağıt tahtalarını ya da tahtaları numaralandırın. Genel anlamda: yaratıcı olun, önünüzde sınır yok!

- **Oturma düzeni.**

Kurumlar arası kişilerin çalışmalarını ve ortak çıkar konularını vb. tartışmalarını sağlamaya çalışıyorsanız bu kişileri, karışık oturtmanız gerekir çünkü insanlar, birlikte çalıştıkları veya iyi tanıyor oldukları kişilerin yanına oturma eğilimindedirler. Amacınıza bağlı olarak, katılımcılara oturdukları yerleri değiştirmelerini söyleyin. Aynı şey, yalnızca kadınlar ve erkekler birlikte oturduklarında da geçerlidir, bu durumda bu kişilerden de mümkün olduğunca eşit şekilde oturmalarını isteyin.

- **Katılımcıların gruplara ayrılması.**

İnsanlar zaten karışık oturuyorsa, yalnızca bölümlere ayırın. Başından beri aynı insanlarla olacakları için bu kişileri tekrar karışık oturtmanız gerekirse, 1'den x'e (ihtiyacınız olan grupların sayısı) itibaren yüksek sesle saymalarını sağlayın. Her bir grup için köşeler ya da yerler belirleyin.

- **Ne hakkında konuştuğunuzu bilin.**

Bir kolaylaştırıcı olarak, bir süreç ya da çalışma oturumunu kolaylaştırmanız bile kolaylaştırdığınız konuya aşina olmanız gerekir. Soru sorulursa, bu soruları cevaplamanız veya emin olmadıkları konuları netleştirme hususunda katılımcıları yönlendirmeniz gerekecektir.

Her bir oturumu buna göre sonlandırın (bu durum, müfredatta her oturumun sonunda yansıtılmamıştır çünkü oturumun bağımsız olarak mı kullanıldığında yoksa bir dizi şeklinde çokça mı kullanıldığına bağlıdır.) Bir oturumun ya da eğitimin sonlandırılması, tartışılan şeylerin özetlenmesi demektir.

I.III. Eğitim için temel oluşturmak

Özellikle de grup çalışması, tartışmalar vb. ile interaktif eğitim yapacaksanız her eğitim için iyi bir başlangıç gerekir. Bu nedenle, iyi bir atmosfer ve açık ve güvenilir bir çalışma ortamı oluşturulması oldukça önemlidir.

Bunu gerçekleştirmek üzere bazı unsurlar şunları kapsamaktadır:

- **Eğitici ve katılımcıların karşılanması ve sunumu**

Kendiniz ya da örneğin katılımcıları davet eden kurumdan yetkili birisi tarafından yapılacak kısa bir karşılama planlayın. Bazı basit bilgiler sunarak kendinizi takdim edin (İsim, konum, çalışma alanı, uzmanlık vb.).

Gruba bağlı olarak, kendilerini kısaca tanıtmalarını ya da kendilerini yanındaki kişiye tanıtmalarını ve bu kişinin de kendisini tanıtan kişiyi tanımasını (eğer bir günden uzun sürecek bir eğitimse böylesi daha uygundur çünkü kişilerin birbirini tanımaları gerekebilir) isteyin.

- **Gündemin gözden geçirilmesi**

Eğitim oturumunun ya da günün/günlerin planlanan yapısını bir kağıt tahtası üzerinde gösterin ve bunu katılımcılara sunun. Onların da aynı fikirde olup olmadıklarını sorun.

- **Katılımcıların beklentileri**

Katılımcılara, beklentilerini sorun. Bunu, ortaya çıkıp beklentilerini söylemelerini isteyerek genel olarak yapabilirsiniz. Ancak, beklentilerini yazmaları için katılımcılara kart verirseniz bu onlara daha fazla düşünecek vakit verir ve grubun önünde söylemeleri gerekmeyeceği için siz de katılımcıların gerçek düşüncelerini daha fazla öğrenebilirsiniz. Katılımcılara bağlı olarak, katılımcılardan gelmelerini ve bu yazdıklarını panoya ya da duvara asmalarını isteyebilirsiniz ya da kendiniz bu yazılanları toplayabilirsiniz ve bunları asarken yüksek sesle okuyup bir araya getirebilirsiniz.

Bu durum, beklentiler sizin hazırladığınız şeyle uyuşmadığında, başka bir uzmanlık alanı dahilinde olduğunda ya da mevcut zaman dilimi içerisinde dahil edilemeyeceğinde sizin de durumu netleştirmenize yardımcı olur. Ancak, katılımcıların temel odak noktasını anlayabileceksiniz ve eğer mümkünse ve gerekiyorsa programınızı buna uyarlayabileceksiniz.

- **Kurallar**

Bir kağıt tahtası hazırlayın ve katılımcılardan, cep telefonlarının sessize alınması, konuşmanın bölünmemesi vb. gibi herkesin saygı gösterilmesini isteyeceği kurallar önermelerini isteyin ya da kuralları önceden siz geliştirin ve katılımcılara sunun. Katılımcıların bu kurallara katkılarını isteyin.

EĞİTİM DOKÜMANI 4

Eğitim Değerlendirme Unsurları

'Nasıl eğitim verilecek?' boyutu – Eğitim değerlendirme unsurları

Eğitimci/kolaylaştırıcının her içerik oturumunun sonunda (hızlı değerlendirme amaçlı) ve her eğitim gününün sonunda (daha yapılandırılmış bir değerlendirme amaçlı) soracağı sorular sırasıyla aşağıdaki gibidir.

Sorular şablon olarak kullanılabilir:

- Açık tartışma amaçlı.
- Yapılandırılmış anket amaçlı örn. Soruların kağıt tahtasına yazılması olabilir ve sırayla katılımcılardan sözlü olarak soruları cevaplandırmaları veya cevapları post-it'e yapıştırılmaları istenebilir.
- Açık cevaplar veya bir puan sistemi üzerinden (örn. 1 en yüksek ve 4 en düşük olmak üzere birden dörde kadar) kutuları işaretleyerek katılımcıların doldurması için değerlendirme formu kullanılabilir: 1 2 3 4

Hızlı değerlendirme için yapılandırılmamış model kullanılması önerilmektedir, böylece günün sonunda yapılacak kapsamlı değerlendirme için daha önceden sorulan sorular daha ayrıntılı analiz için tekrar sorulabilir.

Tek oturum sonunda sorulacak değerlendirme soruları

- Ele alınan konular net biçimde açıklandı mı?
- Bu konular etkili biçimde eğitime aktarıldı mı?
- Hangi yöntemler işe yaradı, neler hoşunuza gitti?
- Hangi yöntemler işe yaramadı, neler hoşunuza gitmedi?

Eğitim gününün sonunda sorulacak değerlendirme soruları

- Ele alınan konular net biçimde açıklandı mı? (münferit konular için olası ayrıntılarla birlikte)
- Bu konular etkili biçimde eğitime aktarıldı mı? (yukarıdakinin aynısı)
- Hangi yöntemler işe yaradı, neler hoşunuza gitti? (yukarıdakinin aynısı)
- Hangi yöntemler işe yaramadı, neler hoşunuza gitmedi? (yukarıdakinin aynısı)
- Eğitime katıldığınızı hissettiniz mi?
- Sizce ele alınan konular işiniz için faydalı/uygulanabilir mi?
- Farklı kurumlar için çalışan yereldeki saha çalışanlarına eğitim vermek durumunda olsanız eğitimi bu şekilde vermek sizce işe yarar mıydı?
- Değişiklik yapılmasına gerek var mı? Ne ve nasıl?
- Diğer konular?

EĞİTİM DOKÜMANI 5

Katılımcı listesi (eğitimin düzenlenişine göre değişir)

EĞİTİM DOKÜMANI 6

Videonun yazılı dökümü

TEMVI Proje Videosu – VİDEONUN TÜRKÇE DÖKÜMÜ

“TEMVI – Hassas Durum ve Yasadışı arasındaki İnsan Ticaretine Maruz Kalmış ve Sömürülmüş Küçükler” Avrupa Birliği Suçun Önlenmesi ve Suçla Mücadele Programının eş finansman sağladığı bir projedir. Bu proje Padua Üniversitesi (İtalya) İnsan Hakları Merkezinin önderliğinde yürütülmektedir ve ALC (Fransa), ADPARE (Romanya), Hungarian Baptist Aid (Macaristan) ve adı geçen ülkelerden diğer ortaklar tarafından uygulanmaktadır.

SAHNE 1

“Dede, süt neden beyaz?”

SAHNE 2

“Anne, neden okulu icat etmişler?”

SAHNE 3

“David, kriptonit neden acıtır?”

SAHNE 4

“Baba, yetişkinler neden her zaman işten geç dönüyor?”

SAHNE 5

Her yıl Avrupa’da 10.000’den fazla insan ticareti mağduru tespit edilmektedir. Bu mağdurların %15’i çocuktur. Bu çocuklar sadece 11-12 yaşlarındayken suç örgütlerinin istismar etmesi için kendi ülkelerinden kaçırılıp veya kandırılıp farklı Avrupa ülkelerine götürülüyor.

SAHNE 6

Çocuklar zorla çalıştırma, dilendirme, uyuşturucu satma ve fuhuş gibi farklı yasadışı yollarla sömürülmektedir. Sayısı bilinmeyen çocuk yasadışı uluslararası evlat edinme veya organ ticareti amaçlı istismar edilmek üzere satılma riski taşıyor.

SAHNE 7

Çocuk ticareti olgusunun gerçek boyutunu belirlemek zordur: suç örgütleri çocuk ticaretini hem görünmez hem de mücadele etmesi zor bir konu haline

getirmektedir. Bunun sebebi bu çocuk ve erkek çocuklarının farklı Avrupa şehirleri arasında hızlı ve sık biçimde yer değiştirmesidir.

SAHNE 8

Çocukların değeri “ne kadar ettikleri” ile değil “neden”leri ile ölçülür. Bazı yetişkinlerin onların geleceğini aldatmaktadır. Hep beraber onları durdurabiliriz.

SON

TEMVI projesinde insan ticareti ve ciddi sömürü mağduru olan çocuklara yardım edilmesi için Avrupa ağı kurulması teşvik edilmiştir. Ülkenizdeki ücretsiz insan ticaretiyle mücadele çağrı merkezini arayarak bildiğiniz durumları ihbar edin ve bu olguyla mücadelemize yardımcı olun.

EĞİTİM DOKÜMANI 7

İnsan ticaretinin kök nedenleri ve etkileri

Bu bölüm şu kaynaktan alınmıştır: ICMPD, Eğiticilerin Eğitimi. İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardıma dair Eğiticilerin Eğitimi müfredatı, Viyana, 2013, (syf, 19-20).

Kök nedenler

İnsan ticareti arz ve talep ilkelerini esas alan yüksek karlı bir ekonomik suçtur ve hem kaynak hem de varış ülkelerinde çok sayıda “itici ve çekici faktörün” istismarına dayalıdır.

- **Kaynak ülkelerde:** insanları kelimenin tam anlamıyla ana vatanlarını terk etmek zorunda bırakan çok sayıda koşul vardır. Bunlar yoksulluk, eğitimsizlik, kayıtlı istihdam fırsatlarının olmaması, toplumsal cinsiyet ayrımı, aile içi şiddet, işlevsiz kalmış aileler, iç çatışma veya askeri çatışmalar, geçişin ülkeler üzerindeki etkisi, fırsat eksikliği veya alternatif olmayışı, yasal göç fırsatlarının bulunmayışı;
- **Varış ülkelerinde:** cazip yaşam koşulları ve hizmete yönelik talep daha iyi yaşam arayışı ile insanların ana vatanlarından ayrılmasına neden olmaktadır. İş ve kazanç beklentisi, varış ülkelerinde daha iyi hizmetlere ve yararlı erişim, daha iyi sosyal konum, Batı toplumlarının parlak yaşama sahip olduğu algısı, kaynak ülkede kalan ailesini destekleme beklentisi bu nedenler arasında sayılabilir.

Kaynak ülkeleri ve varış ülkelerine ilişkin olarak:

- Kısıtlayıcı yasal göç ve işgücü fırsatları, yolsuzluk;
- Varış ülkelerinde, göçmenlerin yaşadıkları sorunlardan bihaber olunması;
- Göçmenler varış ülkelerindeki haklarını genellikle bilmemektedirler ve devlet yetkililerine karşı olan korkuları da göçmenleri suiistimal ve sömürüye karşı kırılgan hale getirmektedir;
- İnsan ticareti yapan kişilerin, bu “arz-talep” durumundan faydalanarak büyük miktarda kar elde etme olasılıkları.

İnsan ticaretinin, çoğunlukla göç ile ilgili bir konu olarak düşünülmesine ve insan ticaretinin temel sebeplerinin de belli bir oranda göçün temel sebeplerine karşılık gelmesine rağmen, insan ticareti sadece bir göç sorunu olarak ele alınmamalı ve daha ciddi bir suç olarak düşünülmalıdır. Dahası, insan ticareti sadece sınır aşan bir olgu değildir, ülke sınırları içinde de gerçekleşmektedir. Kaynak ülkede daha az gelişmiş bir bölgeden / ilden daha gelişmiş bir bölgeye giderek daha iyi fırsatlar arayanlar mevcuttur.

Etkileri

İnsan ticaretinin etkilerinin hem bireysel hem de toplumsal düzeyde düşünülmesi gerekir. Mağdurlar bu durumdan kurtarılsalar bile yaşamlarının geri kalanı boyunca mücadele edecekleri çok ağır psikolojik bozukluklar yaşar. Vakaların çoğu kurtarıldıktan sonra da toplumun damgalamasından sıyrılıp toplumda kabul görme mücadelesi verir. Organize insan ticareti bir devlette veya bir ülkede yerleştikten sonra hızla büyümeye ve etkilenen ülkelere istikrarı için ciddi risk teşkil etmeye başlar. Başlıca etkileri arasında mevcut seks ve işgücü piyasalarında finansal çıkarları tehlikeye giren örgütlü suç grupları arasında şiddetin artması, para aklamanın tırmanması nedeniyle ekonomik istikrarsızlık, demografik istikrarsızlık, kamu sektöründe yolsuzlukların artması vardır.

EĞİTİM DOKÜMANI 8

İnsan ticareti mücadelesinin kılavuz ilkeleri ve mağdur koruma müdahaleleri

Bu bölüm şu kaynaktan alınmıştır: ICMPD, Eğiticilerin Eğitimi. İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardıma dair Eğiticilerin Eğitimi müfredatı, Viyana, 2013, (syf, 23-24). Kaynak ICMPD 2010: Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları Kılavuz İlkeler.

İnsan ticaretiyle mücadele aşağıda belirtilen yönlendirici ilkelere dayalı olmalı ve bu ilkeler dikkate alınarak geliştirilmelidir:

• İnsan Haklarına Dayalı Yaklaşım

Yerel, bölgesel, ulusal tüm insan ticaretiyle mücadele eylemlerinde insan ticaretine maruz kalması muhtemel kişilerin insan haklarının desteklenmesi ve korunması için, evrensel insan hakları esas alınmalıdır. Bu nedenle, resmi aktörlerin ve (yasaların uygulanmasından sorumlu kurumlar, yargı, sosyal ilişkiler görevlileri gibi) bu konuda görevli herkesin, her kişinin sahip olduğu ve şartsız şekilde yararlanma hakkı bulunan tüm sivil, kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal haklara saygılı olmak, onları korumak, yerine getirmek ve desteklemek ödevi bulunmaktadır. Sağlanan hizmetin yardımı alan kişinin haklarına tam olarak saygılı olmasını ve bu hakları desteklemesini sağlamak üzere, bu yaklaşım insan ticaretiyle mücadele alanında faaliyetler yürüten devlet mekanizmasının dışındaki aktörler (örneğin, HDK'lar, sivil toplum örgütleri ve dernekler, uluslararası örgütler) tarafından da eşit şekilde benimsenmelidir. İnsan haklarına dayalı bir yaklaşım bireyin haklarını insan ticaretiyle mücadele faaliyetlerinin ve politikasının merkezine yerleştirir ve aşağıda belirtilenleri gözetir:

- Evrensel insan hakları standartlarının gözlenmesi;
- Ayrımcılık yapmama ilkesine saygılı olunması;
- Standartların belirlenmesi ve hesap verilebilirlik;
- İnsan ticaretine maruz kalan kişilerin bu hakların öznesi ve sahibi olarak tanınmaları;
- İnsan ticaretine maruz kalan kişiler dâhil ilgili tüm aktörlerin insan ticaretiyle mücadele stratejilerini ve politikalarını geliştirme süreçlerine tam olarak katılmalarının sağlanması ve bunlarla istişare yapılması;
- İnsan ticaretine karşı geliştirilecek politika ve stratejilerde toplumsal cinsiyet, yaş ve kültürel özel perspektifin benimsenmesi.

İnsan hakları diğer insanlar için olduğu kadar çocuklar için de geçerlidir. Devletler özellikle insan ticaretine maruz kalan çocuklara öncelikle çocuk muamelesi yapacaklar ve en önemlisi esas olarak 1989 tarihli BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yer verilen temel çocuk haklarına tam olarak riayet edeceklerdir. Özellikle, çocuğun çıkarları, ayrımcılık yapılmaması, yaşam hakkı, hayatta kalma, gelişme ve katılımdan oluşan temel ilkeler özellikle geçerli ilkelerdir.

- **Devletin Konuyu Sahiplenmesi**

İnsan ticaretiyle mücadelede gösterilecek ulusal karşılığın tasarımından ve uygulanmasından bütünüyle devletler sorumludur ve bu süreçte tüm unsurlarıyla yer alır. Bunun sonucu olarak, yerel, bölgesel ve merkezi idare aktörleri insan ticaretinin önlenmesine ve mücadele edilmesine ve insan ticareti mağdurlarına destek sağlanmasına yönelik faaliyetlerde yer almışlardır ve yerel, bölgesel ve ulusal yönlendirme mekanizmalarında ya da eşdeğer insan ticaretiyle mücadele koordinasyon yapılarında aktif bir şekilde yer almalıdırlar, yanısıra devlet yapısının dışındaki aktörlerle ortaklaşa geliştirilen ve benimsenen standart operasyon prosedürlerine (SOP) göre düzenli olarak ve zamanlı şekilde işbirliği sergilemelidirler. İdeal olarak, devletlerin süreci sahiplenici yaklaşımı SOP'ların resmi olarak kabul edilmesiyle sonuçlanmalıdır.

- **Sivil Toplum Katılımı**

İlgili STK'lar, devlet yapısının dışında kalan kuruluşlar ve dernekler genellikle insan ticaretiyle mücadele çalışmalarına aktif katkı sağlayan aktörlerdir. Bunlar tespit, kısa veya uzun süreli yardım sağlama, sosyal içerme, destek olarak gönüllü olarak iade ve ceza ve hukuk dava süreçlerinde insan ticaretine mağdurlarının desteklenmesi bakımından hizmet sağlayıcılar olarak önemli bir rol üstlenirler. Bu aktörler insan ticaretiyle mücadele stratejilerinin ve politikalarının tasarımında ve uygulanmasında rol almak suretiyle karar alma sürecine dâhil olmalıdırlar. Sivil toplum kuruluşları insan ticareti mağdurlarının yetkili makamlarla işbirliği sergilemek isteyip istemediklerine bakmaksızın, bu kişilere yardım etmekte serbest olmalıdırlar. Fonlara erişim olanağı yardım alan insan ticaretine maruz kalan kişi ve yasaları uygulamakla görevli kurumlar arasındaki işbirliğine bağlı olmamalıdır. Sivil toplum kuruluşları yerel, bölgesel, ulusal yönlendirme mekanizmasının veya eşdeğer insan ticaretiyle mücadele koordinasyon yapısının bir parçası olmalı ve devletin içindeki aktörlerle ortaklaşa geliştirilen ve benimsenen standart operasyon prosedürlerine (SOP) göre düzenli olarak ve zamanlı şekilde işbirliği sergilemelidirler

- **Disiplinler ve sektörler arası yaklaşım**

Belirli bilgi birikimi ve deneyime sahip devlet içindeki ve dışındaki farklı aktörler insan ticareti mağdurlarına sağlanan insan ticaretiyle mücadeleye yönelik hizmetlerin tasarımı ve uygulanmasında sistematik şekilde yer almalıdırlar. Ortak çalışmaların gerçekleştirilmesi için, karşılaştırılan yardım prosedürlerine ve yardım kalite standartlarına göre sorumluluklar ve görevler tanımlanmalıdır.

- **Çocuğun yüksek yararı**

Bunlar, insan ticaretine maruz kalmış olmaları muhtemel çocuklarla ilgili tüm eylemlerde öncelikle göz önünde bulundurulması gereken hususlardır. Çocuğun yüksek yararının değerlendirilmesi her çocuğun içinde bulunduğu özel şartlara dayalı şekilde yapılmalı ve bu kapsamda çocuğun ailevi durumu, kaynak ülkedeki durumu, çocukların içinde bulunduğu hassas durumlar, çocuğun güvenliği ve maruz kaldıkları riskler ve korunma gereksinimleri, varış ülkesindeki entegrasyon düzeyleri, ruhsal ve fiziksel sağlık durumları ve eğitim ve sosyoekonomik şartlar dikkate alınmalıdır. Göz önünde bulundurulması gereken bu hususlar çocuğun uyumu ve etnik, kültürel ve dilsel arka planı bağlamında ele alınmalıdır. Çocuğun yüksek yararının değerlendirilmesi ilgili aktörlerin katılımıyla gerçekleştirilecek disiplinler arası bir çalışma olmalı ve çocuklarla çalışan uzmanlar ve bilirkişiler tarafından gerçekleştirilmelidir.

- **Şeffaflık ve hesap verilebilirlik**

Yönlendirme mekanizmaları insan ticaretine maruz kalan kişilerin tespit ve yardım süreçlerinde maruz kaldıkları şahsi ve insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak suçlamalarda bulunabilmeleri ve bu ihlallerin telafisini talep edebilmeleri için bu kişilere etkili bir şekilde yararlanabilecekleri şikâyet prosedürleri sağlamalıdır.

EĞİTİM DOKÜMANI 9**Uluslararası Yasal Çerçeve**

Bazı kısımlar şu kaynaktan derlenmiştir: ICMPD, *Eğiticilerin Eğitimi. İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardıma dair Eğitimcilerin Eğitimi müfredatı, Viyana, 2013, (sayfa, 25-27).*

İnsan Ticaretinin Tanımları

**SINIRAŞAN ÖRGÜTLÜ SUÇLARA KARŞI BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
SÖZLEŞMESİNE EK İNSAN TİCARETİNİN, ÖZELLİKLE KADIN VE
ÇOCUK TİCARETİNİN ÖNLENMESİNE, DURDURULMASINA VE
CEZALANDIRILMASINA İLİŞKİN PROTOKOLÜ**

Madde 3 - Tanımlar

Bu Protokol'un amaçları bakımından:

- (a) "İnsan ticareti", kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma, kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir. İstismar terimi, asgari olarak, başkalarının fuhşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları, kulluğu veya organların alınmasını içerecektir;
- (b) İnsan ticaretinin (a) bendinde belirtilen yöntemlerden herhangi biriyle yapılmış olması halinde, mağdurun bu istismara razı olup olmaması durumu değiştirmeyecektir;
- (c) Bu maddenin (a) bendinde öngörülen yöntemlerden herhangi birini içermese bile, çocuğun istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması "insan ticareti" olarak kabul edilecektir;
- (d) On sekiz yaşının altındaki herkes "çocuk" kabul edilecektir." (Madde 3)

AVRUPA KONSEYİ İNSAN TİCARETİNE KARŞI EYLEM SÖZLEŞMESİ

Varşova, 16.05.2005

Madde 4 - Tanımlar

İşbu Sözleşmenin amaçları için:

- a. “İnsan ticareti”, kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidiyle veya diğer zorlama biçimleriyle, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma veya kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetimi olan kişilerin rızasını elde etmek için kazanç veya çıkar sağlanması yoluyla kişilerin istismar amaçlı tedarik edilmesi, nakli, sevk edilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir. İstismar terimi, asgari olarak, başkalarının fuhşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları, kulluğu veya organların alınmasını içerir;
- b. İşbu maddenin (a) bendinde belirtilen istismar maksadıyla yine (a) bendinde sayılan araçlar kullanıldığı takdirde “insan ticareti” mağdurunun rızası geçersizdir.
- c. Çocuğun istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması, işbu maddenin (a) bendinde öngörülen yöntemlerden herhangi birini içermese bile, “insan ticareti” olarak kabul edilir;
- d. “Çocuk” 18 yaşın altındaki herhangi bir kişi anlamına gelir;
- e. “Mağdur” işbu maddede tanımlandığı biçimde insan ticaretine maruz kalan herhangi bir gerçek kişi anlamına gelir.

2002/629/JHA SAYILI KONSEY ÇERÇEVE KARARININ YERİNE GEÇEN 2011/36/AB SAYILI VE 5 NİSAN 2011 TARİHLİ AVRUPA BİRLİĞİ (AB) İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELE DİREKTİFİ

Madde 2 - İnsan Ticaretiyle İlgili Suçlar

1. Üye Devletler, aşağıdaki kasıtlı fiillerin cezalandırılması için gerekli önlemleri alacaklardır.
2. Kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir.
3. Kişinin çaresizliği, gerçek veya kabul edilebilir bir alternatifi olmadığı durumlarda söz konusu tacize teslim olması anlamına gelmektedir.
4. İstismar terimi, asgari olarak, başkalarının fuhşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, dilendirme dahil, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları, kulluğu veya organların alınmasını içerecektir.

5. İnsan ticaretinin (1) paragrafta belirtilen yöntemlerden herhangi biriyle yapılmış olması halinde, mağdurun kastedilen veya gerçekleşen bu istismara razı olup olmaması durumu değiştirmeyecektir.
6. Bu maddenin (1) paragrafında öngörülen araç fiillerden herhangi birini içermese bile, (1) paragrafta söz edilen eylemin bir çocuğa yönelik olması durumu "insan ticareti" olarak nitelendirilecek ve buna göre cezalandırılacaktır;
7. Bu Direktif çerçevesinde yaşı 18'den küçük olan herkes "çocuk" olarak nitelendirilecektir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLER YÜKSEK KOMİSERLİĞİ ULUSLARARASI KORUMA KONUSUNDA REHBER:

**Mültecilerin Statüsüne Dair 1951 Sözleşmesinin ve/veya Sözleşmeye ilişkin 1967 Protokolünün 1A(2) Maddesinin insan ticareti mağdurları ya da insan ticareti mağduru olma riski taşıyan kişilere uygulanması
HCR/GIP/06/07 - 7 Nisan 2006**

a) Tanımlar

.....

12. İnsan ticareti mağdurlarının ya da potansiyel mağdurların bir kısmı Mültecilerin Statüsüne Dair 1951 Sözleşmesinin 1A(2) sayılı maddesinde yer alan mülteci tanımına girebilir ve bu nedenle uluslararası mülteci korumasından yararlanma hakkına sahip olabilirler. Bu olasılık, İnsan Ticaretine İlişkin Ek Protokolün saklı tutulan hususlara dair 14. Maddesinde kısmen açık bir ifade bulmuştur. Bu maddeye göre:

1. Bu Protokoldeki hiçbir hüküm, Devletlerin ve kişilerin, uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası insan hakları hukuku ve özellikle,

uygulandığı durumlarda, 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne ilişkin Sözleşme ve 1967 tarihli Protokol ile bu belgelerde yer alan kaçtığı ülkeye *geri göndermeme* ilkesi dâhil, uluslararası hukuk kapsamındaki haklarını, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

2. Bu Protokolde öngörülen önlemler kişilere, insan ticareti mağdurları oldukları gerekçesiyle ayırım yapmayacak biçimde yorumlanacak ve uygulanacaktır. Bu önlemlerin yorumu ve uygulanışı uluslararası kabul görmüş ayırmacılık yapmama ilkelerine uygun olacaktır.
13. İnsan ticareti mağduru ya da mağdur olma potansiyeli taşıyan bir kişi, birbirinden çok farklı koşullarda uluslararası koruma talebinde bulunabilir. Mağdur ülke dışına kaçırılmış olabilir ve insan tacirlerinin elinden kurtularak hâlihazırda bulunduğu ülkede, devletten koruma talep edebilir. Mağdur, bir ülke sınırları içerisinde insan ticaretine maruz kalmış olabilir ve insan tacirlerinin elinden kurtularak uluslararası koruma elde etmek üzere yurtdışına kaçmış olabilir. Kişi insan ticareti mağduru olmayıp mağdur olma korkusu taşımaktadır ve uluslararası koruma elde etmek üzere yurt dışına kaçmış olabilir. Tüm bu durumlarda, ilgili kişinin mülteci olarak tanınması için sözleşmede tanımlanan bir ya da daha fazla gerekçe esasında haklı nedenlere dayanan zulüm korkusu yaşadığının belirlenmesi gerekir.

b) Haklı nedenlere dayanan zulüm korkusu

14. Haklı nedenlere dayanan zulüm korkusuna neden olan unsurlar bireysel vakalara göre farklılık göstermektedir. Zulüm yaşam hakkı ve özgürlüklere karşı tehdit oluşturan ciddi insan hakları ihlallerinin yanı sıra mülteci statüsü talebinde bulunan kişinin düşünceleri, duyguları ya da psikolojik bütünlüğü bağlamında değerlendirilebilecek diğer ciddi hasar ya da katlanılamaz durumları kapsamaktadır.
15. Bu bağlamda, insan ticaretinin cezalandırılması hususunda uluslararası hukukun geçirdiği evrim, insan ticaretiyle ilişki çeşitli eylemlerin ne ölçüde zulüm niteliği taşıdığını belirlerken karar vericilere yardımcı olacaktır. Bu nedenle, insan ticareti mağdurları ya da potansiyel mağdurlar tarafından yapılan sığınma başvuruları ayrıntısıyla incelenerek, insan ticareti ya da bu ticaretin olasılığı sonucu görülmesinden korkulan zararın zulüm boyutuna ulaşıp ulaşmadığı vaka esasında belirlenmelidir. Kaçırma, kapatma, ırza geçme, cinsel kölelik, zorla fuhuş, zorla çalıştırma, organların alınması, fiziksel şiddet, aç bırakma, tıbbi bakımın engellenmesi gibi ciddi sömürü biçimleri insan ticareti deneyiminin ayrılmaz parçasıdır. Bu türden eylemler genellikle zulüm boyutuna varan ciddi insan hakları ihalleridir.

(ref. Mültecilerin Statüsüne Dair 1951 Sözleşmesi ve 1967 Protokolü Kapsamında Mülteci Statüsü Belirleme Usul ve Ölçütleri BMMYK Elkitabını (1979; yeni baskı, Cenevre, Ocak 1992)

...

Göçmen Kaçakçılığı ile İnsan Ticareti Arasındaki Fark

Unsur	Göçmen Kaçakçılığı	İnsan Ticareti
Suç türü	Devlete karşı işlenen suç	Bireye karşı işlenen suç İnsan haklarının ihlali
Neden mücadele ediyoruz?	Devletin egemenliğini korumak	Bireylerin insan haklarını korumak
Kaçakçı/kaçırılan göçmen ve tacir/ mağdur ilişkisi	Kaçakçı ve göçmen arasındaki ticari ilişki yasa dışı sınır geçişi tamamlanıp ücret ödenince sona erer.	Tacirle mağdur arasındaki istismara dayalı ilişki istismardan elde edilen ekonomik ve/veya diğer kazançları azamiye çıkarmak için devam eder.
Mantiği	İnsanların kazanç amacıyla organize hareketi	Mağdurun organize veya bireysel olarak temini/taşınması ve sürekli istismarı
Yasa dışı sınır geçişi	Yasa dışı sınır geçişi mutlak unsur	Yasal veya yasa dışı sınır geçişi tanım için gerekli değildir veya tanımın parçası değildir
Rıza	Göçmenin yasa dışı sınır geçişine rızası vardır	Rıza veya başlangıçta rıza ilgisiz kalmaktadır çünkü sürecin herhangi bir aşamasında zor kullanımı söz konusudur ¹

Uluslararası hukuk çerçevesine ilişkin referanslar

Aşağıdaki bağlantı adreslerine tıklayarak ilgili tüm bilgilere, hukuk metinlerine ve ilave bilgileri bulabilirsiniz:

- 1. BM Uluslararası Örgütlü Suçlara karşı Sözleşme ve ilgili protokoller – Palermo Protokolü (1999):** <http://www.unodc.org/documents/treaties/UNTOC/Publications/TOC%20Convention/TOCebook-e.pdf>
- 2. UN Çocuk hakları Sözleşmesi (1989):** <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>
 - UNICEF Bilgi Notu – Çocuk Hakları Sözleşmesi kapsamındaki hakların özeti: http://www.unicef.org/crc/files/Rights_overview.pdf

1 ICMPD'nin Eğitim Rehberi 'Ön Saf Kolluk Kuvveti Görevlileri için İnsan Ticaretiyle Mücadele Eğitimi', sf. 25

3. **Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine karşı Eylem Sözleşmesi (2005):** <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/197.htm>
 - Daha fazla bilgi için: Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine karşı Eylem Sözleşmesi Açıklayıcı Rapor; <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/197.htm>
 - Daha fazla bilgi için, GRETA: http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/trafficking/default_en.asp
4. **AB İnsan Ticaretinin Önlenmesi ve İnsan Ticaretine karşı Mücadele ve Mağdurların Korunması Yönergesi (2011):** <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:101:0001:0011:EN:PDF>

(AB Yönergeleri sadece AB üye devletleri ile değil aynı zamanda aday ve katılım ülkeleri için de geçerlidir)

 - AB İnsan Ticaretinin Ortadan Kaldırılması Stratejisi (2012-2016): http://ec.europa.eu/anti-trafficking/EU+Policy/New_European_Strategy
 - Daha fazla genel bilgi için: <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/>
5. **ILO Sözleşmesi 105, Zorla Çalışmanın Yasaklanması Sözleşmesi (1957):** http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C105
 - Daha fazla genel bilgi için: <http://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/lang--en/index.htm>
6. **ILO Sözleşmesi 182, Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimleri Sözleşmesi**
www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C182
7. **Mültecilerin Statüsüne Dair 1951 Sözleşmesinin ve/veya Sözleşmeye ilişkin 1967 Protokolünün 1A(2) Maddesinin insan ticareti mağdurları ya da insan ticareti mağduru olma riski taşıyan kişilere uygulanması. - HCR/GIP/06/07 Tarih: 7 April 2006:** <http://www.unhcr.org/publications/legal/443b626b2/guidelines-international-protection-7-application-article-1a2-1951-convention.html>

EĞİTİM DOKÜMANI 10

İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik, 17 Mart 2016

17 Mart 2016 PERŞEMBE

Resmi Gazete

No : 29656

Yönetmelik**İçişleri Bakanlığından:****İNSAN TİCARETİYLE MÜCADELE VE MAĞDURLARIN
KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlke****Amaç ve kapsam****MADDE 1 –**

- (1) Bu Yönetmeliğin amacı ve kapsamı; insan ticareti suçunun önlenmesi, insan ticaretiyle mücadele, insan hakları kapsamında Türk vatandaşı ve yabancı ayrımı gözetilmeksizin insan ticareti mağdurlarının korunması, yabancı mağdura ikamet izni verilmesi ve mağdurlara sunulacak destek hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.
- (2) Bu Yönetmelik, Türk vatandaşı veya yabancı ayrımı gözetmeksizin insan ticaretine konu olmuş gerçek kişileri kapsar.

Dayanak**MADDE 2 –**

- (1) Bu Yönetmelik, 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 121 inci maddesine ve 30/1/2016 tarihli ve 6667 sayılı Kanunla uygun bulunan Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar**MADDE 3 –**

- (1) Bu Yönetmelikte geçen;
 - a) Bakan: İçişleri Bakanını,
 - b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
 - c) Çocuk: 18 yaşını doldurmamış ve ergin olmamış kişiyi,

- ç)** Daire Başkanlığı: İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi Başkanlığını,
- d)** Değerlendirme raporu: İnsan ticareti mağduru ikamet izninin uzatılmasına veya iptaline, destek programının sonlandırılmasına ilişkin değerlendirmeleri içeren raporu,
- e)** Düşünme süresi: Mağdurun, suçun sebep olduğu olumsuz etkilerden kurtulması ve yetkililerle işbirliği yapıp yapmayacağına serbest iradeyle karar verebilmesi için tanınan otuz günlük süreyi,
- f)** Genel Müdür: Göç İdaresi Genel Müdürünü,
- g)** Genel Müdürlük: Göç İdaresi Genel Müdürlüğünü,
- ğ)** Gönüllü ve güvenli geri dönüş programı: Yabancı mağdurun tanımlama işlemi sonrasında, destek programının uygulandığı sırada veya program bitiminde destek programından yararlanmak istemediğini beyan veya talep etmesi hâlinde Genel Müdürlüğün koordinasyonu dâhilinde Müdürlük tarafından kendi ülkesine veya güvenli üçüncü ülkeye gönderilmesini,
- h)** İkamet izni: İnsan ticareti mağduru ikamet iznini,
- ı)** İl Komisyonu: İl İnsan Ticaretiyle Mücadele Koordinasyon Komisyonunu,
- i)** İnsan ticareti: 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 80 inci maddesinde yaptırıma bağlanan fiilleri,
- j)** İnsan ticareti mağduru tanımlama belgesi: Uzman personel tarafından hazırlanan uzman raporuna istinaden Müdürlük tarafından düzenlenen ve onaylanan formu,
- k)** Kanun: 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununu,
- l)** Kolluk: Jandarma, polis, sahil güvenlik ve gümrük muhafaza görevlilerini,
- m)** Komisyon: İnsan Ticaretiyle Mücadele Koordinasyon Komisyonunu,
- n)** Mağdur: İnsan ticareti suçuna maruz kalan veya kaldığı yönünde kuvvetli şüphe duyulan gerçek kişiyi,
- o)** Mağdur destek hizmetleri: Düşünme süresinde ve sonrasında mağdurun güvenliği, sağlığı ve özel durumu gözetilerek, bilgilendirme ve rıza esasına dayalı olarak verilen mağdur destek programı ile gönüllü ve güvenli geri dönüş programını,
- ö)** Mağdur destek programı: İnsan ticareti mağduruna düşünme süresi boyunca, mağdurun güvenliği, sağlığı ve özel durumu gözetilerek, bilgilendirme ve rıza esasına dayalı olarak verilen barınma, sağlık hizmetlerinden yararlanma, eğitim-öğretim, psiko-sosyal, hukuki ve

sosyal hizmetler ile iş gücü piyasasına erişim, maddi-manevi destek ve tercümanlık hizmeti sağlanması ve buna benzer hizmetleri içeren program ile yargılama sürecinde Adalet Bakanlığı ile koordineli olarak verilecek destek programını,

- p) Müdür: İl veya ilçe Göç İdaresi Müdürlerini,
- r) Müdürlük: İl veya ilçe Göç İdaresi Müdürlüklerini,
- s) Sığınmaevi: Mağdurun güvenli şekilde barındırıldığı yeri,
- ş) Tanımlama: İnsan ticareti suçuna maruz kalan veya kaldığı yönünde kuvvetli şüphe duyulan gerçek kişinin insan ticareti mağduru olarak belirlenmesini,
- t) Ulusal eylem planı: İnsan ticaretinin önlenmesi, bu suçla mücadele ve insan ticaretinin süreçlerine ilişkin oluşturulan ve stratejileri belirleyen belgeyi,
- u) Uzman personel: İl göç uzmanı, il göç uzman yardımcısı, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog gibi alanında çalışan uzman personeli,
- ü) Uzman raporu: Uzman personelin, insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme ve yapılan mülakat sonrasında, kişi ile ilgili olarak insan ticareti mağduru olduğu veya olmadığı yönünde verilen kararı içeren raporu,
- v) Vaka yöneticisi: Uzman raporunu ve risk analizini yapan vakanın tüm süreçlerini takip eden müdürlükte görevli uzman personeli,
- y) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi, ifade eder.

Temel ilke

MADDE 4 –

- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında; insan haklarına dayalı, toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir usul izlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Önleme, Mücadele, Koordinasyon ve İşbirliği

Komisyon

MADDE 5 –

- (1) İnsan ticareti suçunu önleme ve bu suçla mücadeleye ilişkin politika ve stratejilerin oluşturulması konusunda çalışmalar yürütmek, eylem planı

hazırlamak, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla Kanunun 117 nci maddesine istinaden Komisyon oluşturulur.

- (2) Komisyon; Bakanlık Müsteşarı veya görevlendireceği Müsteşar yardımcısının başkanlığında Yargıtay Başkanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı temsilcisi, Adalet, Aile ve Sosyal Politikalar, Avrupa Birliği, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Milli Eğitim, Kültür ve Turizm, Dışişleri, Sağlık, Gümrük ve Ticaret Bakanlıkları ile Türkiye İnsan Hakları Kurumu, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Türkiye Barolar Birliğinin üst düzey temsilcileri ve Genel Müdürlük temsilcilerinden oluşur.
- (3) Komisyon toplantılarına, ilgili diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra birimlerinin temsilcileri ile konuyla ilgili akademisyenler, uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları çağrılabilir. Uluslararası veya hükümetler arası kuruluş temsilcileri de gözlemci olarak davet edilebilir.
- (4) Komisyon, insan ticaretiyle mücadele ulusal koordinatörlük görevini de yerine getirir ve başkanı ulusal koordinatördür.
- (5) Komisyon alt çalışma grupları oluşturmaya yetkilidir.
- (6) Komisyon, insan ticareti konusunda yıllık olarak durum analizi yapmak amacıyla uzman görevlendirebilir veya akademisyen görevlendirilmesini yetkili kurum ve kuruluşlardan talep edebilir.

Toplantı ve gündem

MADDE 6 –

- (1) Komisyon, şubat ayında olağan olarak toplanır. Komisyon, gerekli görüldüğü hallerde Başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplanabilir. Üyeler, Komisyonun olağanüstü toplanmasına ilişkin Başkana öneride bulunabilir.
- (2) Komisyon toplantıları, Genel Müdürlükte veya Komisyon Başkanının uygun göreceği yerde yapılır ve toplantı gündemi, yeri ve zamanı üyelere yazılı olarak bildirilir.
- (3) Komisyon üyeleri gündeme alınmasını önerdikleri konuları Genel Müdürlüğe bildirirler.
- (4) Komisyon, üyelerinin salt çoğunluğuyla toplanır. Toplantıya katılanların oy çokluğuyla karar alır. Komisyon kararları toplantı esnasında yazılır ve katılanlar tarafından imzalanır.

Komisyonun görevleri

MADDE 7 –

(1) Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) İnsan ticaretiyle mücadele alanında politika ve stratejilerin oluşturulması konusunda çalışmalar yürütmek,
- b) Ulusal eylem planlarına ilişkin konularda görüş ve önerilerde bulunmak,
- c) İnsan ticaretiyle mücadelede ilgili bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyona ilişkin konuları görüşmek,
- ç) İnsan ticareti suçunun önlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarca alınması gereken tedbirleri tespit etmek ve tespit edilen tedbirleri ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek,
- d) Mağdurların korunması, barındırılması ve desteklenmesi ile ilgili önerilerde bulunmak,
- e) İnsan ticaretine ilişkin ulusal ve uluslararası düzeyde verilerin toplanması, karşılaştırılması, uyumlaştırılması ve analizinin yapılması konusunda koordinasyonu sağlamak,
- f) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan yıllık raporu görüşmek,
- g) İnsan ticaretiyle ilgili mevzuatın geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak,
- ğ) İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunması alanında iş ve işlemlerin yürütülmesine katkı sağlamak.

(2) Komisyonun sekretarya ve destek hizmetleri, Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

Yıllık rapor

MADDE 8 –

(1) Genel Müdürlük; kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile yerel ya da ulusal düzeyde mağdurlara hizmet sunan diğer kuruluşlar tarafından temin edilen bilgileri ve verileri analiz ederek ülke genelinde insan ticaretinin durumu hakkında yıllık rapor düzenler.

İl Komisyonu

MADDE 9 –

(1) Genel Müdürlük tarafından uygun görülen illerde, insan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasına ilişkin iş ve işlemleri takip etmek ve koordinasyonu sağlamak üzere İl Komisyonu kurulur.

- (2) İl Komisyonu, ilde Valinin veya Vali Yardımcısının başkanlığında, Belediye Başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürü, İl Milli Eğitim Müdürü, İl Kültür ve Turizm Müdürü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü, İl Sağlık Müdürü, İl Emniyet Müdürü, İl Jandarma Komutanı, İl Göç İdaresi Müdürü veya temsilcileri ile varsa Sahil Güvenlik Komutanlığı, Gümrük Muhafaza Teşkilatı ve İldeki Baro temsilcisinden oluşur.
- (3) İl Komisyonu toplantılarına ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri davet edilebilir.
- (4) İl Komisyonlarının görev ve çalışmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.
- (5) İl Komisyonunun sekretarya ve destek hizmetleri, Müdürlük tarafından yerine getirilir.

Acil yardım ve ihbar hattı

MADDE 10 –

- (1) Genel Müdürlük tarafından Acil Yardım ve İhbar Hattı kurulur, işletilir veya işlettirilir. Bu amaçla Genel Müdürlük tarafından kurulan çağrı merkezleri, Acil Yardım ve İhbar Hattı olarak da kullanılabilir.
- (2) Acil Yardım ve İhbar Hattına yapılan bildirimlerle ilgili olarak, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.
- (3) Acil Yardım ve İhbar Hattı görevlileri, kendilerine intikal eden kişisel bilgileri yasalarla yetkilendirilen merciler ile görevleri gereği bilgi sahibi olması gerekenler dışında hiçbir kişi ya da kurumla paylaşamazlar.
- (4) Acil Yardım ve İhbar Hattına yapılan bildirimler, kayıt altına alınır ve beş yıl süreyle saklanır.
- (5) Acil Yardım ve İhbar Hattı görevlileri, yapılan ihbar, şikâyet ve bildirimleri olayın olduğu yer kolluk birimine ve Müdürlüğe bildirir.
- (6) Kolluk, Acil Yardım ve İhbar Hattından kendisine yönlendirilen ihbar, şikâyet ve bildirimlerle ilgili Müdürlüğe bilgi vermek ve yapılan işlem sonucu hakkında geri bildirim yapmakla yükümlüdür.

Talebin azaltılmasına yönelik faaliyetler

MADDE 11 –

- (1) Genel Müdürlük, insan ticaretine yol açan, kadın ve çocuklar başta olmak üzere, kişilerin her türlü istismarına sebep olan talebi engellemek için eğitici, sosyal ve kültürel alanlarda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütür.

- (2) Bu faaliyetler, ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile Genel Müdürlük arasında işbirliği halinde yürütülür.

Eğitim ve farkındalık faaliyetleri

MADDE 12 –

- (1) Genel Müdürlük; kolluk personeline, mağdurlar ile karşılaşma ihtimali yüksek olan kamu kurum ve kuruluşlarının görevlilerine ve sivil toplum kuruluşlarının çalışanlarına yönelik eğitim çalışmaları düzenler.
- (2) Genel Müdürlük, yükseköğretim kurumları da dâhil olmak üzere insan ticaretinin önlenmesine yönelik araştırmaları teşvik eder.
- (3) Genel Müdürlük, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, mahalli idareler, yükseköğretim kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde, bireylerin insan ticareti suçuna maruz kalmalarını engellemek amacıyla uygun olan yazılı, görsel iletişim araçları ve materyalleri aracılığıyla farkındalık faaliyetleri ve eğitim programları düzenler.
- (4) Genel Müdürlüğün talebiyle Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı gibi kurum ve kuruluşların merkez ve taşra teşkilatı eğitim müfredatında insan ticareti suçu konusuna yer verebilir.

Tüzel kişilerin sorumluluğu

MADDE 13 –

- (1) Tüzel kişilerin sorumluluğuna ilişkin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 60 nci maddesi hükmü uygulanır.

Veri tabanı oluşturulması, kişisel verilerin gizliliği ve paylaşımı

MADDE 14 –

- (1) Genel Müdürlük, mağdurlara, insan tacirlerine, insan ticareti sürecine ve adli makamlar tarafından yapılan işlemlere ilişkin toplanan verileri ilgili kurum ve kuruluşlardan talep eder. İlgili kurumlar talep edilen verileri ivedilikle Genel Müdürlüğe iletir.
- (2) Genel Müdürlük, bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesi sırasında ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi, belge ve istatistik talep edebilir. Bu talepler geciktirilmeksizin yerine getirilir.
- (3) Toplanan kişisel veriler konusunda gizlilik esastır.
- (4) İnsan ticaretine ilişkin terimlerin, tanımların ve insan ticaretine maruz kalmış kişilerin tespitinde kullanılan ölçütlerin ulusal düzeyde standartlaştırılması sağlanır.

- (5) İnsan ticareti ile mücadele ve mağdurların korunması süreci kapsamındaki yetkililer ve görevliler; edindikleri gizlilik taşıyan her tür bilgi ve belge ile kişisel sırları yetkililerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz.
- (6) Mağdurun kimliğine ve güvenliğine ilişkin kişisel veriler, aile üyelerinin tespiti ve bulunmasına yönelik işlemler dışında hiçbir surette kimseye açıklanamaz.
- (7) İnsan ticareti mağdurlarının korunmasına yönelik Genel Müdürlükçe yürütülen iş ve işlemler konusunda, araştırma, alan taraması ve anket çalışması Genel Müdürlüğün iznine tabidir. Özel kanunlarda yer verilen ilgili hükümler saklıdır.

İşbirliği

MADDE 15 –

- (1) Genel Müdürlük, insan ticaretinin önlenmesi, mücadele edilmesi, mağdur tanımlama süreci, mağdurların korunması, barındırılması ve geri dönüş işlemleri alanında, ilgili bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler, sivil toplum kuruluşları, yükseköğretim kurumları, akademisyenler, yerli ve yabancı uzmanlar ile suçun sınır aşan özelliğini göz önünde bulundurarak ilgili ülkeler, uluslararası ve hükümetler arası kuruluşlarla işbirliği yapabilir.
- (2) Genel Müdürlük, kaynak ülkelerle, insan ticaretinin önlenmesi, mağdurların korunması ve desteklenmesi alanında işbirliği yapabilir.
- (3) İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunması alanında bu Yönetmelikte düzenlenmeyen hâllerde Genel Müdürlük, ilgili kurum ve kuruluşlardan her türlü destek talebinde bulunabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mağdur Tanımlaması ve İkamet İzni

İhbar, şikâyet ve bildirim

MADDE 16 –

- (1) Mağdur olduğunu beyan eden veya insan ticareti suçundan haberdar olan herkes durumu yazılı, sözlü veya elektronik olarak, acil yardım ve ihbar hattına, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa ihbar eder.
- (2) Genel Müdürlüğe, Müdürlüklere, acil yardım ve ihbar hattına yapılan ihbar ve şikâyetler derhal Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa bildirilir.
- (3) Valilik veya Kaymakamlığa yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

- (4) Sivil toplum kuruluşları kendilerine yapılan insan ticareti suçu ile ilgili ihbarları, Müdürlüğe, kolluğa veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirir.
- (5) Sözlü yapılan şikâyet ve ihbarlar hakkında tutanak düzenlenir ve tutanak Cumhuriyet Başsavcılığına en seri vasıtalarla iletilir.
- (6) Kolluk, insan ticareti suçu kapsamında soruşturma başlatılan kamu görevlileri hakkında Cumhuriyet Savcılığının izniyle Genel Müdürlüğe derhal bilgi verir.
- (7) İnsan ticareti mağduru ile karşılaşma ihtimali yüksek olan Aile ve Sosyal Politikalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Sağlık Bakanlığı gibi kurum ve kuruluşlar mağdur olduklarından şüphelendikleri kişiyi Acil Yardım ve İhbar Hattına ve ayrıca ivedilikle Müdürlüğe, kolluğa veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirir.

Mağdur tanımlaması

MADDE 17 –

- (1) Kolluk, yapılan operasyonlarda kişilerin zorla çalıştırılması, fuhşa konu olmaları, zorla hizmet ettirme, zorla evlendirme, organ ve dokularından yararlanma, çocuk işçiliği, çocukların suçta kullanılmaları ve çocukların dilendirilmesi, evlatlık verilmesi gibi insan ticareti suçu kapsamında değerlendirilebilecek vakalarda Müdürlükle irtibata geçer.
- (2) Fuhuşla mücadele kapsamında yapılan operasyonlar sırasında tespit edilen veya fuhşa sürüklenen kişilerin insan ticareti mağduru olabileceği değerlendirilerek, ön tespitin titizlikle yapılması sağlanır ve kamu sağlığı açısından tehdit oluşturabilecek hastalık taşıma riski olduğundan, öncelikle işlemleri tamamlanır.
- (3) Kollukta, görüşme sırasında muhtemel mağdurlardan 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 234 üncü maddesi kapsamında olanlara baro tarafından avukat görevlendirilir.
- (4) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişilerle ilgili olarak, genel adli muayene raporu ve ilgili belgelerle birlikte mağdurun Müdürlüğe sevki kolluk tarafından sağlanır.
- (5) Kolluk birimlerinin talebi hâlinde Müdürlükte görevli uzman personelden en az biri, insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme yapmak ve görüşme sırasında hazır bulunmak üzere görevlendirilir.
- (6) Müdürlük tarafından görevlendirilen uzman personel, mağdurun içinde bulunduğu psikolojik durumu göz önünde bulundurarak uygun bir ortamda veya mağdurun bulunduğu yerde Ek-1'de yer alan tutanağa göre mülakat yapar.

- (7) Müdürlük personeli tarafından muhtemel insan ticareti mağdurları ile gerçekleştirilen mülakatlar esnasında, kolluk birimleri tarafından alınan ifadede yer almayan ve suç soruşturmasına ışık tutacak bilgiler elde edilmesi hâlinde bu bilgiler kolluk veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.
- (8) Müdürlük uzman personeli tarafından, soruşturmanın gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme ve kişi ile yapılan mülakat sonrasında, kişinin mağdur olup olmadığı yönünde rapor tanzim edilir.
- (9) Uzman personel tarafından hazırlanan rapora istinaden düzenlenen ve Ek-2'de yer alan insan ticareti mağduru tanımlama belgesi Müdürlük tarafından onaylanır.
- (10) İnsan ticareti mağduru tanımlama belgesi onaylanan kişiyle ilgili olarak Müdürlük tarafından kayıt işlemi yapılır.
- (11) Mağdurlara yönelik iş ve işlemler sırasında mağdurun güvenliği için gerek görülmesi hâlinde Müdürlük tarafından kolluk refakati talep edilebilir.
- (12) Mağdur olarak tanımlanan yabancıya, kendi dilinde veya anlayacağı bir dilde, sunulacak destek hizmetleri anlatılır, sığınmaevine sevk işleminin ardından mağdur yabancı ise ikamet izni işlemlerine başlanır.
- (13) Mağdurun ruhen veya bedenen engelli olduğu yönünde kanaat oluşması halinde, durumu tutanakla tespit edilerek gerekli destek ve yardım hizmetlerine yönlendirilir.

Mağdur tanımlamasındaki esaslar

MADDE 18 –

- (1) İnsan ticareti suçunun mağduru olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişiler şikâyetçi olup olmadığına bakılmaksızın, soruşturma veya kovuşturmanın sonucu beklenmeden yapılacak idari işlem ile mağdur olarak tanımlanır.
- (2) İhtiyaç durumunda tanımlama sürecindeki mağdura, Müdürlükçe psikososyal destek sağlanır.
- (3) Mağdurun, ruhsal yönden tedaviye veya gözetime ihtiyacı olduğu doktor raporuyla anlaşıldığı takdirde; mağdur, psikiyatrik tedavisi için ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı bulunan hastanelere genel hükümlere göre sevk edilir.
- (4) Mağdur olarak tanımlanan yabancı, ülkesine gönüllü ve güvenli geri dönüşü sağlandıktan sonra ülkemizde tekrar insan ticareti suçundan mağdur olduğu takdirde, mağdur tanımlaması Genel Müdürlüğün görüşleri doğrultusunda gerçekleştirilir.

- (5) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan, ancak tanımlama sürecinde psikolojik ve/veya fiziksel sorunları nedeniyle mülakat yapılamayan kişilerin iyileşme sürecinde veya sonrasında mülakatı tamamlanır.
- (6) Soruşturma veya kovuşturma aşamasında mağdurların dinlenmesi, görüntü ve ses kaydı alınması 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 52 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne göre yerine getirilir.
- (7) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişiler, tanımlama sürecinde sınır dışı işlemine konu edilmez.
- (8) Mülakat öncesinde kişiler, insan ticareti suçu ve bu suça maruz kalanların faydalanabileceği haklar konusunda bilgilendirilir.
- (9) Kişilerle yapılan mülakatlarda yaş, cinsiyet, uyruk, ikamet gibi demografik özellikler ile sömürü belirtileri, beden dili, kişinin yaşam koşulları, çevresi ile olan ilişkileri birlikte değerlendirilir.
- (10) Tanımlama sürecinde gerçekleştirilecek iş ve işlemler esnasında, mağdur yabancı ise talebi üzerine veya re'sen, Müdürlük tarafından tercüman sağlanır. Mağdurun kadın olması durumunda, varsa, tercümanın da kadın olması tercih edilir.
- (11) Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (ğ) bentleri uyarınca hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılarla Müdürlük tarafından insan ticareti göstergelerine yönelik olarak mülakat gerçekleştirilir.
- (12) Mülakat sırasında ikamet ve çalışma izni elde etme amaçlı yanıltıcı beyanlarda bulunan ve belge sunan kişiler insan ticareti mağduru olarak tanımlanamaz.

Vaka yönetimi

MADDE 19 –

- (1) Genel Müdürlük, uygun görülen illerde insan ticareti vakalarında tüm süreci takip etmek üzere, vaka yöneticisi belirleyebilir.
- (2) Vaka yönetimine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

İkamet izni

MADDE 20 –

- (1) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan yabancılara, yaşadıklarının etkisinden kurtulabilmesi ve yetkililerle işbirliği yapıp yapmayacağına karar verebilmesi amacıyla Valiliklerce otuz gün süreli ikamet izni verilir.

- (2) Otuz günlük ikamet izni süresinde mağdurun güvenliği ve özel durumu göz önünde bulundurularak, mağdurun ülkede kalmak istemesi hâlinde sığınmaevinde barındırılması esastır.
- (3) Bu ikamet izninde, Kanunda sayılan diğer ikamet izinlerinin verilmesindeki şartlar aranmaz.
- (4) Genel Müdürlük veri tabanına, tanımlanan mağdurun kişisel verilerinin gizliliği esas alınarak, Müdürlüklerde yetkilendirilen personel tarafından gerekli veri giriş işlemleri yapılır.
- (5) Yabancı uyruklu mağdur ve çocuğuna, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre ikamet izni verilir. Mağdurun daha önceki dönemlerde vize ve ikamet süresi ihlalinden kaynaklanan cezalarının bulunması, ikamet izni düzenlemesine engel teşkil etmez.
- (6) Mağdur olan veya olduğu yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişilere verilen düşünme süresi esnasında veya bitiminde destek programından faydalanmak istemediğini ve yetkililerle işbirliği yapmayacağını yazılı olarak açıkça beyan eden kişi de mağdur olarak tanımlanır. Bu durumda, mağdurlara yabancılara ilişkin genel hükümler uygulanır.

İkamet izninin uzatılması ve iptali

MADDE 21 –

- (1) Mağdurun barındırıldığı ilde bulunan Müdürlükte görevli uzman personel tarafından, iyileşme ve düşünme süresi tanımak amacıyla verilen ikamet izninin uzatılması için Ek-3'te yer alan değerlendirme raporu hazırlanır.
- (2) Değerlendirme raporuna istinaden ikamet izni uzatılması uygun görülen mağdurların ikamet izni en fazla altışar aylık sürelerle uzatılır. Ancak bu süreler hiçbir şekilde toplam üç yılı geçemez.
- (3) 29 uncu madde kapsamında mağdur destek programının sonlandırıldığı durumlarda verilen ikamet izinleri uzatılmaz veya iptal edilir.
- (4) Destek hizmetlerinden sadece gönüllü ve güvenli geri dönüş programı talep eden mağdurun ikamet izni, gönüllü ve güvenli geri dönüş işlemi gerçekleşikten sonra iptal edilir.
- (5) Destek programı sürecinde mağdurun, gönüllü ve güvenli geri dönüş programından faydalanmak istemesi hâlinde, ikamet izni, gönüllü ve güvenli geri dönüş işlemi gerçekleştirildikten sonra iptal edilir.
- (6) İnsan ticareti mağduru olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe bulunan yabancılardan, kendi girişimleriyle suçun failleriyle yeniden bağ kurduklarının belirlendiği durumlarda ikamet izinleri iptal edilir. Ancak; bu

eylemi karşı koyamayacağı veya kurtulamayacağı cebir, şiddet, korkutma, tehdit sonucu ya da psikolojik sebeplerle yapıp yapmadıkları araştırılır. Müdürlük ve sığınmaevi görevlilerinin görüşlerini içeren değerlendirme raporunda bu nedenlerden birinin varlığı konusunda kanaat oluşursa, mağdurun ikamet izni iptal edilmez.

- (7) İkamet izninin uzatılması veya iptali, mağdurun ikametinin bulunduğu yerdeki Valilik onayına tabidir.
- (8) İnsan Ticareti Mağduru Tanımlama Belgesi onaylanmayan, ikamet izninin uzatılması kararı verilmeyen, ikamet izni iptal edilen veya destek hizmetlerinden faydalanmayı tercih etmeyen ve destek programı sonlandırılan yabancı uyruklu kişiler hakkında yabancılara ilişkin genel hükümler uygulanır.
- (9) Kamu düzeni ve güvenliği açısından tehdit oluşturması veya kişinin mağdur olmadığına anlaşılması hâlinde ikamet izni düzenlenmez ve düzenlenen ikamet izni iptal edilir.
- (10) Mağdurun ikamet izninin uzatılmasını talep etmesi ve sığınmaevi dışında bir adreste kalmak istemesi hâlinde, kolluk tarafından, belirtilen adres ve varsa o adreste ikamet eden kişilerle ilgili olarak tahkikat yapılır ve bu tahkikat on gün içerisinde sonuçlandırılır.

Kanun kapsamında olan mağdurlar

MADDE 22 –

- (1) Kanun kapsamındaki, uluslararası koruma başvuru veya statü sahipleri ile geçici korumaya tâbi olanlar ve diğer yabancılardan, mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulanlar hakkında, insan ticareti mağdurlarına ilişkin hükümler de uygulanır.

İnsan ticareti mağduru Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları

MADDE 23 –

- (1) Mağdur olarak tanımlanan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı aile bireyleri, kadınlar ve beraberindeki çocukların tanımlama sonrasındaki iş ve işlemleri 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hükümlerine göre yürütülür. Yurtdışında insan ticareti suçuna maruz kalan Türk vatandaşları ile ilgili işlemlerde de aynı Kanun kapsamında yürütülür.
- (2) Mağdur olarak tespit edilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve çocuk mağdurlara sunulacak destek hizmetleriyle ilgili usul ve esasların belirlenmesi için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile protokol yapılır.

İnsan ticareti mağduru çocuklar

MADDE 24 –

- (1) Yaşça çocuk olma incelemesi devam eden mağdurlar, bu inceleme bitinceye kadar çocuk olarak kabul edilir.
- (2) Çocuk mağdurla ilgili tanımlama sürecinde çocuğun yüksek yararı ilkesi gözetilir. Çocuklarla yapılan görüşmelerde mutlaka psikolog ya da sosyal çalışmacı bulunur.
- (3) Mağdur olarak tanımlanan çocuk ile ilgili işlemler, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu hükümlerine göre yürütülür. Mağdur olarak tanımlanan çocuk, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ilgili birimlerine teslim edilir.
- (4) Millî Eğitim Bakanlığı, insan ticareti mağduru çocuklar ve insan ticareti mağdurlarının beraberindeki çocukların eğitim hizmetine erişimi amacıyla gerekli tedbirleri alır.
- (5) Mağdur çocukların gönüllü ve güvenli geri dönüş programı sürecinde de risk ve güvenlik değerlendirmesi yapılarak çocukların yüksek menfaati gözetilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mağdurun Korunması, Barındırılması, Destek Hizmetleri

Sığınmaevleri

MADDE 25 –

- (1) Genel Müdürlük, uzman personelin görev yaptığı, mağdurların fiziki, psikolojik tedavilerine erişimi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürütülen sığınmaevleri kurar, işletir veya tamamını ya da bir kısım hizmetlerini protokol yaparak işletirebilir.
- (2) Muhtemel veya tanımlanan mağdurlar, Müdürlüğe ait sığınmaevlerine, mümkün olmaması halinde kamu kurum ve kuruluşlarına, mahalli idarelere, sivil toplum kuruluşlarına ait sığınmaevleri veya benzeri hizmet kuruluşlarından birine yerleştirilir.
- (3) Sığınmaevlerinin yeri gizlidir. Müdürlük, kolluk, sığınmaevi görevlileri, diğer görevliler ve destek programından yararlanan mağdurlar gizlilik kurlarına riayet etmek zorundadır.
- (4) Genel Müdürlüğe ait geri gönderme ve kabul barınma merkezlerinde; mağdurların ön tanımlama, tanımlama, sığınmaevine sevk, gönüllü ve güvenli geri dönüş işlemleri sırasında kısa süreli kalabileceği ayrı mekânlar tahsis edilebilir. Bu yerler, ikinci fıkrada belirtilen yerlerde kalma imkânı bulunmaması hâlinde yabancı mağdur için hazır bulundurulur.

Sığınma evine sevk**MADDE 26 –**

- (1) Müdürlük, tanımlanan veya muhtemel mağdurların sığınmaevine veya benzeri hizmet kuruluşlarından birine, Genel Müdürlük bilgisi dâhilinde yerleştirilmesini sağlar.
- (2) Mağdurun sığınma evine sevki Valilik koordinesinde sağlanır ve bu durum tutanak altına alınır.
- (3) Mağdurun tanımlandığı ilde barındırılmaması durumunda sevk eden Valilik personeli tarafından, sığınma evinin bulunduğu İldeki Müdürlük görevlilerine mağdur tutanakla teslim edilir.
- (4) Ulaşım ve diğer giderler Müdürlük veya protokol hükümlerine göre ilgili kurum veya kuruluş tarafından karşılanır.
- (5) Sığınma evine sevk sırasında ve sonrasında kişinin hayatı veya vücut bütünlüğü bakımından bir tehlikenin mevcut olması hâlinde 6284 sayılı Kanun kapsamında gerekli tedbirler alınır ve kolluk refakati sağlanır.

Mağdurun barındırılması**MADDE 27 –**

- (1) Mağdurun sığınma evinde barındırılması esastır.
- (2) Mağdur, destek programı kapsamında, uygun sığınma evine veya benzeri hizmet kuruluşlarından birine yerleştirilir.
- (3) Mağdurun sığınma evindeki toplu yaşam kuralları ile uyması gereken güvenlik önlemlerini içeren metin kendisine anlayabileceği dilde okunur, izah edilir ve bu metni imzalaması sağlanır.
- (4) Mağdur, destek programı kapsamında kaldığı sığınma evinden yetkililere haber vermeden ayrıldığı takdirde sığınmaevi yetkililerince tutanak düzenlenir ve derhal Müdürlüğe ve kolluğa bilgi verilir.
- (5) Müdürlük, mağdurla ilgili tüm süreçler konusunda Genel Müdürlüğü bilgilendirir.

Destek programı**MADDE 28 –**

- (1) Düşünme süresinde, soruşturma ve kovuşturma aşamalarında ve sonrasında mağdurun güvenliği, sağlığı ve özel durumu gözetilerek, bilgilendirme ve rıza esasına dayalı olarak mağdur destek programı verilir.
- (2) Mağdura asgari düzeyde ve imkânlar çerçevesinde sağlanacak mağdur destek programı;

- a) Sığınma evlerinde veya güvenli yerde barınmasını,
- b) Sağlık hizmetlerine erişiminin sağlanması,
- c) Psiko-sosyal destek sağlanmasını,
- ç) Sosyal hizmet ve yardımlara erişimini,
- d) Hukuki yardıma erişim ve mağdurların yasal haklarına ilişkin danışmanlık hizmeti ve bilgi verilmesini,
- e) Eğitim ve öğretim hizmetlerine erişim konusunda rehberlik yapılmasını,
- f) Mesleki eğitim alması ve iş gücü piyasasına erişimi konusunda destek verilmesini,
- g) Temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde geçici maddi destek temini amacıyla 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek konusunda gerekli rehberliğin sağlanmasını,
- ğ) İlgili sivil toplum kuruluşları ile uluslararası ve hükümetler arası kuruluşlar tarafından sağlanabilecek danışmanlık hizmetlerine erişimini,
- h) Tercümanlık hizmeti verilmesini,
- ı) Vatandaşı olduğu ülkenin büyükelçiliği veya konsoloslughuna, rızası hâlinde bilgi verilmesini,
- i) Vatandaşı olduğu ülke büyükelçilik veya konsolosluk yetkilileriyle görüşebilme imkânı tanınmasını,
- j) Kimlik tespiti ve seyahat belgelerinin temini konusunda yardım sağlanmasını,
- k) Genel Müdürlük tarafından uygun görülen diğer hizmetleri, kapsar.

Mağdur destek programının sona ermesi

MADDE 29 –

(1) Mağdurun;

- a) Destek programından faydalanmak istememesi,
- b) İradeyi sakatlayan haller dışında, özgür iradesiyle suçun failleriyle bağlantı kurduğunun tespit edilmesi,
- c) Sığınma evinden haber vermeden ayrılması,
- ç) Destek programında alınan tedbirlere uymaması,
- d) Yetkililerle işbirliği yapmaması,
- e) Mağdur olmadığının anlaşılması,

- f) Gerçek dışı beyanda bulunduğu anlaşılmaması, durumlarında Müdürlük uzman personeli tarafından düzenlenen değerlendirme raporuna istinaden destek programı sonlandırılabilir.
- (2) Değerlendirme raporuna istinaden, yabancı mağdura düzenlenmiş olan ikamet izni uzatılmaz veya iptal edilir.
- (3) Destek programından gönüllü olarak ayrılmak isteyen mağdur, gönüllü ve güvenli geri dönüş programı ile kişisel güvenliği konusunda Müdürlük tarafından bilgilendirilir.
- (4) Mağdur, destek programı sırasında programdan ayrılmak istediğini yazılı veya sözlü olarak sığınmaevi görevlilerine bildirdiği takdirde, bu bildirim Müdürlüğe iletilir.

Gönüllü ve güvenli geri dönüş programı

MADDE 30 –

- (1) Gönüllü ve güvenli geri dönüş programı, mağdurun destek programından yararlanmak istemediğini, destek programı uygulandığı sırada veya program bitiminde talep etmesi hâlinde Genel Müdürlüğün koordinasyonu altında Müdürlük tarafından gerçekleştirilir.
- (2) Müdürlük tarafından, mağdurun kendi ülkesine veya üçüncü bir ülkeye gitmek istediği durumda, güvenli çıkışının sağlanması ve gerekli koruma önlemlerinin alınabilmesi amacıyla Genel Müdürlüğe bilgi verilir.
- (3) Mağdurların sığınmaevlerindeki destek programı bitiminde ülkelerine gönüllü ve güvenli geri dönüş işlemlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla havalimanlarına sevkleri sığınmaevi görevlilerince, diğer durumlarda da Valilik görevlisi veya protokol yapılan kurum veya kuruluşun yetkilisi tarafından gerçekleştirilir.
- (4) Kişinin hayatı veya vücut bütünlüğü bakımından yakın bir tehlikenin mevcut olması hâlinde kolluk refakati talep edilebilir.
- (5) Ulaşım ve diğer giderler Müdürlük veya protokol hükümlerine göre ilgili kurum veya kuruluş tarafından karşılanır.
- (6) Mağdurların ülkemizden çıkış ve belge kontrol işlemleri, söz konusu mağdurlar pasaport kontrol noktasına götürülmeden, belgeler üzerinden tamamlanır ve kişiler doğrudan uçağın veya diğer ulaşım vasıtalarının kabinine götürülür.
- (7) Mağdurların ülkeden çıkışlarında, vize ve ikamet süresi ihlallerinden kaynaklanan cezaların bulunduğu durumlarda, çıkış işlemleri 492 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre gerçekleştirilir.
- (8) Mağdurun vatandaşı olduğu ülke makamları, mağdurun dönüş tarihi ve konu olduğu insan ticareti olayı ile ilgili olarak mağdurun rızasına dayanılarak bilgilendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Maddi destek

MADDE 31 –

- (1) Temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde geçici maddi destek temini amacıyla 3294 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Genel Müdürlüğün talebiyle mağdurun ikamet ettiği ildeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından maddi destek sağlanır.

Sağlık giderleri

MADDE 32 –

- (1) Resmi sağlık kurum ve kuruluşlarınca sunulan sağlık hizmetleri, insan ticareti mağduru olduğu tespit edilen ve sağlık hizmetleri giderlerini karşılayacak durumda olmayan yabancı uyruklu hastalara, 5/12/2003 tarihli ve 2003/6565 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf olarak ücretsiz verilir.
- (2) İnsan ticareti mağduru olup, ayakta tedavilerine yönelik ilaç ihtiyacının mağdur tarafından karşılanamaması durumunda mağdurun ikametinin bulunduğu ildeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından karşılanır.

İş gücü piyasasına erişim

MADDE 33 –

- (1) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından, mağdur destek programından yararlanmakta olan insan ticareti mağdurlarının iş gücü piyasasına erişimi konusunda gerekli tedbirler alınır.
- (2) Mağdurlara, iş gücü piyasasına erişimlerini kolaylaştırmak amacıyla, mesleki beceri ve niteliklerini geliştirmeye yönelik Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ve Halk Eğitim Merkezleri gibi kurum ve kuruluşlar destek sağlar.

İdari düzenleme yetkisi

MADDE 34 –

- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin idari düzenlemeler yapmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Yürürlük**MADDE 35 –**

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme**MADDE 36 –**

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

EĞİTİM DOKÜMANI 11

Beş İnsan Ticareti Vakası

Örnek Olay -1

Emine 2002 yılı doğumludur ve 5 kardeşe sahiptir. Emine'nin babası Ahmet, Suriye'de çiftçilik yapmaktadır. Ancak son dönemde Suriye'de yaşanan iç çatışma nedeniyle Türkiye'ye göç etmek zorunda kalmıştır. Türkiye'ye gelen Emine ve ailesi bir müddet Hatay'da yaşadıkdan sonra Emine'nin ablasının bulunduğu Kayseri iline taşınmışlardır. Kayseri ili Kocasinan bölgesinde bir ev kiralayarak buraya yerleşmişlerdir. Ahmet komşusu olan Ali ile tanışmış ve ondan iş bulması konusunda kendisine yardımcı olmasını istemiştir. Ali kendisine Suriyelilerin Türkiye'de çalışmasının zor olduğunu ve genellikle çok düşük ücretle çalıştığını ifade etmiştir. Ancak kızlarını Türk vatandaşlarıyla evlendirmesi halinde rahat bir yaşam sürdürebileceğini ifade etmiştir. Ayrıca bu konuda kendisine yardımcı olabileceğini ifade etmiştir. Ahmet'i bu konuda ikna eden Ali, Ahmet'ten kızlarının fotoğraflarını kendisine getirmesini istemiştir. Ahmet ile anlaşan Ali, Ahmet'ten aldığı fotoğrafları Amasya ilinde bulunan Hakan'a göndermiştir. Hakan, Amasya Belediyesi'nde çalışan Mahmut isimli görevlinin zihinsel engelli çocuğunu evlendirmek istediğini duyar ve kendisine Emine'nin fotoğrafını göstererek durumu anlatır. Mahmut, 15.000 TL başlık parasını vermeyi kabul ederek çocuğunun Emine ile evlenmesini ister. Hakan, Ali ile haberleşerek Emine'nin Amasya'ya gelmesini sağlar. Amasya'ya gelen Emine'ye durumu anlatırlar ve ilerde iyi bir yaşam sürmesi için mutlaka evlenmesi gerektiğini söylerler. Ancak Emine bu teklifi reddeder. Emine'nin teklifi reddetmesi üzerine onu evlendirmeyeceklerini sadece bir müddet onu Amasya'da misafir edeceklerini söylerler. Mahmut, Emine'nin evlenmeyi istemediğini ve bu yüzden parayı vermeyeceğini söyler bunun üzerine Hakan Mahmut'u ikna etmeye çalışır. Mahmut ile Ali aralarında başlık parası için bir sözleşme yaparlar. Bunun üzerine Mahmut, parayı öder ve düğün hazırlıklarına başlar. Belirlenen düğün gününün iki gün öncesinde Emine'yi Mahmut'un evine götürürler. Gittiği evde Mahmut'un oğlu ile evlenmesi yönünde Emine'ye baskı uygularlar ve imam nikâhı kıyarlar. Emine, düğün gecesini evden kaçarak polis merkezine sığınır.

- Yukarıda belirtilen bilgiler çerçevesinde olayı insan ticareti suçu göstergeleri açısından değerlendiriniz.
- İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca Emine'nin insan ticareti mağduru olarak tanımlanması için olayda hangi göstergeler mevcuttur?
- Emine eğer insan ticareti mağduru olarak tanımlanırsa, tanımlama işleminden sonraki süreç nasıl işleyecektir?

Örnek Olay - 2

Süfyan Bin Mahmud, 2011 yılı Şam doğumludur ve 4 kardeşe sahiptir. Babası Suriye’de tamircilikle geçimini sağlamaktadır. Ülkedeki koşulların elverişsizliği ve iç savaş nedeniyle ailesiyle birlikte Türkiye’ye göç etmek zorunda kalmışlardır. Kilis üzerinden aracılara belirli miktarda para vererek kaçak yollardan ülkeye giriş yapmışlardır. Gaziantep’te akrabalarının yanlarında belirli bir süre yaşadktan sonra çalışmak ve para kazanmak amacıyla Bursa’da yaşamaya karar vermişlerdir. Bursa’da aile üyelerinden birkaçı kayıtsız olarak, ilk gittiği günlerde iş bularak çalışmışlar, daha sonrasında işverenler tarafından işten çıkarılmak durumunda kalmışlardır. Süfyan’ın babası bu günlerde Süfyan’ı sokaklarda mendil satmaları ve dilenmeleri gerektiği konusunda telkinlerde bulunmuş ve bu 2 kardeşi bu işe yönlendirmiştir. Süfyan, babasının zoruyla bu işi yapmıştır. Babası Süfyan’ın daha acınacak bir hale gelmesi için döverek kolunu kırmış ve bu halde dilenmesi durumunda daha çok para kazanacağını düşünmüştür. Babasının kolunu kırması neticesinde Süfyan hastahaneye götürülmüş ve görevlilere düştü şeklinde ifade verilmiştir. Ortopedi uzmanı olayın bir düşme değil yaralama amacıyla kırılma vakası olduğunu anladığında kolluk görevlilerine ve İl Göç İdaresi Müdürlüğüne haber vermiştir.

- Yukarıda belirtilen bilgiler çerçevesinde olayı insan ticareti suçu göstergeleri açısından değerlendiriniz.
- İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca, Süfyan’ın insan ticareti mağduru olarak tanımlanması için olayda hangi göstergeler mevcuttur?
- Süfyan eğer insan ticareti mağduru olarak tanımlanırsa, tanımlama işleminden sonraki süreç nasıl işleyecektir?

Örnek Olay-3

Vezir, Afganistan Kunduz Şehri doğumludur. Babası çocukken ölmüş, annesi ve kardeşleri ile beraber yaşamaktadır. Hepsi Afganistan’da tarlada çalışmaktadırlar. Savaştan dolayı çok az okula gidebilmiş, bu yüzden okuma yazması bulunmamaktadır. 18 yaşında evlenmiş ve eşiyle birlikte Afganistan’da yaşamaktadırlar. Bir sene önce çalışmak amacıyla Türkiye’ye gelmiştir. Yasal yollarla, uçakla ülkeye giriş yapmıştır.

İlk olarak İstanbul’a geldiğinde Yenibosna’da çalışmıştır. Bu işi İstanbul’a geldiğinde Afganistanlı arkadaşları aracılığıyla bulmuştur. Plastik fabrikasında çalışarak aylık 800 TL alacaktır. Ancak 15 gün çalıştıktan sonra patronu kendisini işten çıkarmıştır. Daha sonra yine İstanbul’daki Afgan arkadaşları kendisine Antalya’da da çok iş olduğunu söylemişlerdir. Bu yüzden Antalya’ya gelmiştir. Bir adamla tanışmış, o da Serik’te ormanda iş vermiştir. Vezir, beş

aydan beri orada çalıştığını, günlük 65 TL almak üzere anlaştıklarını ancak hiç para verilmediğini ifade etmiştir. İş yerinde başka çalışanların da olduğunu, ama para alamayınca onların gittiğini, kendisinin kaldığını, çünkü patronun maaşını vereceğim diyerek kendisini oyaladığını ifade etmiştir. Patronun hiç para vermediğini, ormanda çadırdaki kaldığını, yiyecek olarak da günde üç öğün yiyecek verildiğini de eklemektedir. Ayrıca giderse polise şikâyet edeceğini ve polis de sınır dışı edeceğini söyleyerek kendisini korkuttuğunu söylemektedir. Bu yüzden bir yere gidemediğini, zaten patronun hiçbir yere gitmesine izin vermeyeceğini ifade etmiştir. Eğer giderse başına kötü şeyler geleceğini söyleyerek tehdit ettiğini ama daha fazla dayanamayarak köye gittiğini ve onlardan yardım istediğini söylemiştir. Köydeki kişiler de Jandarmaya haber vermişlerdir.

- *Yukarıda belirtilen bilgiler çerçevesinde olayı insan ticareti suçu göstergeleri açısından değerlendiriniz.*
- *İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca Vezir'in insan ticareti mağduru olarak tanımlanması için olayda hangi göstergeler mevcuttur?*
- *Vezir eğer insan ticareti mağduru olarak tanımlanırsa, tanımlama işleminden sonraki süreç nasıl işleyecektir?*

Örnek Olay-4

Rima'nın, Emniyet görevlilerine başvurarak kendisinin kaçırılıp zorla alıkonulduğunu ve kendisine hırsızlık yaptırıldığını bildirmesi üzerine, Rima'nın alıkonulduğunu beyan ettiği evde sanıkların yakalandığı, küçük yaşta çocuklar Abdulfettah, Zakira, Ahmed ve Ayşe'nin alıkonulduğu evde, 6136 Sayılı Yasaya aykırılık teşkil etmeyen, iki adet döner bıçağı da ele geçtiği, bunun üzerine yapılan soruşturmada, müşterilerin beyanlarına, teşhis tutanaklarına, mağdur beyanlarına ve tüm soruşturma kapsamına göre firarı (gıyabi tutuklu) sanık Jamal'ın yanına Murat'ı alarak, küçük yaşta çocuklara hırsızlık suçlarını işletmek, ayrıca hırsızlık yapmak üzere teşekkül oluşturdukları, teşekkül içine hırsızlık suçlarını işleyecek onsekiz yaşından büyük sanıklar Amir ve Ali'yi dahil ettikleri, ayrıca küçük yaşta çocuklar Rima, Abdulfettah, Zakira, Ahmed ve Ayşe'yi söz konusu adreste hırsızlık yaptırmak üzere alıkoydukları, barındırdıkları, bu amaçlarını gerçekleştirmek üzere çocuklara baskı ve tehditte buldukları, oluşturulan teşekkülün amacı doğrultusunda İstanbul ilinde çeşitli semtlerde değişik tarihlerde müşterilerin ve kimlikleri tespit edilemeyen başka kişilerin paralarını, bazen kendi aralarında bazen alıkoydukları çocukları, kullanıp onlarla kavga edermiş gibi yaparak yankesicilik suretiyle çaldıkları tespit edilmiştir.

- *Yukarıda belirtilen bilgiler çerçevesinde olayı insan ticareti suçu göstergeleri açısından değerlendiriniz.*

- *İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca Mehmet ve küçük yaştaki diğer çocukların insan ticareti mağduru olarak tanımlanması için olayda hangi göstergeler mevcuttur?*
- *Rima ve küçük yaştaki diğer çocuklar eğer insan ticareti mağduru olarak tanımlanırsa, tanımlama işleminden sonraki süreç nasıl işleyecektir?*

Örnek Olay-5

21.09.2014 gecesi saat 04:00 sıralarında H. Hastanesini telefonla arayan bir erkeğin hastanenin arka sokağında yaralı bir kadın bulunduğunu, kendisinin her gün polisle uğraştığını, kadınla ilgilenmelerini istediğini belirtmesi üzerine güvenlik görevlileri Aya T. adlı Suriye uyruklu bayanı ölmüş halde bulurlar. Polisin yaptığı araştırma sonucunda; Aya T.'nin 2014 Ağustos ayında Suriye'de yaşanan iç çatışma sırasında tüm ailesini kaybettikten sonra Türkiye'ye geldiği, yakın arkadaşını en son 16 Ağustos 2014 tarihinde arayıp kendisinin başka kadınlarla beraber sanık A.K. tarafından zorla bir evde tutulduğunu, cinsel sömürü yapıldığını söylediği, yapılan araştırmalarda da sanıkların yabancı uyruklu bayanları tehdit etmek suretiyle zorla başka erkeklerle para karşılığında vererek fuhuş yaptırdıklarının anlaşıldığı, polisin takip sonucu bulunduğu adreste beklerken yabancı uyruklu iki bayanla gelen sanıkların yakalandığı ve sanık A.K.'nin mağdur Aya T.'ye ait bütün kimlik belgelerini yakarak ortadan kaldırdığı, cep telefonundaki bütün numaraları sildiği, zorla bir evde tuttuğu, mağdurenin fuhuş için gittiği evde, fuhuş yapmamak için kendisini banyonun penceresinden atarak intihar ettiği tespit edilmiştir.

- *Yukarıda belirtilen bilgiler çerçevesinde olayı insan ticareti suçu göstergeleri açısından değerlendiriniz.*
- *İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca Vera insan ticareti mağduru olarak tanımlanması için olayda hangi göstergeler mevcuttur?*
- *Aya eğer insan ticareti mağduru olarak tanımlanırsa, tanımlama işleminden sonraki süreç nasıl işleyecektir?*

EĞİTİM DOKÜMANI 12

1. Eğitim Günü Oturumları Değerlendirme Kılavuzu Tablosu

Oturumlar Rehber sorular	1.1 Açılış ve eğitim programının başlangıcı (program, beklentiler, nasıl eğitim vermeli)	1.2 İnsan Ticareti olgusu (giriş, kök sebepler ve etkileri)	1.3 İnsan ticaretiyle uluslararası mücadele ve mağdur koruma araçları (rehber ilkeler, yasal çerçeve)	1.4 Türkiye'deki mevcut insan ticareti durumu. Ulusal yasal ve kurumsal insan ticareti çerçevesi.	1.5 İnsan Ticareti vakaları ve tanımlar	Tüm konu ve oturumlar için geçerli
Ele alınan konular net biçimde açıklandı mı?						
Bu konular eğitime etkili biçimde aktarıldı mı?						
Hangi yöntemler işe yaradı, neler hoşunuza gitti?						
Hangi yöntemler işe yaramadı, neler hoşunuza gitmedi?						
Eğitime katıldığınızı hissettiniz mi?						
Sizce ele alınan konular işiniz için faydalı/ uygulanabilir mi?						
Değişiklik yapılmasına gerek var mı? Ne ve nasıl?						
Diğer konular?						

EĞİTİM DOKÜMANI 13**Şablon: İnsan ticareti mağdurlarının ihtiyaçları, sorunları ve müdahaleler.**

Bu etkinliğin amacı katılımcıların insan ticareti mağdurlarının (geçici koruma altında bulunan insan ticareti mağdurları ve/veya hassas gruplar da dahil olmak üzere) ihtiyaç ve sorunlarına dair tecrübelerini toparlamalarını ve paylaşmalarını sağlamak; mevcut önlemlerin ve yapılması gereken ek müdahalelerin farkında olmalarını temin etmektir.

Bu nedenle başlık olarak kullanılan “İhtiyaçlar, Sorunlar ve Müdahaleler” insanları ve durumları incelemek, mevcut önlemleri analiz etmek, ilerleme gerektiren noktaları ve bu ilerlemenin nasıl başarılacağını tespit etmek, ve yeni etkinlikler öngörmek anlamına gelmektedir.

Lütfen aşağıdaki tabloyu birbiriyle bağlantılı şu iki bakış açısına göre insan ticareti mağdurlarının (yine geçici koruma altındaki mağdurların veya insan ticareti mağduru olma riski altındaki kişilere de odaklanarak) sorun ve ihtiyaçlarına odaklanacak şekilde doldurun:

- Özellikleri ve durumları: cinsiyet, yaş, maruz kaldıkları mevcut veya olası istismarın şekli,
- Mağdurun insan ticareti döngüsünden çıkıp yeni bir yaşama başlayabileceği desteğin aşamaları: tespit, koruma ve ilk destek, sosyal katılım/içerme ve çalışma hayatına erişim, hukuk ve ceza takibatlarında destek.

Geçici koruma altındaki kişilere özellikle odaklanarak insan ticareti mağdurlarının (veya insan ticaretine hassas kişiler) ihtiyaç ve sorunları	Mevcut müdahaleler	Sorun ve eksiklikler	Sorun ve eksikliklerin giderilmesi için çözümler	İhtiyaç duyulan yeni önlem/girişimler

Not: Çalışma grupları için tablonun A3 formatında çoğaltılması gerekir. Eğer dosya aynı zamanda doğrudan dizüstü bilgisayarla doldurulursa daha iyi olacaktır.

EĞİTİM DOKÜMANI 14**Muhtemel bir insan ticareti durumunun göstergeleri**

Şu kaynaktan derlenmiştir: ICMPD, *Eğiticilerin Eğitimi. İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardıma dair Eğiticilerin Eğitimi müfredatı*, Viyana, 2013, (syf. 48-50).

- Muhtemel insan ticareti mağdurunun genel veya kesin profili yoktur. İnsan tacirlerinin profili de sabit veya tek tip değildir, talebe ve ilgili sektörler göre çeşitlenir ve değişir.
- Çok farklı göstergeler bulunur, bazıları belirgin bazıları saklıdır. Mağdurun insan haklarının gözlemlenmesine dayanan düzgün bir değerlendirme yapılması gerekir. Mağdurun tekrar travma yaşamasından kaçınılmalı ve her daim kişisel güvenliği sağlanmalıdır.
- Genel göstergeler başlangıç noktası olarak alınmalı, belirli koşullarla ilişkili olma potansiyeli değerlendirilerek daha spesifik göstergelerle beraber kullanılmalıdır. Görünen yüzün altına dikkatle bakmalı ve bir kişinin insan ticareti vakasına karıştığına dair şüphe işaretleri dikkatle keşfetmeye çalışılmalıdır. Görünenin ötesine bakın!

Olası insan ticareti göstergelerini tespit edebilecek çeşitli aktör/meslek gruplarının şüphe halinde ne yapacağını ve nereye gitmesi gerektiğini bilmesi önemlidir (örn. İlk tespit noktası vs.).

Bundan sonraki sayfalarda ILO ve Avrupa Komisyonunun (AK) geliştirdiği göstergeler yer almaktadır. Başka kurumların (örn. BM) yaptığı gösterge derlemelerinin de olduğu vurgulanmalıdır.

ILO Avrupa Komisyonu ile beraber insan ticaretinin operasyonel göstergelerini ortaya koymak için bir proje uygulamıştır; çünkü Palermo Protokolü'nde kullanılan bazı terimlerin açığa kavuşturulması gerekmektedir. Örneğin, aldatma, sahtecilik, nüfuzun kötüye kullanılması, kişinin çaresizliğinden faydalanılması, bir başka insan üzerindeki kontrolünün kullanılması ve istismarın ne demek olduğunu anlamak önemlidir. Bu terimlerin açıklığa kavuşturulmaması durumunda yorumları da birbirinden farklı olması riski vardır, ülkeler arasında hatta ülke içinde araştırmacılar, uygulayıcılar arasında dahi farklı algılanacaktır. Yukarıda söz edilen projenin sonucunda işgücü ve cinsel istismar amaçlı insan ticaretinin çocuk ve erişkin mağdurlarına yönelik bir dizi operasyonel gösterge belirlenmiştir. Her küme bir gösterge listesi içerir. Bu listeler insan ticareti tanımının aşağıdaki boyutlarına göre yapılandırılmıştır:

- Aldatma yoluyla temin (veya temin, transfer ve ulaşım esnasında aldatma): 10 gösterge

- Zorla temin (veya temin, transfer ve ulaşım esnasında zorlama): 10 gösterge
- Çaresizliğin kullanılmasıyla temin: 16 gösterge
- İstismar eden çalışma koşulları: 9 gösterge
- Varış noktasında zorlama: 15 gösterge
- Varış noktasında kişinin çaresizliğinden faydalanılması: 7 gösterge

Her küme içindeki her bir gösterge **güçlü, orta veya zayıf olarak** nitelendirilmiştir. Ancak tek bir gösterge bir çocuk için güçlü olabilirken aynı anda bir erişkin için orta olabilir, cinsel istismar için güçlü olabilirken işgücü istismarı için zayıf olabilir.

Genel göstergelerin mevcudiyeti durumunda görünenin ötesine dikkatle bakmak ve söz konusu kişinin insan ticareti vakasına karıştığına dair şüphelenmemizi sağlayacak yeterli işaretler olup olmadığını keşfetmeye çalışmak gerekir. Genel göstergeler başlangıç noktası olarak alınmalı, belirli koşullarla ilişkili olma potansiyeli değerlendirilerek daha spesifik göstergelerle beraber kullanılmalıdır.

Aşağıda insan ticareti tanımının tüm boyutlarına yönelik göstergelerin tam listesi bulunmaktadır. Göstergelere dair daha fazla bilgi için web sitesine bakınız: www.ilo.org/forcedlabour

Çıktı: İşgücü istismarı ve cinsel istismar amacıyla insan ticaretine dair ILO göstergeleri²

İşgücü istismarı amacıyla yetişkinlerde insan ticaretinin göstergeleri

<p>ALDATICI YÖNTEMLERLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Gösterge İşin niteliği, yeri veya işveren hakkında aldatılmak</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler İşin şartları hakkında aldatılmak İş akdinin içeriği veya yasallığı hakkında aldatılmak Aile bireyleriyle bir araya gelineceği konusunda aldatılmak Konaklama ve yaşam şartları konusunda aldatılmak Yasal belgeler veya yasal göçmenlik statüsü alınması konusunda aldatılmak Seyahat ve istihdam şartları konusunda aldatılmak Ücretler/kazançlar konusunda aldatılmak Evlilik veya evlat edinme vaatleriyle aldatılmak</p> <p>Zayıf Gösterge Eğitim fırsatlarına erişim konusunda aldatılmak</p>	<p>İSTİSMARIN GÖSTERGELERİ</p> <p>Güçlü Gösterge Aşırı mesai günü veya mesai saati</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler Kötü yaşam şartları Tehlikeli iş Düşük veya sıfır aylık Çalışma kanunlarına veya imzalanan iş akdine riayet edilmemesi Sosyal güvenlik koruması bulunmaması (iş akdi, sosyal sigorta, vs.) Çok kötü çalışma şartları Ücret manipülasyonu</p> <p>Zayıf Göstergeler Eğitim olanaklarına erişim bulunmayışı</p>
<p>ZORLA ÇALIŞTIRMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Gösterge Mağdurlara şiddet uygulanması</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler Mağdurun kaçırılması, zorla evlendirilmesi, zorla evlat edinilmesi veya satılması Belgelere el koyulması Borç esareti Tecrit, hapsedme veya gözetleme Yetkililere ihbar etme tehdidi Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili) Paranın alı konulması</p>	<p>VARIŞ YERİNDE ZORLAMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Göstergeler Belgelere el koyulması Borç esareti Tecrit, hapsedme veya gözetleme Mağdurlara şiddet uygulanması</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler Yasadışı faaliyetlere/suçta zorlanmak Zoraki işler veya müşteriler Akranlarına karşı davranmaya zorlanmak Yetkililere, aileye vs. yalan söylemeye zorlanmak. Yetkililere ihbar etme tehdidi Daha kötü çalışma şartlarına maruz bırakılmakla tehdit Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi Güçlü tesir altında olmak Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili) Ücretlerin alı konulması</p> <p>Zayıf Gösterge Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi</p>

2 http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@declaration/documents/publication/wcms_105023.pdf

KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAK SÜRETYİLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Orta Dereceli Göstergeler**

Ailevi durumun müşküllüğünden yararlanma
 Yasadışı halinden yararlanma
 Eğitimsizlikten (lisan bilmezlikten) yararlanma
 Bilgi eksikliğinden yararlanma
 İstismarcının kontrolü
 Ekonomik sebepler
 Kanunlar, yetkili mercilerin tutumu konusunda yanlış bilgiler
 Başarılı bir göçmenlik süreci hakkında yanlış bilgiler
 Ailevi durum
 Kişisel durum
 Psikolojik ve duygusal bağımlılık
 Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü

Zayıf Göstergeler

Kültürel/dini inanışlardan yararlanma
 Genel bağlam
 Geçmişte yaşanan zorluklar
 Seyahati organize etmede güçlük

VARIŞ YERİNDE KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Orta Dereceli Göstergeler**

İstismarcılara bağımlılık
 Tanımadık bir çevrede yaşama güçlüğü
 Ekonomik sebepler
 Ailevi durum
 Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü

Zayıf Göstergeler

Geçmişte yaşanan zorluklar
 Kişisel özellikler

Cinsel istismar amacıyla yetişkin ticaretine işaret eden göstergeler**ALDATICI YÖNTEMLERLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER****Güçlü Gösterge**

İşin niteliği veya yeri hakkında aldatılmak

Orta Dereceli Göstergeler

Fahişeliğin şartları hakkında aldatılmak
 İş akdinin içeriği veya yasalılığı hakkında aldatılmak
 Aile bireyleriyle bir araya gelineceği konusunda aldatılmak
 Konaklama ve yaşam şartları konusunda aldatılmak
 Yasal belgeler veya yasal göçmenlik statüsü alınması konusunda aldatılmak
 Seyahat ve istihdam şartları konusunda aldatılmak
 Ücretler/kazançlar konusunda aldatılmak
 Evlilik veya evlat edinme vaatleriyle aldatılmak

Zayıf Gösterge

Eğitim fırsatlarına erişim konusunda aldatılmak

İSTİSMARIN GÖSTERGELERİ**Orta Dereceli Göstergeler**

Kötü yaşam şartları
 Aşırı mesai günü veya mesai saati
 Tehlikeli iş
 Düşük veya sıfır aylık
 Çalışma kanunlarına veya imzalanan iş akdine riayet edilmemesi
 Sosyal güvenlik koruması bulunmaması (iş akdi, sosyal sigorta, vs.)
 Çok kötü çalışma şartları
 Ücret manipülasyonu

ZORLA ÇALIŞTIRMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Güçlü Göstergeler**

Mağdurun kaçırılması, zorla evlendirilmesi, zorla evlat edinilmesi veya satılması

Borç esareti

Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi

Mağdurlara şiddet uygulanması

Orta Dereceli Göstergeler

Belgelere el koyulması

Tecrit, hapsedme veya gözletme

Yetkililere ihbar etme tehdidi

Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi

Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili)

Paranın alı konulması

VARIŞ YERİNDE ZORLAMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Güçlü Göstergeler**

Belgelere el koyulması

Borç esareti

Zoraki işler veya müşteriler

Tecrit, hapsedme veya gözletme

Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi

Mağdurlara şiddet uygulanması

Orta Dereceli Göstergeler

Yasadışı faaliyetlere/suçta zorlanmak

Akranlarına karşı davranmaya zorlanmak

Yetkililere, aileye vs. yalan söylemeye zorlanmak.

Yetkililere ihbar etme tehdidi

Daha kötü çalışma şartlarına maruz bırakılmakla tehdit

Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi

Güçlü tesir altında olmak

Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili)

Ücretlerin alı konulması

KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAK SURETİYLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Orta Dereceli Göstergeler**

Ailevi durum müşküllüğünden yararlanma

Yasadışılık halinden yararlanma

Eğitimsizlikten (lisan bilmezlikten) yararlanma

Bilgi eksikliğinden yararlanma

İstismarcının kontrolü

Geçmişte yaşanan zorluklar

Seyahati organize etmede güçlük

Ekonomik sebepler

Kanunlar, yetkili mercilerin tutumu konusunda yanlış bilgiler

Başarılı bir göçmenlik süreci hakkında yanlış bilgiler

Ailevi durum

Genel bağlam

Kişisel durum

Psikolojik ve duygusal bağımlılık

Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü

Zayıf Gösterge

Kültürel/dini inanışlardan yararlanma

VARIŞ YERİNDE KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Orta Dereceli Göstergeler**

İstismarcılara bağımlılık

Tanımadık bir çevrede yaşama güçlüğü

Ekonomik sebepler

Ailevi durum

Kişisel özellikler

Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü

Zayıf Gösterge

Geçmişte yaşanan zorluklar

İşgücü istismarı amacıyla çocuk ticaretinin göstergeleri

Palermo Protokolü'nde, on sekiz yaşından küçük çocuklar bakımından insan ticareti suçunun varlığını belirlemek için "kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya başka bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma, kişinin çaresizliğinden yararlanmanın" kanıtlanmasının gerekli olmadığı açıkça belirtilmektedir. Ne var ki çocuk ticaretinin analizi maksadıyla Avrupa genelindeki uyumlaştırılmış araçlarda, aldatma, zorlama ve çaresizlikten yararlanma hallerinin göstergelerinin muhafaza edilmesi kararlaştırılmıştır.

<p>ALDATICI YÖNTEMLERLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Gösterge</p> <p>Eğitim fırsatlarına erişim konusunda aldatılmak</p> <p>İşin niteliği, yeri veya işveren hakkında aldatılmak</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler</p> <p>İşin şartları hakkında aldatılmak</p> <p>İş akdinin içeriği veya yasalığı hakkında aldatılmak</p> <p>Aile bireyleriyle bir araya gelineceği konusunda aldatılmak</p> <p>Konaklama ve yaşam şartları konusunda aldatılmak</p> <p>Yasal belgeler veya yasal göçmenlik statüsü alınması konusunda aldatılmak</p> <p>Seyahat ve istihdam şartları konusunda aldatılmak</p> <p>Ücretler/kazançlar konusunda aldatılmak</p> <p>Evlilik veya evlat edinme vaatleriyle aldatılmak</p>	<p>İSTİSMARIN GÖSTERGELERİ</p> <p>Güçlü Göstergeler</p> <p>Aşırı mesai günü veya mesai saati</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler</p> <p>Kötü yaşam şartları</p> <p>Tehlikeli iş</p> <p>Düşük veya sıfır aylık</p> <p>Eğitim olanaklarına erişim bulunmayışı</p> <p>Çalışma kanunlarına veya imzalanan iş akdine riayet edilmemesi</p> <p>Çok kötü çalışma şartları</p> <p>Ücret manipülasyonu</p>
<p>ZORLA ÇALIŞTIRMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Göstergeler</p> <p>Mağdurun kaçırılması, zorla evlendirilmesi, zorla evlat edinilmesi veya satılması</p> <p>Borç esareti</p> <p>Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi</p> <p>Mağdurlara şiddet uygulanması</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler</p> <p>Belgelere el koyulması</p> <p>Tecrit, hapsedme veya gözetleme</p> <p>Yetkililere ihbar etme tehdidi</p> <p>Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi</p> <p>Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili)</p> <p>Paranın alı konulması</p>	<p>VARIŞ YERİNDE ZORLAMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Göstergeler</p> <p>Belgelere el koyulması</p> <p>Borç esareti</p> <p>Yasadışı faaliyetlere/suçta zorlanmak</p> <p>Zoraki işler veya müşteriler</p> <p>Tecrit, hapsedme veya gözetleme</p> <p>Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi</p> <p>Güçlü tesir altında olmak</p> <p>Mağdurlara şiddet uygulanması</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler</p> <p>Akranlarına karşı davranmaya zorlanmak</p> <p>Yetkililere, aileye vs. yalan söylemeye zorlanmak.</p> <p>Yetkililere ihbar etme tehdidi</p> <p>Daha kötü çalışma şartlarına maruz bırakılmakla tehdit</p> <p>Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi</p> <p>Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili)</p> <p>Ücretlerin alı konulması</p>

KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAK SURETİYLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Orta Dereceli Göstergeler**

Kültürel/dini inanışlardan yararlanma
 Ailevi durumun müşküllüğünden yararlanma
 Yasadışı halinden yararlanma
 Eğitimsizlikten (İsyan bilmezlikten) yararlanma
 Bilgi eksikliğinden yararlanma
 İstismarcının kontrolü
 Geçmişte yaşanan zorluklar
 Seyahati organize etmede güçlük
 Ekonomik sebepler
 Başarılı bir göçmenlik süreci hakkında yanlış bilgiler
 Ailevi durum
 Genel bağlam
 Kişisel durum
 Psikolojik ve duygusal bağımlılık
 Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü

VARİŞ YERİNDE KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Orta Dereceli Göstergeler**

İstismarcılara bağımlılık
 Geçmişte yaşanan zorluklar
 Tanımadık bir çevrede yaşama güçlüğü
 Ekonomik sebepler
 Ailevi durum
 Kişisel özellikler
 Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü

Cinsel istismar amacıyla çocuk ticaretinin göstergeleri

On sekiz yaşından küçük çocukların fuhuş veya pornografi sektöründe kullanılması veya kullanılmalarının teklif edilmesi durumunda istismar olgusu, işin doğasında var olan bir olgudur ve bunun kanıtlanması için göstergelere ihtiyaç yoktur. Aşağıda belirtilen ilave istismar göstergeler ise, çocukların maruz kalabilecekleri diğer istismar unsurlarını betimlemek amacıyla verilmektedir. Buna ek olarak, Palermo Protokolü'nde, on sekiz yaşından küçük çocuklar bakımından insan ticareti suçunun varlığını belirlemek için "kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma kişinin çaresizliğinden yararlanmanın" kanıtlanmasının gerekli olmadığı açıkça belirtilmektedir. Ne var ki çocuk ticaretinin analizi maksadıyla Avrupa genelindeki uyumlaştırılmış araçlarda, aldatma, zorlama ve çaresizlikten yararlanma hallerinin göstergelerinin muhafaza edilmesi kararlaştırılmıştır

ALDATICI YÖNTEMLERLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER**Güçlü Gösterge**

İşin niteliği veya yeri hakkında aldatılmak

Orta Dereceli Göstergeler

Eğitim fırsatlarına erişim konusunda aldatılmak
 Fahişeliğin şartları hakkında aldatılmak
 İş akdinin içeriği veya yasalılığı hakkında aldatılmak
 Aile bireyleriyle bir araya gelineceği konusunda aldatılmak
 Konaklama ve yaşam şartları konusunda aldatılmak
 Yasal belgeler veya yasal göçmenlik statüsü alınması konusunda aldatılmak
 Seyahat ve istihdam şartları konusunda aldatılmak
 Ücretler/kazançlar konusunda aldatılmak
 Evlilik veya evlat edinme vaatleriyle aldatılmak

İLAVE İSTİSMARIN GÖSTERGELERİ**Güçlü Gösterge**

Tehlikeli iş
 Orta Dereceli Göstergeler
 Kötü yaşam şartları
 Aşırı mesai günü veya mesai saati
 Düşük veya sıfır aylık
 Sosyal güvenlik koruması bulunmaması (iş akdi, sosyal sigorta, vs.)
 Çok kötü çalışma şartları
 Ücret manipülasyonu

<p>ZORLA ÇALIŞTIRMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Göstergeler Mağdurun kaçırılması, zorla evlendirilmesi, zorla evlat edinilmesi veya satılması Borç esareti Tecrit, hapsedme veya gözetleme Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi Mağdurlara şiddet uygulanması</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler Belgelere el koyulması Yetkililere ihbar etme tehdidi Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili) Paranın alı konulması</p>	<p>VARIŞ YERİNDE ZORLAMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Göstergeler Belgelere el koyulması Borç esareti Yasadışı faaliyetlere/suçla zorlanmak Zoraki işler veya müşteriler Tecrit, hapsedme veya gözetleme Mağdura şiddet uygulamakla tehdit edilmesi Güçlü tesir altında olmak Mağdurlara şiddet uygulanması</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler Akranlarına karşı davranmaya zorlanmak Yetkililere, aileye vs. yalan söylemeye zorlanmak. Yetkililere ihbar etme tehdidi Daha kötü çalışma şartlarına maruz bırakılmakla tehdit Mağdurun ailesine, muhitine veya topluma açıklamakla tehdit edilmesi Aileye yönelik şiddet (tehdit veya fiili) Ücretlerin alı konulması</p>
<p>KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAK SURETİYLE İSTİSMAR AMAÇLI TEMİNE İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Orta Dereceli Göstergeler Kültürel/dini inanışlardan yararlanma Ailevi durumun müşküllüğünden yararlanma Yasadışı halinden yararlanma Eğitimsizlikten (lisan bilmezlikten) yararlanma Bilgi eksikliğinden yararlanma İstismarcının kontrolü Geçmişte yaşanan zorluklar Seyahati organize etmede güçlük Ekonomik sebepler Kanunlar, yetkili mercilerin tutumu konusunda yanlış bilgiler Başarılı bir göçmenlik süreci hakkında yanlış bilgiler Ailevi durum Genel bağlam Kişisel durum Psikolojik ve duygusal bağımlılık Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü</p>	<p>VARIŞ YERİNDE KİŞİNİN ÇARESİZLİĞİNDEN YARARLANMAYA İŞARET EDEN GÖSTERGELER</p> <p>Güçlü Gösterge İstismarcılara bağımlılık Orta Dereceli Göstergeler Geçmişte yaşanan zorluklar Tanınmadık bir çevrede yaşama güçlüğü Ekonomik sebepler Ailevi durum Kişisel özellikler Yetkili mercilerle ilişki/yasal statü</p>

İnsan Ticareti Mağdurlarının Birinci Kademe Tespitinde Kullanılacak Euro TrafGuLD Pratik Aracı

Cinsel istismar, emek sömürüsü ve zorla dilendirme amaçlı insan ticaretini ve suç faaliyetlerindeki istismarı gösteren Euro TrafGuLD insan ticareti göstergelerine buradan ulaşabilirsiniz: <http://www.expertisefrance.fr/eng/Fonds-documentaire/Internet/Documents2/Expertise-France/Com-projets/EuroTrafGuLD/English>

EĞİTİM DOKÜMANI 15**Mevcut durumda Türkiye’de kullanılan mülakat formu****MÜLAKAT FORMU****Kimlik Bilgileri**

Adı ve Soyadı :
Baba-Ana Adı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Kalıcı İkametgah adresi :
Geçici adresi :
Medeni Hali ve Mesleği :
Mülakatın Yapıldığı Yer-Tarih :
Yurtdışı Adresi :
İletişim Bilgileri :

Sorular

Soru 1 – İnsan tacirleriyle ilk nerede, ne zaman ve nasıl temas kurdunuz?

Soru 2 – Türkiye’ye nasıl getirildiniz? (hangi yol veya güzergah kullanılarak)

Soru 3- Size Türkiye’de nasıl bir iş sözü verildi veya Türkiye’ye hangi vaatlerle getirildiniz?

Soru 4 – Seyahat masraflarınız kim tarafından karşılandı?

Soru 5 – Türkiye’ye seyahat etmek için gerekli belgelerin sahte olması söz konusu mudur? (Pasaport bilgileri size mi aittir?)

Soru 6 – Türkiye’ye geldiğinizde kim tarafından karşılandınız?

Soru 7 – Türkiye’ye gelmenizden itibaren ne kadar süre sonra istismar süreci başlamıştır?

Soru 8 – Türkiye’de fuhuş yapmaya veya çalışmaya zorlandınız mı? ZORLANDIYSANIZ, bu süreç nasıl gerçekleşti?

Soru 9 – İnsan ticareti mağduru olduğunuz bu süreçte herhangi bir gelir elde ettiniz mi?

Soru 10 – İnsan tacirleriyle aranızda borç ilişkisi kuruldu mu?

Soru 11 – Türkiye’de bulunduğunuz süre içerisinde çalışma şartlarınızı açıklar mısınız?

Soru 12 – Türkiye’de bulunduğunuz süreçte hareketleriniz kısıtlanmakta mıydı?

Soru 13 – Daha önce Türkiye’de bulundunuz mu? Aynı şekilde tacirler tarafından zorla çalıştırıldınız mı?

Soru 14 – Türkçe biliyor musunuz? Türkçe biliyorsanız, nerede öğrendiniz?

Gerekirse ilave sorular sorulabilir.....

EĞİTİM DOKÜMANI 16**Türkiye için insan ticareti göstergelerinin hazırlanmasına yönelik grup çalışması talimatları**

30 dakikalık grup çalışması

5 grup içerisinde her bir gruba sunum için 5 dakika

Son tartışma ve özet için 5 dakika

Toplam 1 saat

5 grup:

- ILO ve EuroTrafGuld göstergelerini dikkate alın (klasörünüzde vardır)
- Kullandığınız mağdur tespiti araçlarını (mülakat formu), kullandığınız göstergeleri ve insan ticareti vakalarıyla ilgili önceki çalışmalarınız sırasında tespit ettiğiniz göstergeleri dikkate alın
- Sahadaki deneyiminizi de düşünün
 - İnsan ticareti mağdurları için geçerli insan ticareti göstergeleri oluşturun (geçici koruma altındaki kişiler ve yerinden edilmiş diğer kişiler için de özel göstergeler düşünebilirsiniz):
 - Yukarıda bahsi geçen araç ve göstergeleri dikkate alarak,
 - Klasörünüzde bulunan gösterge listesinin üzerinden geçerek,
 - Deneyim ve görüşlerinizi paylaşarak,
 - Öncelikle Türkiye’de en sık görülen istismar/insan ticareti biçimlerinin tamamını belirleyin ve kısaca tanımlayın. Yerinden edilmiş ve geçici koruma altındaki kişiler için geçerli durumları özellikle belirleyebilirsiniz (eğer mümkünse, yüzde ve cinsiyet/yaş özelliklerini de belirtebilirsiniz) – **5 dakika**
 - Daha sonra bir insan ticareti vakasını ortaya çıkarmamıza yardımcı olacak göstergeleri belirleyin. Bu kapsamda insan ticareti mağduru olan geçici koruma altındaki kişiler ve yerinden edilmiş kişilerin duruma ilişkin göstergeler de belirleyebilirsiniz (her grup aşağıda belirtilen insan ticareti/istismar türüne ilişkin göstergeler belirleyecektir) – **25 dakika**

GRUPLAR:

- Grup 1: **Cinsel istismar göstergeleri + çocuklar için özel göstergeler**
- Grup 2: **Emek sömürsü göstergeleri + çocuklar için özel göstergeler**
- Grup 3: **Dilendirme göstergeleri + çocuklar için özel göstergeler**
- Grup 4: **Suçla zorlanma göstergeleri + çocuklar için özel göstergeler**
- Grup 5: **Zorla evlendirme göstergeleri + çocuklar için özel göstergeler**

EĞİTİM DOKÜMANI 16 a**Eğitimlerde geliştirilen göstergeler**

Aşağıda Türkiye için geçerli olan insan ticareti göstergelerinden bazılarını yer verilmiştir. Bu göstergeler özel çalışma gruplarında katılımcıların geliştirdiği göstergelerdir (bkz. 16. Eğitim dokümanında tanımlanan görevler).

Bu sebeple bu belge kapsamlı bir gösterge listesi sunma çabasını ortaya koymaktan uzaktır. Bu belge bir eğitimde kısa sürede yapılan bir alıştırma kapsamında ortaya konan bir çalışma belgesi olarak değerlendirilmelidir. Buna ilaveten bu göstergeleri “hazırlayanlar” yani katılımcılar sahada çalışan kişiler olduğu için aslında uzman olsalar bile böyle bir çabaya değerli katkı sunabilecek tüm kurumları bu katılımcılar temsil etmemektedir.

Buna rağmen insan ticaretinin amacını teşkil eden farklı istismar biçimleri için çeşitli grupların oluşturduğu bu liste birleştirilmiş ve tekrar oluşturulmuştur; çünkü bu göstergeler bu konuda ileride yapılacak çalışmalar için bir temel oluşturabilir.

Cinsel istismar

Yetişkinler için cinsel istismar amaçlı insan ticareti göstergeleri	Çocuklar için cinsel istismar amaçlı insan ticareti göstergeleri
<p>Temin</p> <ul style="list-style-type: none"> - İşin niteliği hakkında aldatılma (örn. Bir kafede buluşuk yıkamak için işe başlamak ama alkollü bir restoranda konsomasyon yapmak zorunda kalmak) - Evlilik vaadiyle aldatılma - Yasal belgeler hakkında aldatılma (veya yasal göç statüsünün kazanılması konusunda aldatılma) - Ücret ve kazançlar hakkında aldatılma - Konaklama ve yaşam koşulları hakkında aldatılma <p>Zorlama ve istismar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Belgelere el konulması - Geçici koruma kimlik belgesine el konulması - Zorla hizmet ettirme veya müşteriye gönderme - Yalnız bırakma, hapsedme veya gözlem altında tutma, - Şiddet kullanma tehdidi - Fiziksel ve psikolojik şiddet kullanımı - Mağdurun aileye, çevresine veya kamuoyuna ifşa edilmesi tehdidi - Ailenin hassas durumundan yararlanma - Yalnız bırakma, hapsedme veya gözlem altında tutma, - Borç esareti - Kadınlar regl dönemlerinde çalışmaya zorlanır <p><i>Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yetişkinler</i> Yetkililere ihbar ile tehdit edilmez Belgelerine el konulmaz Akrabaları ve arkadaşları ile tehdit edilebilir.</p>	<p>Temin</p> <ul style="list-style-type: none"> - İşin yeri ve niteliği hakkında aldatılma - Evlilik veya evlat edinme vaadiyle aldatılma - (örn. Çocuklara pahalı hediyeler verme, aileye para verme) - Konaklama ve yaşam koşulları hakkında aldatılma - Diğer aile fertleriyle bir araya getirme konusunda aldatılma - Lüks hediye ve yaşam koşulları üzerinden aldatılma - Çocuk kaçırma ve evliliğe zorlama - (örn. Çocukların yaşı kişilerle evlenmeye zorlanması) <p>Zorlama ve istismar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Şiddet kullanma tehdidi - Şiddet kullanımı - Aileye karşı şiddet kullanma tehdidi ve şiddet kullanma - Uyuşturucu kullanmaya alıştırmaya - Belgelerine el konulması <p><i>Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı çocuklar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaçırılma - Satılma - Dilenmeye zorlanma - Evliliğe zorlanma - Evlat edindirme - Şiddet

Emek istismarı

Yetişkinler için emek istismarı amaçlı insan ticareti göstergeleri	Çocuklar için emek istismarı amaçlı insan ticareti göstergeleri
<p>Temin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Çalışma koşulları, iş akdinin içeriği ve yasallığı hakkında aldatılma - İşin niteliği, yeri, ücret ve kazançlar hakkında aldatılma - (örn. Yabancılar gönüllü çalışmaya başlar fakat hiç ödeme almazlar) - Yaşam koşulları hakkında aldatılma <p>Zorlama ve istismar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Şiddet kullanımı - Borç esareti - Belgelere el konulması - Hapsetme veya gözetim altında tutma - Yetkililere ihbar tehdidi - Şiddet kullanma tehdidi <p>Kişinin hassas durumu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bilgisizliğin istismar edilmesi - Uygun olmayan ev ortamı - Eğitimsizlik - İstismarcının kontrolü - Ekonomik sebepler - Kanunlar ve yetkililerin tavrı - Bilinmeyen bir ortamda yaşama zorluğu - Hassas kadın ve refakatsiz çocuklar tacirlerin temel ihtiyaçlarını karşılamaları karşılığında çalışmaya zorlanır - Mevzuat hakkında yanlış ve yetersiz bilgi verilir, böylece yabancıların resmi kurumlarla işbirliği yapmak için ikna edilmesine çalışır ve resmi makamların ona yardım edeceği söylenir - Sosyal hayat ve toplumdan izole edilmiş olma - Yabancıların haklarını bilmemesi istismar edilir <p>İstismar göstergeleri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aşırı mesai saatleri veya günleri - Tehlikeli işler - Düşük veya az maaş - İş akdine uymama - Sigorta yapılmaması - Uygun olmayan çalışma koşulları 	<ul style="list-style-type: none"> - Refakatsiz çocukların hassas durumu istismar edilir - Çocukların ailesi kendilerine bakamıyorsa, çocuklar ailenin yoksulluğundan dolayı aileden satın alınır ve çalışmaya veya dilenmeye zorlanır - Para karşılığı evlenmeye ve ev işlerinde çalışmaya zorlanır - Çocuklar yetişkinler için uygun işlerde istihdam edilir - Çocuklar toplumdan izole edilir

Dilendirme ve suça zorlama şeklinde istismar

Çocuklar söz konusu olduğunda dilendirilen çocuklar, suça sürüklenen çocuklara göre daha yaygındır. Çocuklar genelde Türkiye’de meydana gelen olaylarda aileleri tarafından dilenmeye zorlanmaktadır. Dilendirilen çocuklarda farklı cinsiyetler arasında herhangi bir fark olmamasına rağmen, genelde erkek çocuklar suça sürüklenen taraf olmaktadır. Daha küçük çocuklar dilendiricilik amaçlı kullanılırken yaşı daha büyük çocuklar suç işlemeye zorlanmaktadır.

Yetişkinler söz konusu olduğunda, suça itilen yetişkinler dilenmeye zorlanan yetişkinlere göre daha yaygın karşımıza çıkmaktadır. Erkekler kadınlara göre daha yaygın biçimde suça itilirken, kadınlar erkeklerle kıyasla daha yaygın biçimde dilenmeye zorlanmaktadır. Genç erkekler diğerlerine göre daha yaygın biçimde suça itilirken, genç kadınlar, engelliler ve yaşlılar (yaşlı erkek) diğerlerine göre daha yaygın biçimde dilenmeye zorlanmaktadır. Bu oran illere göre değişebilir.

Yetişkinler için dilendirme ve suça zorlama amaçlı istismara yönelik insan ticareti göstergeleri	Çocuklar için dilendirme ve suça zorlama amaçlı istismara yönelik insan ticareti göstergeleri
<p>Dilenmeye zorlanan yetişkin kadınlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eğitimsizlik (dili konuşamama) - Kültürel adaptasyon - İşgücü piyasasına erişememe - Ekonomik sebepler - Tehditler - Bilgilendirilmeme - Şiddete maruz kalma - Aldatılma - Elverişsiz koşullar altında çalışmaya zorlanma - Fiziksel görünüm - Paralarının ellerinden alınması <p>Suçta itilen yetişkin kadınlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tehditler - Ekonomik sebepler - Şiddet - Baskı/zorlama - Aile yapısı (parçalanmış aile yapısı) - Paralarını ellerinden alması 	<ul style="list-style-type: none"> - Ailelerin borcu olduğu için çocuklar ailelerinden kiralınır - Kaçırma, zorla evlendirilme, zorla evlat edindirme, satma, - Eğitime erişim imkanları konusunda aldatılma - Aile içi şiddet - Ebeveynlerin çocukları üzerinde etki kullanarak veya baskı uygulayarak, çocuklarını dilenmeleri gerektiğine inandırması - Mağdura karşı şiddet kullanma veya şiddet kullanma tehdidi - Belgelere el koyma, - Hapsetme - Yetkililere ihbar etmekle tehdit etme - (örn. “Seni sınır dışı ettirim”, “Seni şikayet ederim” vs.) - Mağdurun yasadışı statüsünden yararlanma - Bilgisizliklerinden faydalanma - Fiziksel görünüm - Ailelere yönelen şiddet uygulama - Paralarını ellerinden alma - Hapsetme veya göz altında tutma - Bebeklere dilendirilme sırasında ilaç vermek (bebekler bu yüzden hiç ağlamaz), - Uyuşturucu bağımlılığı

Genel olarak **göçmenler** hassas bir nüfus grubunu temsil ederler ve **geçici koruma altındaki kişiler** çok daha hassas bir durumdadır. Bu sebeple hedef ülkede istismar edilmek üzere bu kişiler menşe ülkelerinde temin edilebilir veya yolculuk sırasında, hedef ülkeye, vardıklarında veya daha sonraki bir aşamada bu kişiler insan ticareti ve istismarın pençesine düşebilirler.

Çocuklar açısından, çok farklı temin ve tabi kılma yöntemleri vardır. Bu yöntemlerin çoğu farklı istismar türleri için yaygın olarak kullanılmaktadır (emek istismarı, cinsel istismar, dilenmeye zorlama ve suça zorlama).

Zorla evlendirme son derece yaygın bir insan ticareti biçimidir ve çok farklı istismar biçimleriyle birlikte görülebilir: başta ev işleri olmak üzere emek sömürsü, cinsel istismar ve cinsel sömürü.

Zorla evlendirme sadece yetişkin kadınları değil aynı zamanda çocuk gelinleri de etkiler. Çoğu zaman sadece dini nikah vardır ama bu bile güçlü bir aldatma ve kontrol aracıdır.

EĞİTİM DOKÜMANI 17**Ulusal Yönlendirme Mekanizmaları (UYM) ve Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları (UAYM), Standart Operasyon Prosedürleri (SOP)**

Şu kaynaktan derlenmiştir: ICMPD, *Eğiticilerin Eğitimi. İnsan ticareti mağdurlarının tespiti, yönlendirilmesi ve mağdurlara verilecek yardıma dair Eğitimcilerin Eğitimi müfredatı*, Viyana, 2013, (syf. 57-59).

- Tüm kamu kurumlarını ve devlet dışı aktörleri içeren kurumsal işbirliği mekanizmalarının yani UYM/UAYM'nin kurulması insan ticareti mağdurlarına etkili ve kapsamlı koruma sağlamak için gereklidir.
- UYM ve UAYM insan ticaretinin çözümü için tek bir kapsamlı çözüm sunmamaktadır. Bunların tüm aktörlerin bir arada ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili paydaşlarla çalışacağı süreçler olarak kabul edilmesi gerekir.
- Standard Operasyon Prosedürleri münferit insan ticareti vakalarının süreç yönetimine odaklanan pratik araçlardır ve vaka içindeki önlemlerin dizilimini (tespit, yardım, koruma, yasal takibatlara katılım ve destek ve yasal tazminatlar, geri dönüş/ yeniden yerleşim, ve/veya mağdurların gittikleri – kaynak veya üçüncü ülke ülkede sosyal açıdan içerilmesi) tamamen kapsar. SOP'ların normal olarak evrensel insan hakları standartlarına dayalı olması, operasyonel olarak da mağdurların haklarını koruma ve teşvik etmeye odaklanması gerekir. SOP'ları uygularken akılda tutulması gereken münferit insan ticareti mağdurlarının ihtiyaçlarıdır!

UYM nedir?

UYM'lerin yapısı her ülkede farklıdır; ancak bu mekanizmalar, devlet kurumları ve insan ticareti alanında faaliyet gösteren sivil toplum grupları arasındaki **işbirliğinin** teşvik edilmesi ve **resmileştirilmesi** için tasarlanmaktadır.

Bir UYM şunları sağlamalıdır:

- İnsan ticaretine maruz kalmış bireylerin nasıl tanımlanacakları ve hakları açısından nasıl uygun muamele edilecekleri ve kendi kararlarını vermelerine olanak tanınması konularında rehberlik;
- Mağdurların kendilerine barınma ve fiziksel ve psikolojik zararlara karşı koruma sağlayacak uzman kurumlara yönlendirilmesini sağlayacak bir sistem; tıbbi, sosyal, psikolojik ve hukuki yardım sağlayan destek hizmetleri; kimlik belgelerinin edinilmesinde yardım ve gönüllü yardımlı dönüş sürecinin kolaylaştırılması için destek;
- Mağdurlara yönelik yardım faaliyetlerinin soruşturma ve suç kovuşturma çalışmalarıyla uyumlaştırılması için tasarlanmış uygun ve resmi olarak bağlayıcı mekanizmaların oluşturulması ve

- İlgili menşe/transit ülke makamlarıyla ve insan ticareti mağdurlarının STK'larıyla irtibata geçmek için irtibat ofisleriyle bağlantılar.

UYM'ler değişmez katı yapılar değil, her bir ülkenin kendine özgü insan ticareti vaka özelliklerinin yanı sıra sosyal, siyasi, iktisadi ve hukuki ortamına uygun olarak her ülkeye özgü yaygın insan ticareti biçimlerine göre esnek şekilde tasarlanmış mekanizmalardır. Dolayısıyla, bir UYM, tek bir ortak şablona dayalı şekilde değil, ülkeye özel ihtiyaçlar ve şartların dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi dayalı şekilde oluşturulur.³ Ancak, UYM'ler, örneğin, her bir paydaşın özel rol ve görevlerini belirleyen Mutabakat Zaptı gibi çeşitli paydaşlar arasında oluşturulacak bir resmi işbirliği anlaşmasına dayalı olur ise, UYM'lerin her halükarda en etkili yapılar olması muhtemeldir.

UAYM nedir?

Kısa ve öz bir tanım verecek olursak,⁴ Uluslararası Yönlendirme Mekanizması (UAYM) insan ticareti mağdurlarına yönelik kapsamlı yardım ve uluslararası destek için gereken usuller ve mekanizmalar anlamına gelmektedir. Uluslararası yönlendirme mekanizmaları başlangıçtaki tespitten, geri dönüş ve kaynak, transit ve varış ülkeleri arasındaki yardımlaşmaya kadar yönlendirme sürecini bütüncül bir yaklaşımla ele alır ve farklı kamu kurumlarıyla devlet dışı kuruluşlar arasında işbirliğini içerir.

UYM ve UAYM – fark ve ilişki

UYM'ler ve UAYM'lerin her ikisi de aynı ilkeye dayalı olarak geliştirilmektedir; ancak bir UYM ülke içinde (muhtemel) mağdurların tanımlanması ve destek hizmetlerine yönlendirilmesi, ulusal sistem ve mekanizmalar konularıyla ilgilenirken, UAYM sınıraşan mekanizmayı kapsar. Aslına bakacak olursak, rol ve prosedürlerin standart operasyon prosedürleri (SOP'lar) üzerinden açıkça tanımlandığı, mevcut ve etkili UYM'lerin üzerine inşa edildiği zaman bir UAYM en fazla etkiyi gösterir.

SOP'lar NEDİR?

- Ülkenin insan ticaretiyle mücadele alanında aktif rol üstlenen ilgili resmi kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasında disiplinler arası bir yaklaşımla incelenmesi gereken, insan ticareti mağdurlarının tanımlanması ve yönlendirilmesi için kılavuz ilkeler.

3 OSCE/ODIHR, Ulusal Yönlendirme Mekanizmaları, 2004, syf. 15.

4 Güneydoğu Avrupa'daki İnsan Ticaretine Maruz Kalan Kişiler için Uluslararası Yönlendirme Mekanizması Geliştirme Kılavuz İlkeleri, ICMPD, Haziran 2008.

- Beş tane SOP bulunmaktadır: I: Tespit, II: İlk Yardım ve koruma, III: Uzun süreli yardım ve Sosyal İçerme, IV: Geri dönüş ve sosyal içerme, V: Cezaî ve Hukukî İşlemler.
- SOP'lar sürecin farklı aşamaları için sorumlulukları ve prosedürleri belirlemede olup, bu sorumluluklar ve prosedürler tedbirler kapsamında belirtilirler. SOP'lar bir protokol oluştururlar ve örneğin insan ticaretinden şüphelenilen bir durumda ilk bildirim noktasının neresi olacağını belirlerler.
- SOP'lar ve tedbirler insan ticareti mağdurlarının tanımlanması ve yönlendirilmesi sürecinde farklı aktörlere hangi yöntemle ne yapılması gerektiği konusunda yönlendirme sağlarlar.
- SOP'lar farklı paydaşlar arasında gerçekleştirilen görüşmelere dayalı olarak, yetişkin mağdurlarla ilgili sorumluluklar ve prosedürler ile sağlanacak bakım hizmetlerini ana hatlarıyla belirtir ve ayrıca çocuk ticareti vakalarındaki özel duruma ve bu vakalarda sağlanması gereken bakım hizmetlerine açıklık getirir.

SOP'lar KİMİN içindir ve sürece kimler dâhildir?

SOP'lar, insan hakları standartlarını takip etmek ve mağdurların haklarını yaklaşımın merkezine yerleştirmek suretiyle, uygulayıcılara (insan ticaretiyle mücadele eden aktörler) insan ticaretiyle mücadele çalışmalarında destek olur.

SOP'lar aşağıda sayılan aktörlerin rollerini, sorumluluklarını ve sürece dâhil olma derecelerini belirler:

- Resmi kurumlar: kolluk kuvvetleri, yargı, ilgili Bakanlıklar (örneğin, Sığınma ve Göçmenlik Bürosu, Emniyet Güçleri, Dışişleri, İçişleri, Adalet, Aile ve Sosyal Politikalar, Çalışma Bakanlıkları gibi farklı Bakanlıklar, Hâkimler, Savcılar, Hukuk Dernekleri, hizmet sağlayıcıları vb.)
- Hükümet Dışı Kuruluşlar / Sivil Toplum Örgütleri ve dernekler ve hizmet sağlayıcılar.

İnsan ticareti mağdurlarının kendileri bu **SOP'lerden yararlanmaktadırlar**. Zira mağdurlara iyileştirilmiş ve hedefe yöneltilmiş hizmetler, prosedürler ve bakım sağlanmalıdır.

SOP'lar Nasıl Uygulanır?

SOP'lar çok disiplinli bir yaklaşımla uygulanır. Bu yaklaşımda farklı kurumlar ve aktörler arasındaki **işbirliği** çok önemlidir. İnsan ticaretinin (varsayılan) mağdurlarına sağlanacak yeterli hizmetler ve gösterilecek özen, mağdurların yeniden travma yaşamasının ve yeniden mağdur edilmelerinin önlenmesi

amacıyla, mağdur merkezli ve insan haklarına dayalı bir yaklaşımı gerektirmektedir. Bu nedenle **sektörlerarası konular** önem arz etmektedir. SOP'lar kapsamında yer alan tedbirlerin tamamında aşağıda belirtilenlerle ilgili olan ve SOP'ların uygulanması açısından gerektiği şekilde uygulanması gereken ortak meseleler ele alınır:

- Bilgi paylaşımı;
- Güvenlik ve Emniyet;
- Verilerin korunması;
- İnsan kaynakları ve mali kaynaklar;
- Tercüme;
- İzleme ve değerlendirme.

EĞİTİM DOKÜMANI 18

Standart Operasyon Prosedürlerine (SOP) Bakış

Daha öncede söylendiği gibi, Standart Operasyon Prosedürleri 17 Mart 2016 tarihli “İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmeliğe” dayalı olarak Türkiye’de hazırlanma aşamasındadır. Aslında bu yönetmelik tespit edilen ve mağdur olduğu varsayılan kişiler veya insan ticareti için yönlendirme önlemlerinin uygulanmasına ilişkin genel ve bir net çerçeve ortaya koymaktadır.

Bu sebeple burada ICMPD’nin uluslararası yönlendirme mekanizmaları kılavuz ilkelerinden alınan genel bir SOP çerçevesi ortaya konmaktadır⁵. Bu kılavuz ilkeler ulusal yönlendirme mekanizmaları için de aynı şekilde geçerlidir. Fakat her ülke katılımcı, istişareye dayalı ve çok kurumlu bir süreç çerçevesinde kendi SOP’lerinin içerik ve kapsamını kendisi belirlemektedir. Bu prosedürleri ulusal yasal çerçeveye ve halihazırda işleyen iyi uygulamalara göre tasarlamaktadırlar.

5 ICMPD, 2010, Avrupa’da insan ticaretine maruz kalan kişiler için uluslararası yönlendirme mekanizması geliştirme kılavuz ilkeleri: TRM-EU.

Genel Bakış: SOP I - Tespit

Tespit aşaması, ulusal ve uluslararası yönlendirme sisteminin ilk aşamasıdır. Bu aşama iki ana bölüme ayrılabilir: öncül tespit ve resmi tespit.

İnsan ticaretine maruz kaldığı varsayılan kişi, yetkili makamların bu kişinin insan ticareti mağduru olduğuna dair en küçük göstergelere sahip olduğu ana kadar mağdur olarak düşünülmesi ve mağdur muamelesi görmelidir.

TESPİT	Ön	Önlem 1	İLK TARAMA VE YÖNLENDİRME <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticaretine maruz kaldığı varsayılan kişiyi ilk bildirim noktasına yönlendirmek İlk tespit taramasını yapmak İnsan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişinin çocuk olup olmadığını değerlendirmek Olası mağdurun çocuk olduğuna inanılıyor / varsayılıyorsa vasi atamak
		Önlem 2	TEMEL GEREKSİNİMLERE VE BİLGİYE ERİŞİM <ul style="list-style-type: none"> Olası mağdura haklarını, sorumluluklarını ve mevcut yardım imkânlarını açıklamak Acil sorunları değerlendirmek Acil gereksinimleri değerlendirmek Güvenlik önlemlerini belirlemek
		Önlem 3	ERKEN RİSK DEĞERLENDİRME <ul style="list-style-type: none"> Öne çıkan riskleri değerlendirerek güvenlik ve esenlik önlemlerini belirlemek Olası mağdurun acil gereksinimlerini / taleplerini dikkate almak
		Önlem 4	TERCÜME VE KÜLTÜREL ARACILIK <ul style="list-style-type: none"> Yardım sağlayıcılar / polis ve olası mağdur arasında iletişim için tercüme hizmeti sunmak Tercümanlara / kültürel araçlara rollerini anlatmak Olası mağdura haklarını ve tercümanın / kültürel aracının rolünü bildirmek
		Önlem 5	İYİLEŞME VE DÜŞÜNME SÜRESİ <ul style="list-style-type: none"> Olası mağdura iyileşmesi ve istikrarlı bir duruma gelmesi için bir süre tanımak Olası mağdura mevcut seçenekleri bildirmek Güvenli barınma sağlamak Temel hizmetleri sunmak İkamet iznine erişim sağlamak
	Resmi	Önlem 6	TESPİT <ul style="list-style-type: none"> Kişinin insan ticareti mağduru olup olmadığını resmi prosedürlerle saptamak Menşe/transit/varış ülkesinde eğer gerek varsa yetkili ülke makamlarıyla temasa geçmek İnsan ticareti mağdurunun kimliğini tespit etmek İnsan ticareti mağduru çocuksa yargıya başvurmak Tespiti takiben ilgili bilgileri mağdura açıklamak

Genel Bakış: SOP II: İlk Destek ve Koruma

İlk destek ve koruma aşaması, temel gereksinimlerine yönelik yardım sağlanan ve geleceğine yönelik mevcut sosyal ve hukuki seçenekler hakkında doğru bilgiler verilen insan ticareti mağduru için hayati öneme sahiptir.

Mağdurun güvenliğine dair bir risk değerlendirmesi, yaşamını tehlikeye atacak ani bir durumun mevcudiyetini anlamak üzere gerçekleştirilir. İlk sunulan desteğin nihai amacı, yardım edilen insan ticareti mağdurunu korumak, desteklemek ve aynı zamanda gelecekteki yaşamı için mevcut olan seçenekleri gözden geçirmesini sağlayarak tam olarak bilgilendirilmiş bir karar almasını sağlamaktır.

İLK DESTEK VE KORUMA	Önlem 1	DESTEK SEÇENEKLERİ VE KOŞULLARINA DAİR BİLGİ <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti mağduruna mevcut hizmetler ve yükümlülükler/koşullar hakkında bilgi vermek
	Önlem 2	HUKUKİ SEÇENEKLER VE KOŞULLAR HAKKINDA BİLGİ <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti mağduruna hukuki seçenekler ve yükümlülükler / koşullar hakkında bilgi vermek
	Önlem 3	GİRİŞ VE İHTİYAÇ ANALİZİ <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti mağduruna sisteme giriş usulü, hak ve yükümlülüklerini anlatmak Toplanan bilgilere kimin erişimi olacağını ve kimin olmayacağını açıklamak Mağdura polis soruşturması sırasında veya mahkemede duruşmaya giderken hangi yasal haklara sahip olacağını anlatmak (örneğin sessiz kalma hakkı gibi)
	Önlem 4	DESTEK VE KORUMANIN SAĞLANMASI <ul style="list-style-type: none"> Destek sağlanmasına yönelik önlemleri tespit etmek ve koruma sağlayacak önlemler üzerinde mutabık kalmak Koruma önlemlerinin alınmasını sağlamak

Genel Bakış SOP III – Uzun vadeli yardım ve sosyal içerme

Menşeye ülkede veya üçüncü ülkede veya ikamet sahibi olduğu ülkede destek almaya ve/veya destek programına katılmaya karar veren yerli ve yabancı tüm insan ticareti mağdurlarına uzun vadeli destek verilir. Uzun vadeli destek verilirken ve sosyal içerme aşamasında, destek verilen kişiye ya profesyonel ve eğitilmiş hizmet sağlayıcılar destek sunar, ya da kişi bu hizmeti sağlayanlara yönlendirilir. Hizmet sağlayıcılar en azından aşağıdakilerden sorumludur:

- Güvenliğin sağlanması;
- Kişinin kontrol ve kendi kaderini tayin hissini kazanmasına yardım edilmesi;
- Kişinin psikolojik açıdan istikrarının güçlendirilmesi;
- Kişinin yeniden mağdur olmaktan korunması;
- Güçlendirmenin desteklenmesi;
- Sosyal damgalanma riskinin değerlendirilmesi;
- Sosyal içermenin kolaylaştırılması;
- Çok kurumlu ve bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi.

Uzun vadeli destek ve sosyal içermenin nihai amacı, yardım edilen kişilerin karar alma sürecine tam olarak katılımını sağlayarak ekonomik ve sosyal yaşama katılmak için ihtiyaç duyulan temel haklara, fırsatlara ve kaynaklara erişimlerini, yaşadıkları toplumda kabul edilir bulunan bir yaşam standardı yakalamalarını gerçekleştirmektir⁶.

UZUN VADELİ DESTEK VE SOSYAL İÇERME	Önlem 1	BİREYSEL DESTEK PLANININ (BDP) ORTAKLAŞA GELİŞTİRİLMESİ <ul style="list-style-type: none"> • Vakayı yardım edilen kişi ve destek ekibi ile tartışmak • İnsan ticareti mağdurunun acil gereksinim /taleplerini araştırmak, değerlendirmek ve ortaya koymak • İnsan ticareti mağdurunun gereksinim ve isteklerine göre planı oluşturmak.
	Önlem 2	BDP'NİN UYGULANMASI İÇİN RIZA USULÜ <ul style="list-style-type: none"> • Gerekirse BDP'nin tercümesini destek sunulan kişiye sunmak • BDP'nin yardım edilen kişi ve yardım sağlayan birim tarafından imzalanmasını sağlamak
UZUN VADELİ DESTEK VE SOSYAL İÇERME	Önlem 3	UYUM VE SOSYAL İÇERME YARDIMI <ul style="list-style-type: none"> • Sosyal içerme hizmetlerine erişimi sağlamak • BDP'nin uygulanmasını ve güncellenmesini değerlendirmek • Vaka izleme ve değerlendirme • Şikayet usulleri geliştirmek ve erişimi sağlamak
	Önlem 4	HUKUKİ DESTEK VE YARDIM <ul style="list-style-type: none"> • Hukuki konularda destek sağlamak • Yasal kalış, tazminat talebi gibi usuller için uygulama

6 Bkz: http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/poverty_social_exclusion_en.htm ve Sosyal İçerme hakkında Komisyon ve Konsey Ortak Raporu (2003) http://europa.eu.int/comm/employment_social/soc-prot/socncl/final_joint_inclusion_report_2003_en.pdf.

Genel Bakış SOP IV – Geri Dönüş ve Sosyal İçerme

Eve dönüş genellikle insan ticareti mağdurları için zor bir süreçtir. Sosyal, ailevi, tıbbi, yasal ve mali pek çok sorunla karşılaşabilirler ve evden ayrılarak uzaklaşmaya çalıştıkları aynı sosyal ve ekonomik koşullara geri dönebilirler. Yeniden mağdur olma durumundan kaçınmak için menşe ülkelerine geri dönmek veya üçüncü bir ülkeye yerleşmek isteyen tüm insan ticareti mağdurlarına yönelik geri dönüş ve sosyal içerme programları mevcut olmalıdır. Programlar mağduru uzun vadeli iyileşme, güçlenme ve sosyal içermesini hedeflemeli ve yeniden mağdur olma ve yeniden insan ticaretine maruz kalma risklerinden kaçınılmasını sağlamalıdır.

GERİ DÖNÜŞ VE SOSYAL İÇERME	Önlem 1	GERİ DÖNÜŞE YÖNELİK BİLGİLENDİRİLMİŞ KARAR <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti mağduruna geri dönüşün yasal ve sosyal yönlerine dair bilgileri vermek Dönmeye karar veren insan ticareti mağdurunun gönüllü ve bilgilendirilmiş kararına dair yazılı rızasını almak
	Önlem 2	RİSK VE SOSYAL İÇERME DEĞERLENDİRMESİ <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti mağdurunun risk ve güvenlik algısını araştırmak Risk değerlendirme / soruları için menşe ülkeden çeşitli birey ve kurumlarla çalışmak
	Önlem 3	RİSK YÖNETİM PLANI <ul style="list-style-type: none"> Olası risk ve güvenlik senaryolarını ve olası çözümleri çıkarmak Mağduru potansiyel riskler ve korumaya yönelik mevcut önlemler hakkında bilgilendirmek
	Önlem 4	AİLE İZLEME <ul style="list-style-type: none"> Menşe ülkede ilgili STK / uluslararası kuruluşlarını veya yetkili makamları tespit etmek Ailenin izinin takip edilmesi sürecini başlatmak
	Önlem 5	DOKÜMENTASYON <ul style="list-style-type: none"> Gönüllü geri dönüşü kolaylaştırmak için ilgili elçilik ve konsolosluklarla temasa geçmek Seyahat belgelerinin doğruluğunu sağlamak Mağduru dosyasının gizliliğini ve dosyaya kısıtlı erişimi sağlamak
	Önlem 6	AYRILIŞ ÖNCESİ BİREYSEL DESTEK PLANI <ul style="list-style-type: none"> Mağduru risk ve güvenlik ve sosyal içerme değerlendirmesinin sonucundan haberdar etmek Menşe ülkedeki hizmet sağlayıcı ile temasa geçerek bilgi alışverişinde bulunmak ve geri dönüş sürecini koordine etmek Mağdura kimlik statüsü, seyahat/transfer usul, menşe ülkede mevcut yardım ve yeniden entegrasyon planı hakkında bilgi vermek Mağduru yardım alacağına ve kabul edileceğine dair teyit almak
	Önlem 7	GÜVENLİ ULAŞIM/TRANSFER VE VARİŞ YARDIMI <ul style="list-style-type: none"> Yardım edilen kişiyi karşılayacak menşe ülke kurumunu bilgilendirmek Mağdura gerekli seyahat belgesi/eşyası/bilgisi sağlamak Küçüklerin eşlikle transferini sağlamak Mağduru menşe ülkenin sınırında/havaalanında/limanda hizmet sağlayıcı tarafından karşılanmasını sağlamak Mağdura ön yönlendirme ve yardım sağlamak Mağduru güvenli şekilde menşe ülkeye vardığına dair teyit almak

Genel Bakış SOP V – Cezai ve Hukuki İşlemleri

Tüm devletler insan ticareti mağdurlarının adalete erişimini ve adil muamele görmesini sağlamalıdır. Mağdurlar hukuki ve cezai işlemlere dahil olurlarsa tam olarak bilgilendirilmeli ve desteklenmelidir. Açık ve eksiksiz bilgiye erişim, mağdurların işlemlere katılımı, psikolojik baskının azalması ve haklarının icra edilmesi için esastır⁷.

Hukuki temsil ve yardım her mağdur koruma programının parçası olmalıdır. Kolluk kuvvetleri ile mağdurlara yardım eden hizmet sağlayıcılar arasında resmîyete dökülen protokoller olmalıdır ve bu protokoller hukuki takibatin her aşamasında yardım edilen kişilerin haklarının tam olarak korunması için etkili araçlardır.

Bazı durumlarda mağdurun olası misillemelerden ve faillerden ve ilgili taraflardan gelebilecek zararlardan korunması gerekebilir. Mağdurun suçun tanığı olması nedeniyle korunması (insan ticareti ve ilgili suçlar) çok yakın çalışması gereken kolluk makamları, hakimler, savcılar ve destek kurumları tarafından uygulanacak kişiye özel çözümler gerektirir.

Mağdurun fiziksel güvenliği (kendisi ve önemli gördüğü yakınları) için bir risk değerlendirmesi yapılır ve eğer gerekirse kendisinin (ve önemli gördüğü yakınlarının) güvenliğinin sağlanması için özel kaynaklar tahsis edilir.

Mağdur, ülkedeki yasadışı kalışı veya insan ticaretinin sonucu olarak katıldığı yasadışı etkinlikler nedeniyle ceza, kovuşturma veya idari gözetim benzeri uygulamalara tabi tutulmamalıdır.⁸ Ulusal ceza mevzuatına uygun olarak insan ticareti tecrübesi sırasında zorla işlenen suçlara dair cezalandırmama hükümlerinin uygulanması şansı olup olmadığına dikkat etmek gerekir.

7 Mad. 26, Avrupa Konseyi, İnsan Ticaretine karşı Eylem Sözleşmesi, CETS no. 197, 16 Mayıs 2005.

8 Yukarıdaki için aynı.

CEZAI VE HUKUKİ İŞLEMLER	Önlem 1	SORUŞTURMA VE KANIT TOPLAMA <ul style="list-style-type: none"> İnsan ticareti mağduruna kollukla işbirliği yapması ve/veya duruşmalara katılması durumunda haklarının ve yükümlülüklerinin ne olacağını bildirmek Mağdurun psikolojik durumu hakkında vaka yöneticisine/hizmet sağlayıcıya danışmak Mağdurun işbirliğini reddetmesi durumunda soruşturma ve kanıt toplama etkinliklerinin güvenliğine zarar vermeyeceğini açıklamak.
	Önlem 2	MAHKEME ÖNCESİ MAĞDUR / TANIK DESTEĞİ <ul style="list-style-type: none"> Mağdurun cezai takibattaki rolü ve davaya dair güncel bilgileri mağdura sunmak Mahkeme sürecine dair rehberlik etmek ve tavsiye vermek.
	Önlem 3	MAHKEME SIRASINDA MAĞDUR / TANIK DESTEĞİ <ul style="list-style-type: none"> Fiziksel koruma ve gizliliği sağlamak Tam koruma için tüm önlemleri almak (örneğin. video ile ifade vermek, kapalı duruşmalar, özel bekleme alanları, tercüme gibi ...).
	Önlem 4	MAHKEME SONRASI MAĞDUR / TANIK DESTEĞİ <ul style="list-style-type: none"> Mağdura menşe ülkeye dönmesi / varış ülkesinde kalması / üçüncü ülkeye yerleşmesi ile ilgili farklı risk ve seçeneklere dair bilgi vermek.
	Önlem 5	TAZMİNAT TALEPLERİ DESTEĞİ <ul style="list-style-type: none"> Mağdura tazminat hakkı ve diğer ilgili hukuki usullere dair bilgi vermek Hukuki usuller sırasında ücretsiz adli yardım sunmak

EĞİTİM DOKÜMANI 18 A**İnsan ticaretiyle mücadele politikaları, kurumsal çerçeve, Türkiye’de Ulusal Yönlendirme Mekanizması**

İnsan ticaretiyle etkin şekilde mücadele etmek ve insan ticareti mağdurlarını düzgün şekilde korumak konusunda Türkiye’nin gösterdiği çabaların mihenk taşı, 17 Mart 2016 tarihli **İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması Hakkında Yönetmelik**’tir. (Bkz. Eğitim Dokümanı 10). Yönetmelik, insan ticaretiyle mücadelenin ve mağdur koruma politikalarının, kurumsal sistemin ve koordinasyon yapısının ve mağdur tespiti, mağdurların korunması ve mağdurlara yardım ile ilgili genel önlemlerin çerçevesini çizmektedir.

Yönetmelik, 4 Nisan 2013 tarihli 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun 121. Maddesi ve 6667 sayılı Kanun ile 30 Ocak 2016 tarihinde kabul edilen Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi esas alınarak hazırlanmıştır.

Ulusal insan ticaretiyle mücadele politikaları ve kurumsal koordinasyon yapısı

Ulusal düzeyde insan ticaretiyle mücadele politikalarının yapılması ve uygulama çerçevesi ve kurumsal koordinasyon yapısı Yönetmeliğin “Önleme, Koordinasyon ve İşbirliği” başlıklı bölümünde ele alınmıştır.

İnsan ticaretiyle mücadele politikalarını geliştiren birim, **İnsan Ticaretiyle Mücadele Koordinasyon Komisyonudur** (Komisyon). Komisyonun görevleri “insan ticaretinin önlenmesi ve insan ticaretiyle mücadele için politikalar ve stratejiler hazırlamakla ilgili görevleri yerine getirmek, eylem planları hazırlamak ve kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve hükümet dışı kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaktır”. (Madde 5)

Komisyonun üyeleri arasında tüm ilgili bakanlıkların ve kurumların temsilcileri ve STK’ler gibi harici kurum veya kuruluşların temsilcileri ve komisyona davet edilebilecek uzmanlar yer alır.

Komisyon insan ticaretiyle mücadelede koordinatörlük görevini de yerine getirir ve başkanı **Ulusal Koordinatördür**.

Yönetmeliğin 9. Maddesine istinaden **İnsan Ticaretiyle Mücadele İl Komisyonu** (İl Komisyonu) Genel Müdürlük tarafından uygun görülen illerde, insan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasına ilişkin iş ve işlemleri takip etmek ve koordinasyonu sağlamak üzere kurulur.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) ve özellikle **İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi** tanımlanan insan ticaretiyle mücadele ve mağdur ko-

ruma stratejilerini ve önlemlerini koordine etme ve uygulama sorumluluğu olan kuruluşlardır.

GİGM'nin görevleri arasında aşağıdakiler bulunmaktadır:

- İnsan ticaretine dair ulusal yıllık rapor hazırlamak,
- Tüm ilgili kurumlarca sunulan verileri toplamak ve analiz etmek,
- Acil Durum ve Yardım Hattı kurmak ve işletmek,
- İnsan ticaretine neden olan talebi ve özellikle kadınlara ve çocuklara yönelik istismar başta olmak üzere istismarın her türüsünü önlemek amacıyla eğitsel, sosyal ve kültürel alanlarda bilgilendirme ve farkındalık yaratma etkinlikleri gerçekleştirmek,
- Mağdurlarla karşılaşma olasılığı yüksek olan kolluk personeli, kamu kurum ve kuruluşlarının personeli ve hükümet dışı kuruluşların çalışanları için eğitim etkinlikleri organize etmek,
- İnsan ticaretinin önlenmesi için araştırmalar yapılmasını teşvik etmek,
- Kişilerin insan ticareti suçuna maruz kalmalarını engellemek amacıyla uygun basılı ve görsel iletişim araçları ve materyalleri vasıtasıyla farkındalık yaratma etkinlikleri ve eğitim programları organize etmek,
- İnsan ticaretinin önlenmesi, mağdurların korunması ve mağdurlara yardım alanlarında kaynak ülkelerle işbirliği,
- İnsan ticaretiyle mücadele ve mağdurların korunmasıyla ilgili olarak Yönetmelik ile düzenlenmeyen konularda ilgili kurum ve kuruluşlardan destek talep etmek.

Bu çerçevede, GİGM'nin İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi ve ilgili İl ve İlçe Göç İdaresi Müdürlükleri aşağıdaki temel rolleri üstlenecektir:

- İnsan ticareti mağdurlarının tespitine yönelik idari usulün yönetilmesi,
- Destek hizmetlerinin uygulanması,
- Destek hizmetleri kapsamında olan güvenli ve gönüllü geri dönüş programının başlatılması.

Ulusal Yönlendirme Mekanizması

Ulusal Yönlendirme Mekanizması Yönetmelikte Mağdur Tespiti ve İkamet İzinleri" başlıklı 3. Bölüm ve "Mağdurların Korunması ve Barındırılması, Destek Hizmetleri" başlıklı 4. bölüm altında ele alınmıştır

İhbar, şikâyet ve bildirim (Madde 16)

İnsan ticareti mağduru olduğunu beyan eden bir kişi ilgili kurumlara doğrudan bildirimde bulunabilir veya insan ticareti mağduru olduğundan şüphelen-

diği başka bir kişi için bildirimde bulunabilir. Cumhuriyet Başsavcılığı, Kolluk ve GİGM doğrudan veya ikinci aşamada vakadan mutlaka haberdar edilen kurumlardır ve bu nedenle mutlaka etkileşim içindedirler.

TÜRKİYE'DEKİ ACİL YARDIM VE İHBAR HATLARI

ALO 157 – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER): 157'yi gece veya gündüz her saat arayabilirsiniz. Arapça, İngilizce, Türkçe, Rusça, Farsça veya Almanca konuşabilirsiniz. Yurt dışındaysanız +90 312 157 1122'yi arayabilirsiniz.

ALO 170 – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ve İŞKUR) Destek Hattı: 170'i arayınız. Sadece Türkçe hizmet verilir. Yurt dışındaysanız +90 216 170 1122'yi arayabilirsiniz.

ALO 183 – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Destek Hattı (çocuklarla ilgili konular için): 183'ü arayınız. Sadece Türkçe hizmet verilir.

155 (sadece Türkçe) Polis

156 (sadece Türkçe) Jandarma

158 (sadece Türkçe) Sahil Güvenlik

ÇEVİRİMİÇİ olarak da vakanızı bildirebilir veya şikayet/talep/sorgulama yapabilirsiniz:

Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER):

www.yimer.gov.tr Arapça, İngilizce, Türkçe, Rusça, Farsça veya Almanca.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın (ve İŞKUR'un) Destek Hattı: www.alo170.gov.tr/en Arapça, İngilizce veya Türkçe.

Tespit

Aşağıda **Ön Tespit** ile ilgili başlıca aşamalar ve hükümler yer almaktadır.

Mağdur olduğu varsayılan kişi yönlendirildiğinde veya bu kişi ile ilk temas kolluk kuvvetlerince kurulduğunda kişilerin zorla çalıştırılması, fuhşa konu olması, zorla hizmet ettirme, zorla evlendirme, organ ve dokularından yararlanma, çocuk işçiliği, çocukların suç faaliyetlerinde kullanılmaları ve çocukların dilendirilmesi, evlatlık verilmesi gibi insan ticareti suçu kapsamında değerlendirilebilecek vakalarda Yönetmeliğin 17(1) Maddesi uyarınca kolluk Müdürlükle irtibata geçer.

Ön tespit aşamalarında kolluk ile İl veya İlçe Göç İdaresi Müdürlükleri arasında etkileşim olması şartı Madde 17'de öngörülmüştür:

(3) Kolluk kuvvetlerince gerçekleştirilen mülakatlarda mağdur olması muhtemel kişiler için Baro tarafından bir avukat görevlendirilir [...].

(4) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişilerle ilgili olarak, genel adli muayene raporu ve ilgili belgelerle birlikte mağdurun Müdürlüğe sevki **kolluk** tarafından sağlanır.

(5) Kolluk birimlerinin talebi hâlinde Müdürlükte görevli uzman personelden en az biri, insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme yapmak ve görüşme sırasında hazır bulunmak üzere görevlendirilir.

(6) Müdürlük tarafından görevlendirilen uzman personel, mağdurun içinde bulunduğu psikolojik durumu göz önünde bulundurarak uygun bir ortamda veya mağdurun bulunduğu yerde Ek-1'de yer alan tutanağa göre mülakat yapar.

(7) İnsan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişilerle Genel Müdürlük personeli tarafından yapılan mülakatlarda suç soruşturmasına ışık tutacak ancak kolluk tarafından alınan ifadede bulunmayan bir bilgi edinilmesi durumunda bu bilgi kolluk kuvvetlerine veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilecektir.

(11) İşler ve işlemler sırasında mağdurun güvenliği açısından gerekli görülmesi halinde Genel Müdürlük kolluk kuvvetlerinin eşlik etmesini isteyebilir.

Ulusal Yönlendirme Mekanizması

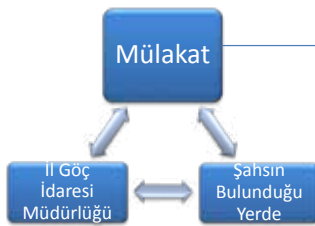

MADDE 17 – (1) Kolluk, yapılan operasyonlarda kişilerin zorla çalıştırılması, fuhsa konu olmaları, zorla hizmet ettirme, zorla evlendirme, organ ve dokularından yararlanma, çocuk işçiliği, çocukların suçta kullanılmaları ve çocukların dilendirilmesi, evlatlık verilmesi gibi insan ticareti suçu kapsamında değerlendirilebilecek vakalarda Müdürlükle irtibata geçer.

www.goc.gov.tr

Ulusal Yönlendirme Mekanizması

17 (6) Müdürlük tarafından görevlendirilen uzman personel, mağdurun içinde bulunduğu psikolojik durumu göz önünde bulundurarak uygun bir ortamda veya mağdurun bulunduğu yerde Ek-1'de yer alan tutanağa göre mülakat yapar.

18 (11) Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (ğ) bentleri uyarınca hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılarla Müdürlük tarafından insan ticareti göstergelerine yönelik olarak mülakat gerçekleştirilir.

www.goc.gov.tr

Resmi Tespit süreci insan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişiye yönelik çeşitli adımlardan, hükümlerden ve destek önlemlerinden oluşmaktadır.

Genel hüküm Madde 18(1)'de yer almaktadır: İnsan ticareti suçunun mağduru olduğu veya **olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişiler** şikâyetçi olup olmadığına bakılmaksızın, soruşturma veya kovuşturmanın sonucu beklenmeden yapılacak **idari işlem ile mağdur olarak tanımlanır**.

Tespit sürecinde çocuklara özellikle dikkat edilmesi Madde 24'te ele alınmıştır:

- (1) Yaşça çocuk olma incelemesi devam eden mağdurlar, bu inceleme bitinceye kadar çocuk olarak kabul edilir.
- (2) Çocuk mağdurla ilgili tanımlama sürecinde çocuğun yüksek yararı ilkesi gözetilir. Çocuklarla yapılan görüşmelerde mutlaka psikolog ya da sosyal çalışmacı bulunur.

Ayrıca Madde 22 (1)'de Kanun kapsamındaki, **uluslararası koruma başvuru veya statü sahipleri ile geçici korumaya tâbi olanlar** ve diğer yabancılardan, mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulanlar hakkında, insan ticareti mağdurlarına ilişkin hükümler de uygulanır.

Madde 17'de resmi tespit ile ilgili atılması gereken **diğer usuli adımlara** değinilmiştir; Müdürlüklerin mağdurun statüsünün belirlendiği bir rapor yazması, kayıt, tercüme ve ikamet işlemlerini başlatmaları istenmektedir:

- (8) Müdürlük uzman personeli tarafından, soruşturmanın gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme ve kişi ile yapılan mülakat sonrasında, kişinin mağdur olup olmadığı yönünde rapor tanzim edilir.
- (9) Uzman personel tarafından hazırlanan rapora dayanarak hazırlanan Ek 2'de verilen insan ticareti mağduru tespit formu Müdürlük tarafından onaylanacaktır.
- (10) İnsan ticareti mağduru tanımlama belgesi onaylanan kişiyle ilgili olarak Müdürlük tarafından kayıt işlemi yapılır.
- (12) Mağdur olarak tanımlanan yabancı mevcut hizmetlerden kendi dilinde veya anladığı başka bir dilde haberdar edilecek ve sığınma evine yönlendirildikten sonra mağdurun yabancı olması durumunda ikamet izni usulleri başlatılacaktır.

Ulusal Yönlendirme Mekanizması

(8) Müdürlük uzman personeli tarafından, soruşturmanın gizliliğini ihlal etmeyecek şekilde insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme ve kişi ile yapılan mülakat sonrasında, kişinin mağdur olup olmadığı yönünde rapor tanzim edilir.

MADDE 18– (1) İnsan ticareti suçunun mağduru olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişiler **şikâyetçi olup olmadığına bakılmaksızın, soruşturma veya kovuşturmanın sonucu beklenmeden yapılacak idari işlem** ile mağdur olarak tanımlanır.

www.goc.gov.tr

Madde 17'nin son paragrafı ve Madde 18'in çoğu paragrafı, olası mağdurlara fiziksel ve psikolojik durumları dikkate alınarak ve insan hakları standartlarına uygun şekilde **tespit sürecinde ve mülakatlar sırasında sağlanacak destek önlemlerine ve hizmetlere** değinmektedir.

İnsan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişilerin yabancı olması durumunda **iyileşme ve düşünme süresi boyunca verilecek ikamet izninin çeşidi ile ikamet izni ile ilgili uzatma, iptal, ret işlemlerine** Madde 20 ve 21'de değinilmektedir.

Madde 20 şöyledir:

(1) Mağdur olduğu veya olabileceği yönünde kuvvetli şüphe duyulan yabancılara, yaşadıklarının etkisinden kurtulabilmesi ve yetkililerle işbirliği yapmayacağına karar verebilmesi amacıyla Valiliklerce otuz gün süreli ikamet izni verilir.

(2) Otuz günlük ikamet izni süresinde mağdurun güvenliği ve özel durumu göz önünde bulundurularak, mağdurun ülkede kalmak istemesi hâlinde sığınma evinde barındırılması esastır.

Burada mağdurların içinde bulunabilecekleri düzensizlik durumlarına özellikle dikkat çekilerek 5. Paragrafta buna yönelik önlemler alınmıştır; "Mağdurun

daha önceki dönemlerde vize ve ikamet süresi ihlalden kaynaklanan cezalarının bulunması, ikamet izni düzenlemesine engel teşkil etmez.”

Mağdur olduğu varsayılan kişilerin yetkililerle işbirliği yapması zorunludur ancak kişinin işbirliği yapmaması ama yine de mağdur olarak tespit edilmesi durumunda bazı hafifletici önlemler mevcuttur:

(6) Mağdur olan veya olduğu yönünde kuvvetli şüphe duyulan kişilere verilen düşünme süresi esnasında veya bitiminde destek programından faydalanmak istemediğini ve yetkililerle işbirliği yapmayacağını yazılı olarak açıkça beyan eden kişi de mağdur olarak tanımlanır. Bu durumda, mağdurlara yabancılara ilişkin genel hükümler uygulanır.

Madde 21’de söz edilen ikamet izninin uzatılması veya iptaline ilişkin hükümler arasında 2. Paragrafta tanımlanan olası süreyi bildirmek önemlidir:

(2) Değerlendirme raporuna istinaden ikamet izni uzatılması uygun görülen mağdurların ikamet izni en fazla altışar aylık sürelerle uzatılır. Ancak bu süreler hiçbir şekilde toplam üç yılı geçemez.

Değerlendirme raporundan 1. Paragrafta söz edilmektedir:

Değerlendirme raporu [...] Müdürlükte görevli uzman personel tarafından hazırlanır.

Mağdurların Korunması ve Barındırılması, Destek Hizmetleri

Madde 4 “Mağdurların Korunması ve Barındırılması ve Destek Hizmetleri” hakkındadır.

Madde 25 – Madde 28 arası mağdurlara yönelik **sığınma evi ve barınma** imkânlarını açıklamaktadır. Madde 25:

(1) Genel Müdürlük, uzman personelin görev yaptığı, mağdurların fiziki, psikolojik tedavilerine erişimi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürütülen sığınma evleri kurar, işletir veya tamamını ya da bir kısım hizmetlerini protokol yaparak işletirebilir.

Destek programı Madde 28’te tanımlanmıştır:

(1) Düşünme süresinde, soruşturma ve kovuşturma aşamalarında ve sonrasında mağdurun güvenlik, sağlık ve özel statüsü dikkate alınarak mağdurun bilgilendirilmiş rızası ile mağdura mağdur destek programı sunulacaktır.

(2) Asgari düzeyde olanaklar dâhilinde sağlanacak mağdur destek programı aşağıdakileri içerecektir:

- a) Sığınma evlerinde veya güvenli yerlerde barındırılması,
- b) Sağlık hizmetlerinden yararlandırılması
- c) Psiko-sosyal destek sağlanması,
- ç) Sosyal hizmet ve yardımlara erişim,
- d) Mağdurların yasal hakları hakkında danışmanlık ve bilgi verilmesi ve adli yardıma erişim,
- e) Eğitim hizmetlerine erişim konusunda rehberlik,
- f) Mesleki eğitim sağlanması ve işgücü piyasasına erişimin desteklenmesi,
- g) 3294 sayılı ve 29/5/1986 tarihli Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'na uygun şekilde temel ihtiyaçların karşılanması için geçici maddi destek sağlanması amacıyla verilen mali destekle ilgili gerekli kılavuzluğun sağlanması,
- ğ) İlgili hükümet dışı kuruluşlar, uluslararası kuruluşlar ve hükümetler arası kuruluşlar tarafından sağlanacak danışmanlık hizmetlerine erişim,
- h) Tercüme hizmetlerinin sağlanması,
- ı) Büyükelçiliği veya konsolosluluğuna, rızası halinde bilgi verilmesi,
- i) Büyükelçilik veya konsolosluk yetkilileriyle görüşebilme imkânı,
- j) Tespit ve gerekli seyahat belgelerinin verilmesi için yardım sağlanması,
- k) Genel Müdürlük tarafından uygun görülen diğer hizmetler.

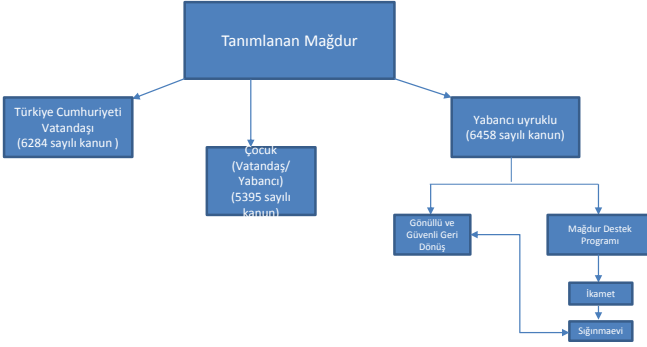
Destek programına alternatif olarak, başlangıç veya hatta ileri bir aşamada insan ticareti mağduru olan veya olduğu varsayılan kişiler için gönüllü, güvenli geri dönüş programı mevcuttur ve Madde 30'da yer almaktadır. İlk paragrafı aşağıda verilmiştir:

(1) Mağdurun destek programı sırasında veya sonunda destek programını bırakmak istemesi durumunda gönüllü ve güvenli geri dönüş programı Genel Müdürlük tarafından Genel Müdürün koordinasyonu ile yürütülecektir.

Dolayısıyla, tespit, koruma, yardım ve sosyal içermeye tam teşekküllü Ulusal Yönlendirme Mekanizması içinde yer almaktadır.

Ulusal Yönlendirme Mekanizması

www.goc.gov.tr

Son olarak, Bölüm 3'te yer alan Madde 19'da tüm tespit süreci için vaka yönetimi yaklaşımı olası bir yol olarak öngörülmüştür ve insan ticareti mağduruna yönelik destek süreci aşağıdaki şekilde ilerler:

- (1) Genel Müdürlük gerek gördüğü illerde insan ticareti vakalarının tüm sürecini takip etmek amacıyla bir vaka yöneticisi tespit edebilir.
- (2) Vaka yönetimine dair usuller ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Vaka yönetimi yaklaşımı insan ticareti mağdurları için kapsamlı ve tutarlı bir tespit ve destek sürecini daha da güçlendireceğinden bu metodolojinin Türk Ulusal Yönlendirme Mekanizması içinde olası uygulamasını çeşitli paydaşların daha da güçlenecek çok disiplinli ve çok kurumlu işbirliği çerçevesinde etkileşimini izlemek oldukça ilginç olacaktır.

EĞİTİM DOKÜMANI 19**İnsan Ticareti Mağdurları için Çok Kurumlu Önlemlerin Tanımlanmasına yönelik Çalışma Grubu Talimatları****Nasıl ilerlenecek:**

Aşağıdaki **istismar biçimleri için** insan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişilerin tespit, korunması ve yardım edilmesine yönelik çok kurumlu önlemlerin tasarlanmasını **amaçlayan 5 çalışma grubu**:

- Zorla evlendirme;
- Dilendirme;
- Emek sömürüsü;
- Suça zorlama;
- Cinsel sömürü;

Size 5 vaka verilmiştir (her gruba bir vaka).

Her vaka için size verilecekler:

- **Olay:** eylemin başladığı nokta (önlemleri tasarlamaya başladığınız andan itibaren),
- **Vakaya dair bilgi** (tasarladığınız ve tanımladığınız önlem ve eylemlere göre vakaya dair bilginin ortaya çıkıp çıkmadığına, nasıl ve ne zaman ortaya çıktığına karar vermelisiniz),

Not: Vakalarda insan ticareti tanımında yapılan grup çalışmasındaki istismar biçimleriyle aynı sıra izlenmiştir, fakat aynı vakalar değildir. Sadece iki vaka aynıdır, fakat tamamen uyumlu değildir (zorla evlendirme vakasında bu grup çalışmasında Emine 18 yaşındadır, yani reşittir. Daha sonra karakoldan değil de hastanede yardım ister. Suça zorlama vakasında da ilk olgu biraz farklıdır); diğer vakalarsa sadece benzerdir.

Grup 1, 2, 3, 4 ve 5 sırasıyla 1, 2, 3, 4 ve 5. vakalardan sorumludur ve doğru standartlara göre uygulanacak önlemler tasarlamaya çalışır.

Göreviniz insan ticareti mağduru olduğu varsayılan kişilerin tespit, korunması ve bu kişilere yardım edilmesi için kurumlara özgü ve çok kurumlu önlemleri adım adım tasarlamaktır.

Şu şekilde ilerleyin:

- İlk önlemi tasarlamak için olaylar kısmından başlayın,
- Eylemleri yerine getirirken (örn. Mülakatlar) vaka hakkındaki bilgilerin de açığa çıkmaya başladığını farz edecek olursak, bir sonraki önlemi tasar-

layın (ilk önlem olaylara göre şekillenir ve sonraki önlem ise tanımladığınız gibi uyguladığınız önleme göre şekillenir),

- Ve sonrası.

Önlemlerin tasarlanması için şu şekilde ilerleyin:

- Vakanın/kişinin sorunları/ihtiyaçlarına göre uygulanacak önlem/eylemleri belirleyin ve isimlendirin,
- Bu eylemleri (kronolojik bir sıraya koyun,
- Tüm bu eylem/önlemlere aşağıdaki detayları ekleyin:
 - Ne? (yapılmalı)
 - Ne zaman? (yapılmalı)
 - Kim? (öngörülen eylemleri/faaliyetleri yerine getirmek için varsayılan kurum ve meslek grupları)
 - Nasıl? (mülakat formları gibi olası araçlar da dâhil olmak üzere yerine getirilmesi gereken eylemler/faaliyetler)
- Ayrıca her eylemde ne olduğunu ve sonuçlarının ne olduğunu da tanımlayın (örn. Bu eylemin uygulanması ile hangi bilgilerin ortaya çıktığını ve mağdur olduğu varsayılan kişinin tepkilerini vs tanımlayın), böyle uygulanacak eylem anlamlı hale gelir.

Zamanlama:

Aşama 1: 30 dakika süre verilmiştir:

- 5 dakika alıştırmanın ve grup çalışması düzeninin açıklaması
- 25 dakika grup çalışması

Aşama 2: 30 dakika süre verilmiştir:

- Her gruba sunum, genel tartışma ve eğitimcinin yorumları için 6 dakika

Bulgular ve Vaka Bilgileri

Vaka 1 – Emine zorla evlilikten kaçar

Önlem:

Ön tespit

Bulgular:

Emine evlenmeye zorlandığı evden kaçar. Sokakta yürürken bir hastane görür, hastaneye girer ve yardım ister.

Vaka bilgisi (bu bilgi işin başında uygulayıcıların elinde yoktur, fakat mülakatlar ve/veya soruşturma neticesinde ortaya çıkarılabilir):

Emine 18 yaşında Suriyeli genç bir kadındır ve evlenmeye zorlandığı için kaçımıştır.

Evliliğin gerçekleşmesine sadece iki gün kala kaçımıştır. Babası onu bir arkadaşına emanet etmiştir. Babasının arkadaşı olan bu adam Emine'yi Amasya'ya götürmüştür. Amasya'da başka bir adam onu bir eve götürmüştür. Emine bu evde kendisini bekleyenine ona söz verilen iş olmadığını anlar. Bu evde yaşlı aile reisinin zihinsel engelli oğluyla evlenmesi gerektiğini görmüştür. Emine evlenmeyi reddeder, ama Emine'ye baskı uygulanır ve Emine evliliği kabul etmeye zorlanır. Buna karşın, Emine bir şekilde kaçıp polise ulaşmayı başarır.

Polis daha sonra adamın Emine'yi gelin almak için 15.000 TL ödediğini ve bu paranın iki aracı ve Emine'nin babası arasında bölüştürüldüğünü öğrenir.

Vaka 2 – Dilenen üç erkek çocuk vakası**Önlem:**

Ön tespit

Bulgular:

Polisle gençlere maddi yardım sunan ve sosya/egitim desteği veren bir STK temasa geçmiştir. STK çalışan polise telefonda şunları söylemiştir: Suriyeli olduğu düşünülen 3 erkek çocuğu bizim binamızda barınıyor (onlara orada yemek vermişler); normalde bu çocuklar sokakta dileniyor. Bu çocuklar sabahleyin sokağa bırakılıyor ve her gün akşam bir adam gelip çocukları sokaktan topluyor. Çocukların birinin gözü kötü biçimde yaralanmış, öteki çocuğun ayaklarında saklayamayacağı morluklar var. Çocuklara hastaneye götürme teklifinde bulunduğumuzda, reddettiler. Çocuklar kokmuş gibi görünmektedir. Fakat çok az Türkçe konuşmalar bile güvensizlik ve konuşma isteği arasında gidip gelmektedirler.

Vaka bilgisi (bu bilgi işin başında uygulayıcıların elinde yoktur, fakat mülakatlar ve/veya soruşturma neticesinde ortaya çıkarılabilir):

Üç erkek çocuk kendilerini dilenmeye zorlayan Suriyeli bir adam tarafından istismar edilmektedir. Adam çocukları almak için çocukların ebeveynlerini ikna etmiştir. Bunun için de önce bir ön ödeme yapmış ve her ay düzenli para yollayacağını söylemiştir. Daha sonra adam başka bir şehre gitmiş ve yanında götürdüğü çocukları dilenmeye zorlamıştır. Çocukları yeterince para toplamazlarsa dövmeyle tehdit etmiştir.

Vaka 3 – İş müfettişleri kuru meyve fabrikasını ziyaret etti**Önlem:**

Ön tespit

Bulgular:

İş müfettişleri Gaziantep'te bulunan bir kuru meyve fabrikasına gider. Şirketin sahibiyle idari kontrolleri yapıp işçileri kontrol etmeye başladığında, müfettişler aynı zamanda fabrikanın ana binasının arka tarafını da kontrol eder. Fabrikanın arkasında müfettişler bir grup işçiyle karşılaşır ve soru sormaya başladıklarında işçilerden bir tanesi pencereden kaçmaya çalışır. İşçiye müfettişler engel olur. Bu işçinin adı Hamid'dir ve Kırgızdır. İşçinin ikamet izni yoktur ve iş sözleşmesi olmadan çalışmaktadır. Başka ülkelerden gelen tüm diğer işçiler de aynı durumdadır ve çoğu çok az Türkçe konuşmaktadır.

Vaka bilgisi (bu bilgi işin başında uygulayıcıların elinde yoktur, fakat mülakatlar ve/veya soruşturma neticesinde ortaya çıkarılabilir):

Hamid Kırgızdır ve Türkiye'ye yasal yollarla girmiştir. İstanbul'daki birkaç arkadaşına ulaşıp iş aramaya başlamıştır. Birkaç iş bulmuştur, fakat ya hiç ödeme alamadığı için bir süre sonra işi bırakmış ya da birkaç gün sonra işvereni onu işten çıkarmıştır. Bu arada 30 günlük vizesiz kalış süresi dolmuş; ama Hamid ikamet iznine başvurmamış ve boş yere iş aramaya devam etmiştir. Birkaç ay sonra artık umutsuzca para ve iş arayan Hamid bir Türk ile (erkek) karşılaşmış ve bu adam da Hamid'e Gaziantep'te iyi iş fırsatları olduğunu söylemiştir. Hamid'e ulaşım, yiyecek ve yatacak yer sözü verilmiştir. Hamid bunları karşılayacak parası olmadığını söyleyince adam Hamid'e yeni işinde kazanacağı maaştan ödeyebileceğini söylemiştir. Böylece Hamid başka yabancılarla birlikte kamyonete binip Gaziantep'e gitmiştir ve şehrin kenar mahallerine gelmiştir.

Bu yabancılar hep beraber fabrikanın yanında bulunan bir binaya yerleştirilmiş ve ertesi gün işe başlamıştır. Kaldıkları kulübe yurtlara ayrılmıştır, ortak bir banyosu ve küçük bir mutfacı vardır. Burada kalanların hepsi fabrikanın arkasındaki ayrı bir laboratuvarında çalışan düzensiz göçmenlerdir. Bu laboratuvar yerel işçilerin denetimindedir. Hamid'e de diğerleri gibi ödeme yapılmamıştır; çünkü onlara seyahat, konaklama ve yemek parasından doğan borçlarını ödemek için çalışmaları ve öncelikle bu borcu kapatmaları gerektiği söylenmiştir. İki ay parasız çalıştıktan sonra, işçilere asgari maaşın yüzde 25'ine denk gelen bir meblağ ödenmiştir, sebebinin ise maaştan konaklama ve yemek masrafları kesintisi olduğu söylenmiştir. İşçiler itiraz etmeye çalıştığında da patronlar, asistanlar ve ko-

rumalar (onlara işi bulan adam da dahil) onları tehdit etmiştir. Onlara, “eğer işi bırakırsanız, sizi polise ihbar ederiz ve polis de sizi sınır dışı eder” denmiştir. Bir keresinde iki genç adam kaçmayı denemiştir; fakat korumalar onları yakalamıştır. Bu kişiler herkesin önünde kırbaçlanmış ve sonra da ortadan kaybolmuştur. Diğer işçilere bu iki işçiye ne olduğu hiç-bir zaman söylenmemiştir.

Vaka 4 – Gençler adi suçlara karışmıştır

Önlem:

Ön tespit

Bulgular:

Polisi, bazı dükkân sahipleri arayarak kurmaca kavgalar çıkararak sokaktan geçenleri soydukları bilinen bir grup gence müdahale etmesini istemiştir. Polise, bu gençlerin az önce bir alışveriş merkezine girdiğini söylemişlerdir. Polisin benzer olaylar konusunda daha önceden bilgisi olduğu için, hemen sivil polis kılığında alışveriş merkezine gider ve merkezin çevresini sarmıştır. Polis iki grup gözlemlemiştir: iki erkek çocuk (daha sonra adlarının Mehmet ve Murat olduğu öğrenilecektir) ayakta durup barda TV izleyen bir yaşlı çifte yankesicilik yaparken gözlemlenmiştir. Diğer grup ise (daha sonra adlarının Alaattin, Abdülsema, Değer ve Mahmut olduğu öğrenilecektir) kurmaca kavga çıkararak iki turistten para çalmayı başarmıştır. Üniformalı ve sivil polis memurları beraber bu gençleri tutuklar. Mehmet ağlamaya başlar.

Vaka bilgisi (bu bilgi işin başında uygulayıcıların elinde yoktur, fakat mülakatlar ve/veya soruşturma neticesinde ortaya çıkarılabilir):

Düzgün yaklaşıldığında Mehmet kaçırıldığını, bir yerde tutulduğunu ve hırsızlık yapmaya zorlandığını itiraf etmiştir.

Mehmet'in ilk söylediklerine ve sonra yapılan soruşturmaya dayalı olarak şu olgular belirlenebilmiştir: Mahmut arkadaşları Sezai, İzzettin (hepsi 18 yaşından biraz büyük yaşta) ve Murat'ı (15 yaşında) toplamış ve çocukları hırsızlık gibi suçları işlemeye zorlamak amacıyla bu suçları işleyecek bir örgüt kurmuştur. Bu örgüt Mehmet, Alaattin, Abdülsema, Değer ve Murat adındaki çocukları İstanbul'da bir apartman dairesinde tutmuş, onları hırsızlığa zorlamış ve suç işlemeleri için çocukları ikna etmek için onlara baskı ve güç uygulamıştır. Örgütün amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla bu örgüt bazen çocukları kullanarak, bazen kendileri yankesicilik yaparak, bazen de kurmaca kavgalarla insanları aldatarak farklı tarihlerde İstanbul'un farklı yerlerinde bazı kişilerden para çalmıştır.

Vaka 5 – Bir apartman dairesinde bulunan genç kadınlar**Önlem:**

Ön tespit

Bulgular:

Türk bir adam polisi arar ve Antalya'daki bir apartman dairesinde orada fuhuş yapan genç kadınlardan birisinin oradaki üç kadınla birlikteyken bu işi yapmayı bırakmadığını çünkü oğlunu esir tuttuklarını söylediğini anlatır. Adam ayrıca sorduğunda kadının oğlunu nerede olduğunu bilmediğini söylediğini de polise bildirmiştir. Kadının söylediklerine göre eskiden kadın Gaziantep'te yaşıyormuş, orada bazı adamlar kadına Antalya'da bir restoranda bir iş teklifinde bulunmuşlar. Fakat kadına oğlunu beraberinde götürmeyeceği söylenmiştir. Kadına her üç haftada bir Gaziantep'e gelip oğlunu görebileceği söylenmiştir. Bu sırada oğlunun ailesiyle kalıp okula gidebileceği söylenmiştir. Adamlar çocuğa bakabilecek aileyle kadını buluşturmuştur ve her şey o zaman yolunda görünüyordu. Fakat Antalya'ya geldikten sonra kadına işinin restoranda çalışmak değil bir apartman dairesinde cinsel hizmet sunmak olduğu söylenmiştir. Kadına ayrıca bu iş, barınma, yemek ve kıyafetler için yapılan masraflardan kaynaklanan borcunu kapatıncaya kadar oğlunu göremeyeceği söylenmiştir. Üç ay geçmiştir ve kadın ne zaman onu kontrol eden diğer genç kadından yardım istediğinde ona hep borcun henüz ödenmediği ve buradan hiçbir yere gidemeyeceği söylenmiştir.

Telefon görüşmesinin sonunda adam polise bu apartman dairesinin adresini de verir.

Vaka bilgisi (bu bilgi işin başında uygulayıcıların elinde yoktur, fakat mülakatlar ve/veya soruşturma neticesinde ortaya çıkarılabilir):

Gaziantep'te genç Suriyeli kadınlar Türk erkekleri tarafından temin edilmektedir ve restoran ve otellerde iş vaadiyle Antalya'ya götürülmektedir. Bu adamlar apartman daireleri ve otellerde cinsel olarak sömürülmek üzere özellikle çocuklu genç dulları hedef almaktadır. Çocuklar Gaziantep'te kalmaktadır ve kadınlar çocuklarının Gaziantep'te bir ailenin yanında kaldığını ve okula gittiğini zannetmektedir. Genç bir Suriyeli kadın da farklı apartman dairelerinde sömürülen kadınların başında durup onları kontrol etmektedir. Çalışırken onlarla zaman geçirip ne yaptıklarını kontrol etmekte, müşterilerle toplantılar yapmakta, parayı toplamakta ve kadınlara çocuklarının güvenliğinin onlara bağlı olduğunu hatırlatmaktadır.

EĞİTİM DOKÜMANI 20

2. Eğitim Günü Oturumları Değerlendirme Kılavuzu Tablosu

Oturumlar	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	Tüm konu ve oturumlar için geçerli
Sahada karşılaşılan zorluklar: İhtiyaçlar, sorunlar ve müdahaleler konulu grup çalışması	İnsan ticareti göstergeleri (genel bakış ve örnekler)	Türkiye'deki insan ticareti durumlarına ilişkin göstergelerin hazırlanması konulu grup çalışması	Mağdur tespiti ve yönlendirme: çok kurumlu insan hakları temelli sistem - (UYM ve UAYM, SOP)	Türkiye'deki insan ticareti mağdurlarının tespit ve sunulan yardımlara yönelik yönlendirme mekanizmaları ve araçlar		
Rehber sorular						
Ele alınan konular net biçimde açıklandı mı?						
Bu konular eğitime etkili biçimde aktarıldı mı?						
Hangi yöntemler işe yaradı, neler hoşunuza gitti?						
Hangi yöntemler işe yaramadı, neler hoşunuza gitmedi?						
Eğitime katıldığınızı hissettiniz mi?						
Sizce ele alınan konular işiniz için faydalı/ uygulanabilir mi?						
Değişiklik yapılmasına gerek var mı? Ne ve nasıl?						
Diğer konular?						

EĞİTİM DOKÜMANI 21**Simülasyon amaçlı hazırlanan vakalar****3 rol canlandırma⁹****1. Üç erkek çocuk dilenmeye zorlanmaktadır: Ön tespit mülakatı**

(İl Müdürlüğü personeli 3 erkek çocukla ilk mülakatı yapar)

2. Emine (zorla evlendirme)¹⁰: İlk mülakat

(Daha yeni polis Emine'yi kurtarmış ve Emine'yi İl Göç İdaresi Müdürlüğüne getirmiştir)

3. Emine (zorla evlendirme): Destek programı sırasında sosyal içerme planını ortak geliştirme toplantısı¹¹

(GİGM personeli programı geliştirmek için Emine ile toplantı yapar)

Talimatlar:

- Her grubun hazırlanmak için 10 dakikası vardır (3 grup aynı anda çalışır)
 - o İl Müdürlüğünden hangi meslek gruplarının, kaç kişinin ve kimin mülakatı yapacağını tanımlanması, (grup içerisinde rollerin belirlenmesi)
 - o Başkalarının da (kurum ve meslek grupları) mülakatta olmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi, (ve grup içerisinde rollerinin belirlenmesi)
 - o Mülakatın nasıl yapılacağına karar verilmesi,
 - o Yer ve mevcut ekipmanın nasıl yönetileceğine karar verilmesi,

9 Bu vakalar GİGM'in merkez ve taşrada çalışan personeline yönelik Eğiticilerin Eğitimindeki canlandırmalarda kullanılmıştır. Fakat, eğitim sırasında katılımcılar diğer kurum ve meslek gruplarına da ihtiyaç duyulup duyulmadığını da düşünmeli ve onların rollerini de canlandırmalıdır. Bu sebeple önerilen rol canlandırma egzersizleri çok kurumlu eğitimlerde kullanılabilir. Örneğin, birinci ve ikinci simülasyona atıfta bulunarak avukat eşliğinde yapılan polis mülakatı da canlandırılabilir ve diğer kurumların (örn. Belediye sosyal hizmetler, geçici koruma altındaki kişiler için çalışan STK'lar vs.) mağdur varsayılan kişiyle önceden bir teması olmuşsa ve sonra polisle temas kurulmuşsa bu da canlandırılabilir. Böylece, eğitime katılanlar canlandırmadaki olağan rollerini oynar. Bir başka seçenek de katılımcılardan rollerini değiştirmeleri de istenebilir (örn. Polisler GİGM göç uzmanının rolünü canlandırır veya tam tersi).

10 1.5 nolu oturumdaki tanımların çalışıldığı 1. vakada kullanılan Emine burada reşittir, 18 yaşındadır.

11 Bireye özgü sosyal içerme planı hazırlama görevi İl Göç İdaresi Müdürlüğüne ait değildir. Sosyal içerme konusunda görev alan diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde bu görev GİGM'e aittir. Bu sebeple eğitim katılımcılarına bağlı olarak bu canlandırmayı önerip önermemek değerlendirilmelidir. Eğer uygun değilse canlandırmada (uzun dönemli yardım ve sosyal içermeden önce hazırlanması gereken ve İl Müdürlüklerinin sorumluluğu olan) sosyal program hazırlığı üzerinde durulabilir.

- Her grubun canlandırma için 10 dakikası vardır.
- Her canlandırmadan sonra 15 dakika tartışma olacaktır. (yeni sahneyi kuracak yer değiştirmeler de dahil)

Süre:

- İlk açıklamalar için 5 dakika.
- Canlandırmayı hazırlamak için her gruba 10 dakika. (aynı anda)
- Canlandırma için 10 dakika ve canlandırma ortamını hazırlamak için eşyaların ve kişilerin yer değiştirmesi için 15 dakika ve son yorumlar. (25 dakika üç grup için çarpıldığında 75 dakika ediyor)

Toplam süre: 90 dakika.

Vakalar hakkında katılımcılara verilecek temel bilgi: Olaylar

Birinci Simülasyon – Üç Suriyeli Erkek Çocuk

Vakaya dair bilgi:

İl Göç İdaresi Müdürlüğü ile gençlere maddi yardım ve sosyal/eğitim desteği sunan bir STK iletişime geçmiştir. STK yetkilisi, Suriyeli olduğu düşünülen 3 erkek çocuğunun kendilerinin yanında olduğunu, çocuklara yemek de verdiklerini söylemiş; çocukların normalde sokakta dilendiğini, her gün çocukların bir yetişkin tarafından sokağa bırakılıp daha sonra aynı yerden alındığını ve son olarak da çocukların konuşabilecek durumda olduğu bilgisini vermiştir. STK personeli çocukları İl Müdürlüğü binasına getirir.

İkinci Simülasyon – Emine

Vakaya dair bilgi:

Polis İl Göç İdaresi Müdürlüğüne kadar Emine'ye eşlik eder. Emine zorla evlendirilmeye çalışıldığı için bu durumdan yeni kaçmış 18 yaşında Suriyeli genç bir kadındır.

Polis Emine'nin ifadesini yeni aldığını söylemiştir. Emine bu ifadede evlenme gerçekleşmeden iki gün önce kaçtığını söylemiştir. Babası onu bir arkadaşına emanet etmiştir. Babasının arkadaşı olan bu adam Emine'yi Amasya'ya götürmüştür. Amasya'da başka bir adam onu bir eve götürmüştür. Emine bu evde kendisini bekleyen onla söz verilen iş olmadığını anlar. Bu evde yaşlı aile reisinin zihinsel engelli oğluya evlenmesi gerektiğini görmüştür. Emine evlenmeyi reddeder, ama Emine'ye baskı uygulanır ve Emine evliliği kabul etmeye zorlanır. Buna karşın, Emine bir şekilde kaçıp polise ulaşmayı başarır.

Polis daha sonradan adamın Emine'yi gelin almak için 15.000 TL ödediğini ve bu paranın iki aracı ve Emine'nin babası arasında bölüşürüldüğünü öğrenir.

Üçüncü Simülasyon – Emine

Vakaya dair bilgi:

Emine İl Göç İdaresinin yürüttüğü destek programına katılmayı kabul etmiştir. Ailesine dönmesi mümkün değildir. Bunun nedeni sadece babasının Emine'yi tacirlere vermesi değil aynı zamanda annesinin de Emine'nin istismarına aktif olarak katılmış olmasıdır. Emine'ye ilk yardım hizmetleri sunulmuştur (güvenli konaklama, sağlık hizmetleri, psikolojik destek, yasal tavsiye) ve artık Emine'nin sosyal içermesini sağlayacak ve Emine'nin işgücü piyasasına erişimini kolaylaştırmayı amaçlayan bir plan üzerinde anlaşma vakti gelmiştir.

Tespit edilmiş ve Olduğu Varsayılan Mağdurların Psikolojik Koşullarına ilişkin Vakalar hakkında Arka Plan Bilgisi SADECE mağdur rolünü canlandıracak AKTÖRLER için (DİĞER KATILIMCILARA DAĞITILMAYACAKTIR)

Birinci Simülasyon – Üç Suriyeli Erkek Çocuk

Vaka bilgisi:

Üç erkek çocuk kendilerini dilendirmeye zorlayan Suriyeli bir adam tarafından istismar edilmektedir. Adam çocukları almak için çocukların ebeveynlerini ikna etmiştir. Bunun için de önce bir ön ödeme yapmış ve her ay düzenli para yollayacağını söylemiştir. Daha sonra adam başka bir şehre gitmiş ve yanında götürdüğü çocukları dilenmeye zorlamıştır. Çocukları günün sonunda bıraktığı yerden aldığı kadar yeterince para toplamazlarsa dövmele tehdit etmiştir

Mağdur olduğu varsayılan kişilerin psikolojik koşulları:

- Çok aşık olmasa bile, içinde buldukları durumdan kurtulmak istiyorlar
- güvensiz, kararsız/arada kalmış,
- korkak/kibirli
- çocuksu/olgun olmayan yetişkin

2 ve 3. Simülasyon – Emine: Vaka Bilgisi

Emine hakkında bilinenler.

Emine 18 yaşındadır ve beş kardeşi vardır. Emine'nin babası Ahmet Suriye'de çiftçilik yapmaktaydı. Fakat savaştan sonra Türkiye'ye gelmek zorunda kalmışlardır. Emine ve ailesi bir süre Hatay'da yaşamış, fakat daha sonra Emine'nin ablasının yaşadığı Kayseri'ye taşınmışlardır. Kayseri'nin Kocasinan mahallesinde bir ev kiralamışlardır. Ahmet komşusu Ali'den kendisi için bir iş bulmasını istemiştir.

Bir süre sonra Ali evlerine gelir ve Emine'nin babasının yanında Emine için Amasya'da iş olduğunu söylemiştir. Dolayısıyla babasının rızasını alan Ali Emine'yi Amasya'ya götürür. Amasya'da başka bir adam Amasya'da başka bir adam onu bir eve götürmüştür. Emine bu evde kendisini bekleyenine ona söz verilen iş olmadığını anlar. Bu evde yaşlı aile reisinin zihinsel engelli oğluyla evlenmesi gerektiğini görmüştür. Emine evlenmeyi reddeder ve kendisine uygulanan baskı ve tehditlere rağmen kaçmayı başarır.

İkinci Simülasyon için – Emine: Mağdurun psikolojik durumu:

Travmatize, korkmuş, kızgın, güvensiz, hayatının kontrolünü eline almak istemektedir.

Üçüncü Simülasyon için – Emine: Mağdurun psikolojik durumu:

Kendine güvenen, sabırsız/talepkar, kendi başına yaşamak isteyen, makul.

EĞİTİM DOKÜMANI 22**Değerlendirme Anketi**

Aşğıda ikinci eğitcilerin eğitiminde kullanılan değerlendirme anketi örnek olarak sunulmaktadır. Eğitim oturumlarının değerlendirmesine ilişkin tabloların verilen eğitimin gündemine göre uyumlaştırılması gerekmektedir.

“Türkiye’de Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Yabancıların İnsan Ticaretine Konu Olmalarının Önlenmesi (PICTOR)”**Eğitcilerin Eğitimi**

Geçici koruma çerçevesinde Türkiye’ye gelen ve ikamet eden hassas gruplar arasında insan ticareti vakalarının önlenmesi, tespit edilmesi ve insan ticareti ile mücadele

12-14 Ocak 2017, Ankara

Değerlendirme Anketi

- 1. Bu eğitim beklentilerinizi karşıladı mı? (Lütfen tercih ettiğiniz seçeneği daire içine alınız)**
 1. Hayır, kesinlikle katılmıyorum.
 2. Hayır, katılmıyorum.
 3. Evet, katılıyorum.
 4. Evet, kesinlikle katılıyorum.
 5. Yorum yok.

Yorumlar:

2. Lütfen aşağıdaki ölçeğe göre **öğrenme hedeflerine ne derece etkili erişildiğini** değerlendiriniz:

1. Erişilmedi 2. Az erişildi 3. Erişildi 4. Tamamen erişildi

Başlık ve Konular	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>1.1 Eğitimin başlangıcı</p> <ul style="list-style-type: none"> - PICTOR Projesi, nedir ve nedenleri - Eğitimin hedefleri, programı ve metodolojisi - Katılımcıların tanıtılması - Katılımcıların beklentileri - Eğitimin kuralları 	<ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar beklentilerinin farkındadır ve proje bağlamında bu eğitimin ne ölçüde beklentilerini karşılayacağını bilirler. - Katılımcılar eğitime başlama tekniklerinin bazılarını tecrübe eder. - Katılımcılar, yararlı bir eğitim için gereken temel unsurlarla ilgili genel bir fikir sahibidir 	-----

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Assessment (1 – 2 – 3 – 4)
<p>1.2 İnsan Ticareti</p> <p>İnsan Ticaretine Giriş (THB)</p> <p>İnsan Ticaretinin Kök Nedenleri ve Etkileri</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar insan ticaretinin herkesin başına gelebileceğini ve çeşitli istismar şekillerini bilir. - Katılımcılar kök nedenleri tespit eder ve tanırlar ve insan ticaretinin olası etkilerini, itici ve çekici faktörleri bilir. 	-----

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>1.3</p> <p><u>Uluslararası insan ticareti ile mücadele ve mağdur koruma araçları</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - İnsan ticareti ile mücadele ve mağdur koruma müdahalelerinin kılavuz ilkeleri - Uluslararası hukuki çerçeveye 	<p>Katılımcılar insan ticareti ile mücadele ve mağdur koruma müdahalelerinin kılavuz ilkelerini bilir ve uluslararası tanımlar ile politika önlemleri hakkında genel olarak fikirleri vardır.</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>1.4</p> <p><u>Türkiye’de yasal ve kurumsal çerçevede İnsan ticareti. Yerinden edilmiş ve koruma altındaki kişiler bağlamında mevcut insan ticareti durumu. TCK’da İnsan Ticareti</u></p>	<p>Katılımcılar hassas nüfus akımları/ mevcudiyetine ve geçici koruma altındakilere dair Türkiye’de insan ticaretinin güncel durumunun ve yasal uygulamaların hakkında bilgi sahibidir</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>1.5</p> <p><u>İnsan Ticareti Vakaları ve Tanımlar</u></p>	<p>Katılımcılar daha önce tartışılan tanım üzerinden bir insan ticareti vakasını tespit edebilir ve unsurlarını analiz eder ve tanıır.</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>1.6</p> <p><u>Alanda karşılaşılan güçlükler: İnsan ticareti alanında geçici koruma kapsamında olan insanlar için gereksinimler, müdahaleler ve boşluklar</u></p> <p>İhtiyaçlar ve çözümler: Kişilere ve Durumlara bakmak, yürürlükteki uygulamaları analiz etmek, nelerin nasıl ilerletilebileceğini tespit etmek, yeni eylemler üretmek.</p>	<p>Katılımcılar, geçici koruma altındaki şahıslardan insan ticaretine maruz kalan veya kalabilecek olanların ihtiyaçlarıyla ilgili bilgi paylaşımında bulunabilir ve üretebilir, mevcut uygulamalardan ve uygulamaya alınabilecek önlemlerden haberdardır.</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p><u>Ara Dönem Eğitim Değerlendirmesi</u></p>	<p>Katılımcılar ilk gün verilen eğitim tecrübesinin ve konu başlıklarının veya genel olarak aldıkları eğitimin farkındadır, bilgi, metodoloji ve yararlılık açısından görüşlerini ifade eder ve paylaşırlar.</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>2.1</p> <p><u>Çalışma gruplarının sunumları ve tartışma: İnsan ticareti kapsamında geçici koruma altındaki kişilerin ihtiyaç ve sorunları, müdahaleler ve boşluklar</u></p>	<p>Katılımcılar, geçici koruma altındaki şahısların, insan ticareti mağdurları veya mağduru olabilecek kişilerin ihtiyaçlarıyla ilgili bilgi paylaşabilir ve üretebilir, mevcut uygulamalardan ve uygulamaya alınabilecek önlemlerden haberdardır.</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
2.2a <u>İnsan Ticareti Göstergeleri</u> <u>(Genel Bakış ve Örnekler)</u>	Katılımcılar, farklı istismar şekilleriyle ilgili uluslararası normlara sahip göstergeler hakkında bilgi sahibidir	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
2.2b <u>İnsan Ticareti Göstergeleri</u> <u>(Çalışma gruplarına ayrılarak</u> <u>Türkiye’de geçici koruma</u> <u>altındaki kişilerin insan ticaretiyle</u> <u>alakalı durumlarını ifade eden</u> <u>göstergelerin incelenmesi)</u>	Katılımcılar, uluslararası normlara sahip insan ticareti istatistikleriyle Türkiye’de geçici koruma altındaki kişilerin insan ticaretiyle alakalı durumlarını ifade eden spesifik göstergeleri değerlendirebilir.	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
2.3.a <u>Mağdur tespit ve yönlendirme:</u> <u>çok kurumlu ve insan</u> <u>hakları temelli sistemler ve</u> <u>araçlar (Ulusal Yönlendirme</u> <u>Mekanizmaları'nın-UYM) ve</u> <u>Uluslararası Yönlendirme</u> <u>Mekanizmaları-UAYM), Standart</u> <u>Operasyon Prosedürleri -SOP)</u>	Katılımcılar, insan ticaretine maruz kalan kişilere yönelik kapsamlı tespit ve yönlendirme yöntemleri geliştirilebilmesi için çok kurumlu yönlendirme mekanizmalarının gerekliliği ve standart uygulama prosedürleri hakkında bilgi edinir	

Yorum

Konu ve Başlıklar

Öğrenme Hedefleri

Değerlendirme
(1 – 2 – 3 – 4)2.3.b

Türkiye’de insan ticareti mağdurları için tespit, koruma, destek ve sosyal içermeye yönelik araçlar ve yönlendirme mekanizmaları

Katılımcılar, yerlerinden edilmiş veya geçici koruma altındaki kişilerden insan ticaretine maruz kalanların ihtiyaçlarına yanıt veren yönlendirme mekanizmaları ve mevcut araçlar hakkında net bilgi sahibidir.

Yorum

Konu ve Başlıklar

Öğrenme Hedefleri

Değerlendirme
(1 – 2 – 3 – 4)2.4

Türkiye’de geçici koruma kapsamında olup insan ticaretine maruz kalmış kişiler için tespit, koruma, destek ve sosyal içermeye yönelik araçlar ve yönlendirme mekanizmaları üzerinde ayrıntılı bir çalışma yapılması
(Grup Çalışması)

Katılımcılar, tespit ve yönlendirmeye alakalı mevcut çok kurumlu koordinasyon ve işbirliğini analiz edebilir ve yerlerinden edilen veya geçici koruma altında olup insan ticaretine maruz kalan kişilerin ihtiyaçlarına göre biçimlendirebilir

Yorum

Konu ve Başlıklar

Öğrenme Hedefleri

Değerlendirme
(1 – 2 – 3 – 4)

Ara dönem eğitim değerlendirilmesi

Katılımcılar 2. Gün eğitim tecrübesi, içeriği ve metodolojisini tam olarak anlar, genel gördükleri veya konularla bilgisel veya işlevsel yönden alakalı olarak görüş ve önerilerini paylaşırlar

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>3.1</p> <p><u>Geçici koruma kapsamındaki yabancılar ve insan ticareti mağduru olduğu varsayılan yerinden edilmiş kişilerin ön tespiti: simülasyon temelli bir çalışmanın uygulanması</u></p>	<p>Katılımcılar, simülasyondaki görevleri üzerinden geçici koruma kapsamındaki yabancılar ve yerinden edilmiş kişiler arasında insan ticareti mağduru varsayılan kişilerin belli bir istismar biçimi kapsamında tespitinde sahada karşılaşılan sorunları tanımlayabilir.</p> <p>Katılımcılar, gerçek bazlı simülasyonda gerçek rolleriyle yukarıdaki sözü edilen zorluklarla doğrudan karşı karşıya kalır.</p>	

Yorum

Konu ve Başlıklar	Öğrenme Hedefleri	Değerlendirme (1 – 2 – 3 – 4)
<p>3.2</p> <p><u>Geliştirilen eğitim müfredatının ortaklaşa değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi, yinelenmesi, aktarımı için ortaklaşa çalışma</u></p>	<p>Katılımcılar, eğitimin içeriği ve metodolojisiyle ilgili kapsamlı bir bilgiyi tamamen edinme noktasına ulaşmıştır.</p> <p>-----</p> <p>Katılımcılar iyileştirme ve etkili tekrar ve aktarım yolları önerisinde bulunmak için aktif ve katılımcı kritik duyarlılık sergiler.</p>	

Yorum

3. Türkiye'ye geçici koruma çerçevesi altında gelen hassas gruplar arasında insan ticareti vakalarının önlenmesi, tespiti ve yönlendirilmesine dair bilginizi ilgili rakamı işaretleyerek belirtiniz.

Eğitim öncesi	Eğitim sonrası
1. Çok az	1. Çok az
2. Bazı	2. Bazı
3. Biraz	3. Biraz
4. Çok	4. Çok

4. Uluslararası Eğitimcinin Performansı:

Lütfen eğitimcinin eğitim sırasındaki performansını değerlendiriniz. Uygun sayıyı işaretleyerek değerlendirmenizi yapınız (1 = en olumsuz ve 5 = en olumlu).

Konu hakkında geniş bilgisi vardır	1	2	3	4	5
Bilgilerini paylaşmak için isteklidir	1	2	3	4	5
Görsel malzemeleri ve sunum çıktılarını etkili kullanmıştır	1	2	3	4	5
Katılımcılarla etkili etkileşim kurmuştur	1	2	3	4	5
Açıklamaları açık ve özündür	1	2	3	4	5

Eğitimcinin en güçlü ve en zayıf becerisini belirtiniz.

En güçlü beceri / kabiliyet	
En zayıf beceri / kabiliyet	
Yorumlar:	
Eğitimcinin performansını iyileştirmeye yönelik tavsiyeleriniz nelerdir?	

5. Yerli Eğitimcinin Performansı:

Lütfen eğitimcinin eğitim sırasındaki performansını değerlendiriniz. Uygun sayıyı işaretleyerek değerlendirmenizi yapınız (1 = en olumsuz ve 5 = en olumlu).

Konu hakkında geniş bilgisi vardır	1	2	3	4	5
Bilgilerini paylaşmak için isteklidir	1	2	3	4	5
Görsel malzemeleri ve sunum çıktılarını etkili kullanmıştır	1	2	3	4	5
Katılımcılarla etkili etkileşim kurmuştur	1	2	3	4	5
Açıklamaları açık ve özündür	1	2	3	4	5

Eğitimcinin en güçlü ve en zayıf becerisini belirtiniz.

En güçlü beceri / kabiliyet	
En zayıf beceri / kabiliyet	
Yorumlar:	
Eğitimcinin performansını iyileştirmeye yönelik tavsiyeleriniz nelerdir?	

6. Eğitim materyallerinin kalitesi:

Lütfen sunulan eğitim materyallerinin kalitesini değerlendiriniz ve aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim yok	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Eğitim materyallerinin içeriği doğru yönlendiriyor ve eğitim gereksinimleri için uygun.	☐	☐	☐	☐	☐
Eğitim materyallerinin içeriği günlük çalışmalarım için faydalı.	☐	☐	☐	☐	☐

TEŞEKKÜR EDERİZ!

EKLER

EK 1 -
TERİM SÖZLÜĞÜ

EK 2 -
İKİNCİ EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ VE ÇOK
DİSİPLİNLİ EĞİTİMLERİN GÜNDEMİ

EK 1 - TERİM SÖZLÜĞÜ

Bu bölümde referans terim sözlüğü sunulmaktadır ve bu bölüm ikiye ayrılmıştır:

- Birinci kısım: Genel Terim Sözlüğü, uluslararası düzeyde insan ticaretiyle mücadele alanında kullanılan terimlere atıfta bulunularak ve özellikle de materyallerin oluşturulmasında da kullanılan farklı yayımlarda ICMPD'nin kullandığı terimlerden oluşmaktadır.
- İkinci kısım: Türkiye'de insan ticaretiyle mücadele eden paydaşlar açısından önemli bir referans teşkil eden 17 Mart 2016 tarihli İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması hakkında Yönetmeliğin 3. maddesinde yer alan "Tanımlar"dan alınan terimlerden oluşmaktadır.

Birinci Kısım: Genel Terim Sözlüğü¹

Yardım: Uygun barınma, tıbbi, psikolojik ve maddi yardımla sınırlı olmamak kaydıyla bu tür yardımların yanı sıra örgün ve yaygın eğitim ve istihdam fırsatlarını ve hukuk danışmanlığı ve adli yardımı da kapsayabilecek şekilde insan ticaretine maruz kalan kişilerin iyileşmesini amaçlayan önlem, program ve hizmetler. Yardım varış, transit ve menşe ülkede bulunan sivil toplum kuruluşları veya uluslararası (ya da ilgili diğer örgüt) kuruluşlar tarafından sunulabilir ve bir veya birden fazla hizmeti kapsayabilir.

Çocuk: 18 yaşından küçük kişiler (ayrıca 'reşit olmayan' adı ile de anılır).

Varış ülkesi: İnsan ticaretine maruz kalan kişinin nihai hedefi olan ülke (ayrıca "alıcı ülke" olarak da anılır).

Menşe ülkesi: İnsan ticaretine maruz kalan kişinin geldiği ülke (ayrıca "kaynak ülke" olarak da anılır).

Transit ülkesi: Nihai hedef ülkesine ulaşmak için insan ticaretine maruz kalan kişinin seyahat ettiği ülke.

Borç esareti: "Bir kişinin bir borca teminat olarak kendi şahsi hizmetini ya da kendi kontrolü altındaki kişilerin hizmetini taahhüt etmesi sonucunda eğer bu hizmetlerin makul şekilde belirlenen değeri borcun tasfiyesine yönelik kullanılmıyor ya da bu hizmetlerin süresi ve niteliği sınırlandırılmıyor ve tanımlanmıyor ise bundan doğan statü ya da durum".²

¹ ICMPD, 12-13 Nisan 2010 tarihinde Hollanda'da Soesterberg'de düzenlenen eğitimde dağıtılan İnsan Ticareti ile Mücadele Eğitimi El Kitabı, syf. 9-11

² BM Kölelik, Köle Ticareti ve Köleliğe Benzer Uygulama ve Geleneklerin Ortadan Kaldırılmasına dair Ek Sözleşmesi Madde 1a. (1956).

Zorla çalıştırma: 29 sayılı ILO Zorla Çalıştırma Sözleşmesine göre (1930) “zorla veya zorunlu çalıştırma” şu anlama gelecektir: ‘bir kişinin herhangi bir ceza tehdidi altında gönüllü olmaksızın sunmak zorunda bırakıldığı her türlü çalışma ya da hizmet’.³

Bilgiye dayalı onam: İlgili tüm riskler (bilinebileceği ölçüde) ve tüm seçenekleri de bilerek tamamen bilgiye dayalı kararlar vermek için tüm olgulara dayalı olarak önerilen veya talep edilen bir şeye yönelik özgür, gönüllü izin veya onay. Bilgi paylaşımı “bilgiye dayalı onamın” önemli bir parçasıdır.

Ulusal yönlendirme mekanizması veya sistemi (UYM veya UYS): “Devlet aktörlerinin sivil toplumla stratejik işbirliği içinde insan ticareti mağdurlarının koruma ve geliştirme yükümlülüklerini yerine getirmeye yönelik çabaları koordine ettiği bir işbirliği çerçevesidir. UYM'nin temel amaçları insan ticaretine maruz kalan kişilerin insan haklarına saygı gösterilmesinin güvence altına alınması ve insan ticareti mağdurlarını hizmete yönlendirmeye yönelik etkili bir mekanizma kurulmasıdır. Buna ek olarak, UYM'ler mağdurların ikametlerine ve ülkelerine dönmelerine ilişkin yönetmelikler, mağdura tazminat ödenmesi ve tanık koruma gibi insan ticareti mağdurlarıyla ilgili birçok konuya ilişkin ulusal politika ve usullerin geliştirilmesine katkı sağlayabilir. UYM'ler ulusal eylem planlarını hazırlayabilir ve hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını değerlendirirken kullanılacak kıstas noktalarını belirleyebilir. UYM'nin yapısı ülkeden ülkeye farklılık gösterebilir; fakat UYM'ler kamu görevlileri ile insan ticareti mağdurlarıyla çalışan sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini resmileştirecek şekilde tasarlanmalıdır.”⁴

İnsan ticareti mağduru varsayılan kişi: İnsan ticareti mağduru olduğu varsayılan fakat ilgili yetkili makamlar tarafından henüz resmi olarak insan ticareti mağduru olarak tanımlanmamış veya resmi ya da yasal olarak tanımlanmayı reddeden kişi (ayrıca “insan ticaretine maruz kaldığı varsayılan kişi” de denir). İnsan ticareti mağduru varsayılan kişi tanımlama sürecinin başından beri tanımlanmış mağdurlarla aynı muameleyi görme hakkına sahiptir. Bazı ülkelerde bu kategorideki kişilere de “potansiyel mağdur” da denir; fakat ICMPD belgelerinde potansiyel mağdur farklı bir anlama gelmektedir. Lütfen aşağıdaki tanıma bakın.⁵

3 29 sayılı ILO Zorla Çalıştırma Sözleşmesi Madde 2.1 (1930).

4 T. Kröger, J. Malkoc, B.H. Uhl, National Referral Mechanisms. Joining Efforts to Protect the Rights of Trafficked Persons. A Practical Handbook, Osce-Odihr, Varşova, 2004, syf. 15.

5 Bölgedeki her ülke insan ticaretine maruz kalan kişiler için farklı terimler kullanmaktadır. Özellikle de insan ticareti “riski altında” olan ve insan ticaretine maruz kaldığı düşünülen fakat yetkililer tarafından resmi olarak tanımlanmamış kişiler için farklı terimler vardır. Ayrıca farklı kurumlar bu kategoriler için farklı terimler kullanmaktadır. Bu çalışma bağlamında biz ‘insan ticareti mağduru varsayılan kişi’ ve ‘potansiyel insan ticareti mağduru’ terimlerini yukarıda açıklandığı şekliyle kullanıyoruz. Bu terimleri kullanma biçimimiz herhangi bir ülkenin veya kurumun terim tercihine göre değildir.

Potansiyel insan ticareti mağduru: İnsan ticareti sürecinde olduklarına dair güçlü işaretler gösteren ve istismar edilmeden önce tespit edilen kişiler. Bu tanım yukarıda bahsi geçen insan ticareti mağduru varsayılan kişiden farklıdır (ayrıca “insan ticaretine maruz kalmış potansiyel kişi” diye de geçer).

Koruma: Menşe ülke, varış ülkesi veya üçüncü bir ülkede insan ticaretine maruz kalan kişinin fiziksel emniyetinin sağlanması ve sosyal içermeye yönelik beklentilerin güvence altına alınması amacıyla tüm yardım programlarının en önemli bir parçasıdır.

İyileşme: İnsan ticaretine maruz kalan kişilerin stabilize edildiği ve bu kişilerin esenliğinin psikolojik, sosyal ve fiziksel olarak yerine konulduğu süreç.

Düşünme süreci: İnsan hakları yönetmeliklerine tam olarak uyum sağlayarak insan ticaretine maruz kaldığı varsayılan kişinin iyileşmesi, tacir/istismarcıların etkisinden kurtulması ve geleceğe dayalı bilgiye dayalı karar aalması için kendisine tanınan makul süre. Bu dönemde insan ticaretine maruz kaldığı varsayılan kişiye karşı ihraç emir verilmemelidir. Düşünme süresinin uzunluğu ülkeden ülkeye değişir ve ulusal mevzuattaki tanım geçerlidir.

Hizmet sağlayıcılar: İnsan ticaretine maruz kalan kişilere sunulan destek ve yardım önlemlerinin birini veya birden fazlasını sağlayan birey ve örgütler. Bu kapsamda STK’lar, uluslararası kuruluşlar ve devlet kurumlarında çalışan sosyal çalışmacılar, psikologlar, barınma evi personeli, sağlık personeli veya hukukçular yer alır.

Serflik/kulluk: “bir kimsenin kanun, teamül veya bir anlaşmaya göre diğer bir kimseye ait bir arazi üzerinde yaşama ve çalışmaya mecbur olması ve bu diğer kimseye ücret mukabilinde veya ücretsiz muayyen şekilde hizmet etmesi hali ve bu halini değiştirme imkanı bulunmaması”.⁶

Barınma/ikamet tesisleri: İnsan ticaretine maruz kalan kişilerin kaldığı yerler. Barınma evleri açık veya kapalı olabilir; kısa veya uzun vadeli kalış imkanı sunabilir; aralıksız, yarı zamanlı veya kurum dışı yardım sunabilir. Vasıflı ve özel olarak eğitim almış personel barınma evlerini işletmelidir. Çocuklar söz konusu olduğunda konaklamanın çocukların özel ihtiyaçlarına uygun olması zorunludur.

Kölelik: «Üzerinde sahiplik hakkına ilişkin her türlü ya da tüm yetkilerin uygulandığı kişinin statüsü veya durumu»⁷. 226 sayılı BM Kölelik, Köle Ticareti ve Köleliğe Benzer Uygulama ve Geleneklerin Ortadan Kaldırılmasına dair Ek Sözleşmesine göre (1956) borç esareti, serflik, zorla evlendirme, çocuk-

6 BM Kölelik, Köle Ticareti ve Köleliğe Benzer Uygulama ve Geleneklerin Ortadan Kaldırılmasına dair Ek Sözleşmesi Madde 1b. (1956).

7 BM Kölelik Sözleşmesinin 1. maddesi (1926).

ların sömürülmesi gibi uygulama ve gelenekler Kölelik Sözleşmesinin (1926) 1. maddesi kapsamına girip girmemesinden bağımsız olarak kaldırılmalıdır.

Göçmen kaçakçılığı: “(...) Doğrudan veya dolaylı olarak, maddi ya da diğer maddi çıkar elde etmek amacıyla, bir kişinin vatandaşı olmadığı ya da daimi olarak ikamet etmediği bir devlete yasadışı girişinin sağlanması”⁸. Halk dilinde kaçakçılık ve ticaret karıştırılmaktadır ve bunu yapmaktan her şekilde kaçınmak gerekir.

Tacir: İnsan ticareti suçunu işleyen kimse (Herhangi bir istismar türü için bir insanın veya insanların ticaretini gerçekleştirme fiilini yerine getiren veya bu fiilin gerçekleşmesinde suç ortaklığı yapan veya bu fiilin gerçekleşmesi için başka bir kişiyi yönlendiren kişi).

İnsan ticareti: “(...) kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir. İstismar terimi, asgari olarak, başkalarının fuhşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları, kulluğu veya organların alınmasını içerecektir.”⁹.

Uluslararası yönlendirme mekanizması: İnsan ticaretine maruz kalan kişilere yönelik kapsamlı yardım ve uluslararası destek ve koruma sağlanması amacıyla tasarlanan mekanizma ve sistemler. Uluslararası yönlendirme mekanizmaları ilk tanımlamadan başlayarak geri gönderme ve transit, varış ve menşe ülkeler arasında yardıma kadar tüm yönlendirme sürecini birbiriyle bağlantılı hale getirir ve bu mekanizmalar farklı kamu kurumları ve devlet dışı aktörler arasında işbirliğini de kapsar. Bu mekanizmalar süreçte bir veya birden fazla adımın atılmasını gerektirebilir.

- 8 Sınır aşan Örgütlü Suçlara karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine ek Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına karşı Protokolün 3. maddesi, (2000).
- 9 Sınır aşan Örgütlü Suçlara karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine ek İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadınların ve Çocukların Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına ilişkin Protokol.(Palermo Protokolü diye bilinir) 3. maddesi 2000.

İkinci kısım: 17 Mart 2016 tarihli İnsan Ticaretiyle Mücadele ve Mağdurların Korunması hakkında Yönetmeliğin 3. maddesinde yer alan Tanımlar

Tanımlar

MADDE 3 –

- (1) Bu Yönetmelikte geçen;
- a) Bakan: İçişleri Bakanını,
 - b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
 - c) Çocuk: 18 yaşını doldurmamış ve ergin olmamış kişiyi,
 - ç) Daire Başkanlığı: İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi Başkanlığını,
 - d) Değerlendirme raporu: İnsan ticareti mağduru ikamet izninin uzatılmasına veya iptaline, destek programının sonlandırılmasına ilişkin değerlendirmeleri içeren raporu,
 - e) Düşünme süresi: Mağdurun, suçun sebep olduğu olumsuz etkilerden kurtulması ve yetkililerle işbirliği yapıp yapmayacağına serbest iradeyle karar verebilmesi için tanınan otuz günlük süreyi,
 - f) Genel Müdür: Göç İdaresi Genel Müdürünü,
 - g) Genel Müdürlük: Göç İdaresi Genel Müdürlüğünü,
 - ğ) Gönüllü ve güvenli geri dönüş programı: Yabancı mağdurun tanımlama işlemi sonrasında, destek programının uygulandığı sırada veya program bitiminde destek programından yararlanmak istemediğini beyan veya talep etmesi hâlinde Genel Müdürlüğün koordinasyonu dâhilinde Müdürlük tarafından kendi ülkesine veya güvenli üçüncü ülkeye gönderilmesini,
 - h) İkamet izni: İnsan ticareti mağduru ikamet iznini,
 - ı) İl Komisyonu: İl İnsan Ticaretiyle Mücadele Koordinasyon Komisyonunu,
 - i) İnsan ticareti: 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 80 inci maddesinde yaptırıma bağlanan fiilleri,
 - j) İnsan ticareti mağduru tanımlama belgesi: Uzman personel tarafından hazırlanan uzman raporuna istinaden Müdürlük tarafından düzenlenen ve onaylanan formu,
 - k) Kanun: 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununu,
 - l) Kolluk: Jandarma, polis, sahil güvenlik ve gümrük muhafaza görevlerini,

- m) Komisyon: İnsan Ticaretiyle Mücadele Koordinasyon Komisyonunu,
- n) Mağdur: İnsan ticareti suçuna maruz kalan veya kaldığı yönünde kuvvetli şüphe duyulan gerçek kişiyi,
- o) Mağdur destek hizmetleri: Düşünme süresinde ve sonrasında mağdurun güvenliği, sağlığı ve özel durumu gözetilerek, bilgilendirme ve rıza esasına dayalı olarak verilen mağdur destek programı ile gönüllü ve güvenli geri dönüş programını,
- ö) Mağdur destek programı: İnsan ticareti mağduruna düşünme süresi boyunca, mağdurun güvenliği, sağlığı ve özel durumu gözetilerek, bilgilendirme ve rıza esasına dayalı olarak verilen barınma, sağlık hizmetlerinden yararlanma, eğitim-öğretim, psiko-sosyal, hukuki ve sosyal hizmetler ile iş gücü piyasasına erişim, maddi-manevi destek ve tercümanlık hizmeti sağlanması ve buna benzer hizmetleri içeren program ile yargılama sürecinde Adalet Bakanlığı ile koordineli olarak verilecek destek programını,
- p) Müdür: İl veya ilçe Göç İdaresi Müdürlerini,
- r) Müdürlük: İl veya ilçe Göç İdaresi Müdürlüklerini,
- s) Sığınmaevi: Mağdurun güvenli şekilde barındırıldığı yeri,
- ş) Tanımlama: İnsan ticareti suçuna maruz kalan veya kaldığı yönünde kuvvetli şüphe duyulan gerçek kişinin insan ticareti mağduru olarak belirlenmesini,
- t) Ulusal eylem planı: İnsan ticaretinin önlenmesi, bu suçla mücadele ve insan ticaretinin süreçlerine ilişkin oluşturulan ve stratejileri belirleyen belgeyi,
- u) Uzman personel: İl göç uzmanı, il göç uzman yardımcısı, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog gibi alanında çalışan uzman personeli,
- ü) Uzman raporu: Uzman personelin, insan ticareti suçunun göstergelerine yönelik detaylı inceleme ve yapılan mülakat sonrasında, kişi ile ilgili olarak insan ticareti mağduru olduğu veya olmadığı yönünde verilen kararı içeren raporu,
- v) Vaka yöneticisi: Uzman raporunu ve risk analizini yapan vakanın tüm süreçlerini takip eden müdürlükte görevli uzman personeli,
- y) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi ifade geçer.

EK 2 - İKİNCİ EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ VE ÇOK DİSİPLİNLİ EĞİTİMLERİN GÜNDEMİ

'Türkiye'de Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Yabancıların İnsan Ticaretine Konu Olmalarının Önlenmesi Projesi' (PICTOR)

Geçici koruma kapsamında Türkiye'ye gelen ve Türkiye'de ikamet eden hassas gruplar arasında insan ticareti vakalarının önlenmesi, tespit edilmesi ve insan ticareti ile mücadele konulu

Eğiticilerin Eğitimi

Gündem¹⁰

*Demora Otel: Esat Cd. No: 51, 06101, Çankaya / ANKARA
12-13-14 Ocak 2017*

Eğitim Programı

Gün 1	
09:00-09:30	Kayıt ve kahve/çay ikramı
09:30-09:50	Hoşgeldiniz konuşmaları Sayın Osman Koramaz, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi Başkanı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) Sayın Elena Petreska, PICTOR Proje Koordinatörü, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)
09:50- 10:00	PICTOR projesi: genel bakış Sayın Gülşah Güreş, ICMPD, Ülke Proje Yöneticisi
10:00-10:30	Eğitim hedefleri, program ve metodoloji Nasıl eğitim verilir: genel bakış Sayın Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
10:30-11:00	Katılımcıların kendisini tanıtmaları, eğitimden beklentileri, eğitimin kuralları Sayın Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
11:00-11:15	Aile fotoğrafı & Kahve arası

10 İlk verilen pilot eğitimcilerin eğitimi 26-27 Ekim 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

11:15-11:45	İnsan Ticareti Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
11:45 – 12:45	Uluslararası insan ticareti ile mücadele ve mağdur koruma araçları Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
12:45-13:45	Öğle yemeği
13:45-14:45	İnsan ticaretine dair ulusal yasal ve kurumsal çerçeve (Ulusal Yönlendirme Mekanizmasına genel bir bakış) ve Türkiye’de özellikle geçici koruma kapsamındaki kişiler ve diğer yerinden olmuş kişiler açısından mevcut insan ticareti durumu Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GİGM
14:45-15:15	Türk Ceza Hukukunda İnsan Ticareti Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
15:15-15:30	Kahve arası
15:30-16:45	4 farklı vakada insan ticareti suçunun temel unsurlarını (Eylem, Araç, Amaç) tanımlamak suretiyle insan ticaretinin tanımları (Grup Çalışması) Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
16:45-17:20	Alanda karşılaşılan güçlükler: İnsan ticareti alanında geçici koruma kapsamında olan insanlar için gereksinimler, müdahaleler ve boşluklar (Grup Çalışması) Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
17:20- 17:30	Ara dönem eğitim değerlendirilmesi Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici

Gün 2	
09:30-10:30	<p>Grupların Sunumları ve Konunun Tartışılması: İnsan ticareti alanında geçici koruma kapsamında olan insanlar için gereksinimler, müdahaleler ve boşluklar</p> <p>Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p> <p>Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GiGM</p>
10:30-11:15	<p>İnsan Ticareti Göstergeleri: Genel bir bakış ve örnekler</p> <p>Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p>
11:15-11:30	Kahve arası
11:30-12:45	<p>İnsan Ticareti Göstergeleri (Türkiye’de geçici koruma kapsamında bulunan yabancılar arasında olası insan ticareti durumu ile ilgili göstergelerin çalışma grupları vasıtasıyla hazırlanması)</p> <p>(Grup Çalışması)</p> <p>Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p> <p>Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici</p> <p>Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GiGM</p>
12:45-13:45	Öğle yemeği
13:45-14:45	<p>Mağdur tespit ve yönlendirme: çok kurumlu ve insan hakları temelli sistemler ve araçlar (Ulusal Yönlendirme Mekanizmaları’nın-UYM) ve Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları-UAYM), Standart Operasyon Prosedürleri -SOP)</p> <p>Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p>
14:45-15:15	<p>Türkiye’de insan ticareti mağdurları için tespit, koruma, destek ve sosyal içermeye yönelik araçlar ve yönlendirme mekanizmaları</p> <p>Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GiGM</p>
15:15-15:30	Kahve arası
15:30-17:00	<p>Türkiye’de geçici koruma kapsamında olup insan ticaretine maruz kalmış kişiler için tespit, koruma, destek ve sosyal içermeye yönelik araçlar ve yönlendirme mekanizmaları üzerinde ayrıntılı bir çalışma yapılması</p> <p>(Grup Çalışması)</p> <p>Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GiGM</p> <p>Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici</p> <p>Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p>
17:00-17:15	<p>Ara dönem eğitim değerlendirilmesi</p> <p>Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p>

Gün 3	
09:30-10:45	Geçici koruma kapsamındaki yabancılar içinde varsayılan insan ticareti mağdurunun öncül tespiti: simülasyon temelli bir çalışmanın uygulanması (4 grup) Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
10:45-11:00	Kahve arası
11:00-11:30	Geliştirilen eğitim müfredatının ortaklaşa değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi, yinelenmesi, aktarımı için ortaklaşa çalışma Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
11:30-12:00	Değerlendirme anketi Sonuçlar ve eğitimin kapanışı
12:00-13:00	Öğle yemeği

Lütfen bu toplantıda fotoğraf çekilebileceğini unutmayın. ICMPD'nin çekilen fotoğraflarını görünürlük amaçları doğrultusunda kullanmasını istemeyen katılımcılar ICMPD temsilcisini bilgilendirmelidir.

'Türkiye'de Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Yabancıların İnsan Ticaretine Konu Olmalarının Önlenmesi Projesi' (PICTOR)

Geçici koruma kapsamında Türkiye'ye gelen ve Türkiye'de ikamet eden hassas gruplar arasında insan ticareti vakalarının önlenmesi, tespit edilmesi ve insan ticareti ile mücadele konulu

ÇOK DİSİPLİNLİ EĞİTİM

Gündem¹¹

1. Çok Disiplinli Eğitim Savon Otel: Kurtuluş Cad. No: 192
Antakya-Hatay/Türkiye

13-14 Şubat 2017

Eğitim Programı

Gün 1	
09:00-09:30	Kayıt ve kahve/çay ikramı
09:30-10:00	<p>Hoşgeldiniz konuşmaları</p> <p>Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Dairesi, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) Sayın Elena Petreska, PICTOR Proje Koordinatörü, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)</p> <p>PICTOR projesi: genel bakış</p> <p>Sayın Gülşah Güreş, ICMPD, Ülke Proje Yöneticisi</p> <p>Eğitim hedefleri, program ve metodoloji</p> <p>Sayın Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici</p> <p>Sayın Rifat Sağut, Ulusal Uzman / Eğitici</p>

11 Diğer 2 çok disiplinli eğitim 16-17 Şubat'ta Şanlıurfa'da ve 9-10 Mart'ta İstanbul'da yapılmıştır.

10:00-10:30	Katılımcıların kendisini tanıtması ve eğitimden beklentileri Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
10:30-11:00	İnsan Ticareti nedir? Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
11:00-11:30	Aile fotoğrafı & Kahve arası
11:30-12:30	Uluslararası insan ticareti ile mücadele ve mağdur koruma araçları Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
12:30-13:30	Öğle yemeği
13:30-14:30	Türk Ceza Hukukunda insan ticaretinin tanımı, diğer suçlarla ilişkisi ve Yargıtay kararları Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
14:30-15:00	Grupların oluşturulması ve Kahve arası
15:00-15:45	Grup Çalışması: 5 farklı vakada insan ticareti suçunun temel unsurlarını (Eylem, Araç, Amaç) tanımlamak suretiyle insan ticaretinin tanımları Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
15:45-16:45	Grupların sunumları, eğiticilerin değerlendirmeleri ve konunun tartışılması
16:45- 17:00	Ara dönem eğitim değerlendirmesi Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici

Gün 2	
09:30-10:30	İnsan ticaretiyle mücadeleye dair ulusal yasal ve kurumsal çerçeve ve Türkiye’de özellikle geçici koruma kapsamındaki kişiler açısından mevcut insan ticareti durumu ve Soru&Cevap Bölümü Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GİGM
10:30-11:00	Kahve arası
11:00-11:45	İnsan Ticareti Göstergeleri: Genel bir bakış ve örnekler Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
11:45-12:30	Grup Çalışması: İnsan Ticareti Göstergeleri - Türkiye’de geçici koruma kapsamında bulunan yabancılar arasında olası insan ticareti durumu ile ilgili göstergelerin çalışma grupları vasıtasıyla hazırlanması Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici Sn Ebubekir KURT, Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GİGM
12:30-13:30	Öğle yemeği
13:30-14:00	Mağdur tespit ve yönlendirme: çok kurumlu ve insan hakları temelli sistemler ve araçlar - (Ulusal Yönlendirme Mekanizmaları-UYM, Uluslararası Yönlendirme Mekanizmaları-UAYM ve Standart Operasyon Prosedürleri-SOP) Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici
14:00-14:45	Grup Çalışması: Mağdur tespit ve yönlendirme - Türkiye’de geçici koruma kapsamında olup insan ticaretine maruz kalmış kişiler için tespit ve yönlendirme mekanizmaları Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici Sn. Ebubekir KURT, Göç Uzmanı, İnsan Ticareti Mağdurları Koruma Dairesi, GİGM
14:45-15:15	Kahve arası
15:15-16:00	Grupların sunumları, eğitimcilerin değerlendirmeleri ve konunun tartışılması
16:00-17:00	Çok kurumlu işbirliği: zorluklar ve fırsatlar Ortak Tartışma
17:00-17:15	Geliştirilen eğitim müfredatının ortaklaşa değerlendirilmesi Sn. Marco Bufo, Yabancı Uzman / Eğitici Sn. Rifat Sagut, Ulusal Uzman / Eğitici
17:15-17:30	Değerlendirme anketi ve Eğitimin kapanışı

Lütfen bu toplantıda fotoğraf çekilebileceğini unutmayın. ICMPD'nin çekilen fotoğraflarını görünürlük amaçları doğrultusunda kullanmasını istemeyen katılımcılar ICMPD temsilcisini bilgilendirmelidir.

